

עיר וקדיש מן שמיא נחית

זיא תשבת מפי זרעו

ספר
זוהר תהלים
מחולק ל-12 חודש

בוזוהר דא יפקון מן גלותא

חודש טבת

והמשכילים יזהרו כזוהר הרקיע

— זוהר תהלים —

שְׁהוּא עֵץ עֲלִיּוֹן בְּאֲמָצֵעַ הֶגֶן שְׁאוּחַז אֶת כָּל הַצִּדָּדִים. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׁאָחוּז בּוֹ אוֹתוֹ (באותו) מְקוֹר חַיִּים, וּמַעֲטָר אוֹתוֹ בַּעֲטָרוֹת עֲלִיּוֹנוֹת סָבִיב הֶגֶן כְּמוֹ אִם שְׁמַעֲטָרְתָּ אֶת בְּנֵה עַל הַכֹּל. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שיר ג) צִיִּינָה וִרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן וְגו'. וּמִשּׁוֹם כֵּן כִּי עִמָּךְ מְקוֹר חַיִּים, וְעַל זֶה בְּאוֹרֶךְ נִרְאָה אוֹר.

רבי יצחק אָמַר, כִּי עִמָּךְ מְקוֹר חַיִּים – זֶה הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לְמַעַלָּה, כִּנְגָדוֹ כֹּהֵן גָּדוֹל לְמַטָּה. מִשּׁוֹם כֵּן מִשְׁפִּיעַ הַכֹּהֵן שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ עֲלִיּוֹן לְמַטָּה וּמִדְּלִיק מְנוֹרוֹת לְמַעַלָּה. שֶׁהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל שָׁלֵם בְּשָׁלְמוֹת שֶׁל שְׁבַעַת הַיָּמִים הָעֲלִיּוֹנִים, וְלִהְתַּעֲטָר עַל הַכֹּל. כִּנְגָד זֶה שְׁבַעָה יָמֵי מְלוּאִים לַכֹּהֵן שְׁלֹמֹה, שִׁמְצָא הַכֹּל כְּמוֹ שְׁלֹמֹה. וְעַל זֶה יָמֵי הַמְּלוּאִים נִקְרְאוּ יָמֵי הַהִשְׁלָמָה, כְּדֵי שִׁשְׁתָּלֶם הַכֹּהֵן בְּשָׂאֵר הַיָּמִים הָאֲחֵרִים לְהִשְׁלִים שְׁבַעָה כָּאֶחָד. וְאַלֶּה נִקְרְאוּ יָמֵי מְלוּאִים, מִשּׁוֹם שְׁאוּחִזִּים בּוֹ שָׂאֵר הָאֲחֵרִים. מָה זֶה אוֹמֵר? שְׁכָשֶׁהכֹּהֵן מִתְעוֹרֵר, כָּל שָׂאֵר הָאֲחֵרִים מִתְעוֹרְרִים עִמּוֹ. וּמִשּׁוֹם כֵּן כָּתוּב, וּמִפְּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְגו', עַד יוֹם מְלֹאת וְגו'. שְׁבַעָה יָמִים וְדָא, וְאִזּוּ מִתְעַטָּר הַכֹּהֵן לְמַטָּה בְּכָל כְּמוֹ שְׁלֹמֹה. מִשּׁוֹם שְׁבַעָה שְׁמַתְעוֹרֵר הַכֹּהֵן שְׁלֹמֹה, הַכֹּל יִתְעוֹרְרוּ עַל יָדוֹ לְמַעַלָּה, וְיִמְצְאוּ בְּרָכוֹת לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

רבי אבא אָמַר, מָה שׁוֹנָה שְׁמִשְׁחַ מֹשֶׁה אֶת אֹהֶרֶן? אֵלֶּה מִשּׁוֹם שֶׁהוּא הֵבִין שֶׁל אוֹתוֹ (אֲחוּז בְּאוֹתוֹ) מְקוֹם מְקוֹר הַחַיִּים, וְכָתוּב (ישעיה סג) מוֹלִיךְ לַיָּמִין מֹשֶׁה זְרוּעַ תְּפָאֲרָתוֹ. וּמֹשֶׁה שִׁמַּשׁ כָּל אוֹתָם יָמֵי מְלוּאִים, לְהִשְׁרֹת הַכֹּל עִם אֹהֶרֶן.

יב אל תבואני רגל גאונה ויד רשעים אל תגדני: יג שם
נפלו פעלי און דחו ולא יכלו קום:

— זוהר תהלים —

רבי חזקיה היה יושב לפני רבי אלעזר. אמר לו, כמה אורות
נבראו טרם שנברא העולם? אמר לו, שבעה. ואלו הם:
אור תורה, אור גיהנם, אור גן עדן, אור כסא הכבוד, אור בית
המקדש, אור תשובה, אורו של משיח. ואלה נבראו בטרם
שנברא העולם. שבעה אורות ומאורות שנאחזו באהרן, והוא
מדליק מנורות ממעלה למטה.

מעשה החטא של חטא עץ הדעת ומה היה הגורם ועונשו
של נחש

אל תבואני רגל גאונה ויד רשעים אל תגדני (לו, יב): נזוהר

ח"א פ' בראשית (דף לה:): השלמה מהשמטה סימן ל"ד

נשמת הזכר מן הזכר, ונשמת הנקבה מן הנקבה, והינו שהלך
הנחש אחרי חוה. אמר: הואיל ונשמתה מן הצפון, אסיתנה
מהרה. ומה ההסתה שהיתה? משום שבא עליה. שאילו
תלמידיו: איך היה המעשה? אמר להם: סמא"ל הרשע קשר
עם כל צבאות מעלה על רבו, משום שאמר הקדוש ברוך
הוא וירדו בדגת הים ובעוף השמים. אמר, היאך אוכל
להחטיאו ולגרשו מלפניו? ירד עם כל חילותיו ובקש לו
בארץ חבר כמותו. ומי הוא? נחש, והיה לו דמות גמל. רכב
עליו ובא לו אצל האשה. אמר לה: אף כי אמר אלהים לא
תאכלו מכל עץ הגן. אמר, אבקש יותר ואוסיף, כדי שתגרע

— זוהר תהלים —

היא. אמרה: לא מנענו אלא - מעץ הדעת אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמתון. והוסיפה שני דברים. אמרה, מפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו, ולא נאמר לה אלא מעץ הדעת. ואמרה, לא תגעו בו פן תמתון.

מה עשה סמא"ל הרשע? הלך ונגע באילן, והיה האילן צווח ואומר: (תהלים לו) אל תבואני רגל גאווה ויד רשעים אל תגדני, אל תגע בי, שנאמר ויד רשעים אל תגדני. הלך ואמר לאשה: הרי נגעתי באילן ולא מתי, אף את תגעני באילן ולא תמותי. הלכה האשה ונגעה באילן, וראתה מלאך המות בא כנגדה. אמרה: אולי עכשו אני מתה, והקדוש ברוך הוא עושה לו אשה אחרת ונותנה לאדם, אלא הריני גורמת לו שיאכל עמי. אם נמות - נמות שנינו, ואם נחיה - נחיה שנינו. ולקחה מפריו ונתנה גם לבעלה. נתפקחו עיני שניהם וקהו שניו. אמר לה: מה שהאכלתני שקהו שני? כך קהו שני כל הבריות. ישב לו בדין אמת, שנאמר (שם ט) ישבת לכסא שופט צדק. קרא לאדם ואמר לו: למה ברחת מפני? אמר לו: את קלך שמעתי בגן, ורעדו עצמותי, ואירא כי עירם אנכי ואחבא. כי עירם אנכי - מפעלי. כי עירם אנכי - מצוויי, כי עירם אנכי - ממעשי, ואחבא.

מה היה לבושו של אדם? עור של צפרן, והפשיטו מעליו. ראה עצמו ערם, שנאמר מי הגיד לך כי עירם אתה.

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

אָמַר אָדָם לְפָנַי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם,
כְּשֶׁהִיטִיתִי לְבִדִּי שָׁמָּה חֲטָאֵתִי לָךְ, אֲלֵא הָאִשָּׁה שֶׁהִבֵּאתָ לִי
הִיא הִדִּיחָה אוֹתִי מִדְּבָרֶיךָ, שֶׁנֶּאֱמַר הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה
עִמָּדִי הוּא נִתְּנָה לִי מִן הָעֵץ. אָמַר לָהּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:
לֹא דִיךְ שִׁחֲטָאת, אֲלֵא שֶׁחֲטָאת לָאָדָם? אָמְרָה לְפָנָיו:
רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, הִנָּחֵשׁ הַשִּׂיאֲנִי לַחֲטָא לְפָנֶיךָ. הִבֵּיא
שְׁלֹשָׁתָם וְגִזַּר עֲלֵיהֶם גְּזֵרוֹת דִּין. תִּשְׁעָה וּשְׁלֹשִׁים קָלָלוֹת
וּמִוֹת, וְהָפִיל סִמָּא"ל וְאֵת הַכֶּת שֶׁלּוֹ מִמָּקוֹם קִדְשָׁתָם מִן
הַשָּׁמַיִם, וְקִצֵּץ רִגְלָיו שֶׁל נָחֵשׁ, וְאַרְרוּ מְכָל חַיָּה וּמְכָל
בְּהֵמָה, וּפָקַד עָלָיו שְׂיֵהָיָה מִפְּשִׁיט אֶת עוֹרוֹ אַחֵר שֶׁבַע
שָׁנִים: ע"כ.

ל' א לְדוֹד אֵל תִּתַּחַר בְּמַרְעִים אֵל תִּקְנָא בְּעִשִׁי
עוֹלָה: ב כִּי בַחֲצִיר מִהֶרָה יִמְלֹוּ וּבִירֵק דִּשָּׂא

— ❧ — שִׁימוּשׁ תהלים — ❧ —

לשכור

אל תתחר במרעים וגו' (לז, א): [שימוש תהלים לפרק לז]. לשכור. קח כוס ושים בו מים ואמור עליו זה המזמור עם שם והב על רשיה ואפוהי ואשקי יתיה ומיד יפוג יינו ומקיץ ושם שלו הוא א"ה. א' מן "אל תתחר, ה' מן ויעזרם בגימטריא ה"א.

— ❧ — זוהר תהלים — ❧ —

אל תקנא בעשי עולה – מי שאינו מקנא במעשי רשע עובר
על שלושה לאוים

לְדוֹד אֵל תִּתַּחַר בְּמַרְעִים אֵל תִּקְנָא בְּעִשִׁי עוֹלָה (לז, א): [זוהר
- בראשית פ' ויחי (דף רלח:)] עד שהיו הולכים, פגשו באותו
תינוק שהיה הולך לקפוטקיא מאחרי החמור, וזקן אחד
רוכב. אמר אותו זקן לאותו תינוק, בני, אמר לי את פסוקך.
אמר לו, פסוקי אינו אחד, אלא רד למטה או ארכב לפניך
ואמר לך. אמר לו, לא רוצה, אני זקן ואתה תינוק, שאשקל
את עצמי עמך. אמר לו, אם כך, אז למה שאלת פסוק? אמר
לו, כדי שגלך בדרךך. אמר, תפח רוחו של אותו זקן, שהוא
רוכב ולא יודע דבר, ואמר שלא יהיה שקול עמי. נפרד
מאותו זקן והלך לו בדרךך.

בְּשִׁהְגִיעוּ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק, קָרַב אֲלֵיהֶם. שָׁאֲלוּ אוֹתוֹ
וְסָח לָהֶם אֶת הַמַּעֲשֶׂה. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, יָפָה

— זוהר תהלים —

עשית, לך עמנו ונשב כאן ונשמע דבר מפיו. אמר להם, אני עיף, שלא אכלתי היום הזה. הוציאו לחם ונתנו לו. התרחש להם נס ומצאו מעין מים דקיק תחת עץ. שתו ממנו, והם שתו וישבו.

פתח אותו תינוק ואמר, (תהלים לו) לדוד אל תתחר במרעים אל תקנא בעשי עולה. לדוד, אם שירה - לא אמר, אם תפלה - לא אמר. אלא בכל מקום לדוד סתם, רוח הקדש אמר את זה. אל תתחר במרעים, מה זה אל תתחר במרעים? הנה צריך (לכתב) אל תתחבר! אלא אל תעשה תחרות במרעים, כי לא ידעת יסוד עצמך ולא תוכל לו, אולי הוא עץ שלא נעקר לעולמים ותדחה מלפניו. ואל תקנא בעשי עולה, שלא תשגיח במעשיהם ולא תבא לקנא בהם, שכל מי שרואה את מעשיהם ולא מקנא לקדוש-ברוך-הוא, עובר על שלשה לאוים, שכתוב (שמות כ) לא יהיה לך אלהים אחרים על פני. לא תעשה לך פסל וכל תמונה. לא תשתחוה להם ולא תעבדם כי אנכי ה' אלהיך אל קנא. לכן צריך האדם להפרד מהם ולסטות דרכו מהם, לכן נפרדתי וסטיתי את דרכי. מכאן והלאה שמצאתי אתכם, אני אומר פסוקים הללו לפניכם.

הלמוד מופעשיהם הרעים גרמה הגלות לישראל

לדוד אל תתחר במרעים אל תקנא בעשי עולה (לו, א): [זוהר שמות פ' בשלח (דף מ"ה:)] רבי יצחק ורבי יהודה היו

יבולון: ג בַּטַח בִּיהוָה וְעָשָׂה טוֹב שְׁכֵן אֶרֶץ

זוהר תהלים

הולכים מאושא ללוד, והיה עמם יוסי הסוחר עם גמלים קשורים ומשאות על כתפיהם. עד שהיו הולכים, מצא יוסי הסוחר אשה אחת משאר העמים שלקטה ירקות בשדה. נשמת מהם והחזיק בה ובא עליה. תמהו רבי יצחק ורבי יהודה. אמרו, נשוב מהדרך הזו, שהרי הקדוש ברוך הוא רצה להראות לנו שלא נתחבר עמו. שבו מהדרך, בדקו אחריו, ומצאו שהיה בן של אל נכר, ואביו זרע פסול היה. אמרו: ברוך הרחמן שהצילנו.

פֶּתַח רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, (תהלים לו) אל תתחר במרעים. מי הם המרעים, שלא כתוב חטאים או רשעים? אלא מרעים, שמרעים לעצמם ולאותם שמתחברים עמם. רבי יהודה אמר, מרעים - הרחק עצמך ממרעים, שלא תהיו רעים וחברים כאחד, שלא ירעו לך מעשיו ותתפס בחטאיו. בא ראה, אלילי היו אותם ערב רב שהתחברו עם ישראל, לא נעשה היה אותו מעשה, ולא מתו מישראל כל אותם שמתו, ולא גרם לישראל מה שגרם. ובא ראה, אותו מעשה ואותו חטא מממש גרם לגלות ישראל.

לעולם יהיה אדם זהיר ברבוננו וידבק לבו באמונה העליונה כדי שיהיה שלם עם רבוננו

בַּטַח בִּיהוָה וְעָשָׂה טוֹב שְׁכֵן אֶרֶץ וְרֵעָה אֱמוּנָה (לו, ג) [זוהר ויקרא פ' בהר (דף ק"י:)] וכי תאמרו מה נאכל וגו'. רבי

— זוהר תהלים —

יהודה פתח, (תהלים לו) בטח בה' ועשה טוב שכן ארץ ורעה
אמונה. לעולם יהיה בן אדם זהיר ברבוננו, וידבק לבו
באמונה העליונה כדי שיהיה שלם עם רבוננו. שפשיהיה שלם
עמו, לא יוכלו להזיקו כל בני העולם. בא ראה, בטח בה'
ועשה טוב, מה זה ועשה טוב? אלא כך שנינו, במעשה
שלמטה מתעורר מעשה שלמעלה. והרי פרשה, ועשיתם
אתם - כביכול אתם תעשו אותם, משום שבאותה התעוררות
שלכם שאתם עושים למטה, מתעורר למעלה, ועל זה כתוב
ועשה טוב, ואין טוב אלא צדיק, שכתוב (ישעיה ג) אמרו צדיק
כי טוב. כיון שאתם עושים את זה, ודאי שהטוב הזה
יתעורר, ואז שכן ארץ ורעה אמונה, והכל אחד. שכן ארץ,
ארץ העליונה, שהרי אין לה בעולם שיכול לשרות עמה עד
שיתעורר הטוב הזה אליה. כיון שמעורר אותו, כביכול הוא
עושה אותו, ואז שכן ארץ, שרה בתוכה ואכל פריה,
השתעשע עמה. ורעה אמונה, זו ארץ, והכל אחד, כמו
שנאמר (תהלים צב) ואמונתך בלילות. ורעה אמונה, הנהיגה
בכל רצונך. ואם לא תתעורר כנגדה, הטוב הזה מתרחק
ממנה, ואל תתקרב אליה, אל תתקרב לתוך כבשן אש יוקדת.
ואם תקרב אליה - בפחד, כמי שפחד מן המות, שהרי אז
האש דולקת ושורפת את העולם בשלהבותיה. וכיון
שמתעורר כנגדה הטוב הזה, אז הוא שורה בתוכה, ואתה אל
תפחד ממנה. אז - (איוב כב) ותגזר אמר ויקם לך ועל דרכיך
נגה אור. בא ראה, בני האמונה מנהיגים את זאת לרצונם

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

בְּכָל יוֹם. מִי הֵם בְּנֵי הָאֱמוּנָה? אוֹתָם שְׁמַעוֹרְרִים הַטּוֹב הַזֶּה כְּנִגְדּוֹ, וְלֹא חָס עַל שְׁלוֹ, וַיּוֹדְעִים שְׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתֵּן לוֹ יוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי יא) יֵשׁ מְפִיז וְנוֹסֵף עוֹד. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁזֶה מַעוֹרֵר בְּרָכוֹת כְּנִגְדּוֹ, וְלֹא יֹאמַר: אִם אֶתֵּן אֶת זֶה עֲכָשׁוּ, מָה אֶעֱשֶׂה לְמַחֵר? אֲלֵא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לוֹ בְּרָכוֹת עַד בְּלִי דֵי, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהָ. וּמִשּׁוֹם כֵּךְ, וְכִי תֹאמְרוּ מָה נֹאכַל בִּשְׁנָה הַשְּׂבִיעִת וְגו', מָה כָּתוּב? וְצוֹיִתִּי אֶת בְּרַכְתִּי לָכֶם בִּשְׁנָה הַשְּׂשִׁית וְעָשִׂת אֶת הַתְּבוּאָה לְשֵׁלֶשׁ הַשָּׁנִים. וְעָשִׂת?! וְעָשִׂתָּה הִיא צָרִיךְ לִהְיוֹת! מָה זֶה וְעָשִׂתָּ? אֲלֵא לְהוֹצִיא ה', שֵׁשׁ לָהּ שְׁמִטָּה וּמְנוּחָה וְלֹא עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה. כָּתוּב (שמות טז) רְאוּ כִּי ה' וְגו', נִתֵּן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי לֶחֶם יוֹמִים וְגו'. כִּגּוֹן זֶה, וְצוֹיִתִּי אֶת בְּרַכְתִּי לָכֶם בִּשְׁנָה הַשְּׂשִׁית וְגו'.

צָדָקָה הִיא עֵץ הַחַיִּים

בְּמִטָּח בַּה' וְעָשִׂה טוֹב שְׁכֵן אֶרֶץ וּרְעִיָּה אֱמוּנָה (לז, א): [זוהר - יקרא - פ' בהר (דף ק"י):] רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ, פָּגְעוּ בְּאוֹתוֹ הַר, מָצְאוּ שְׁנֵי גְבָרִים שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים. בֵּין כֵּךְ רְאוּ אִישׁ אֶחָד שֶׁהָיָה בָּא, וְאָמַר לָהֶם: בִּבְקָשָׁה מִכֶּם, תָּנוּ לִי מְזוֹן פֶּת לֶחֶם, שְׁשָׁנִי יָמִים אֵלֶּה שֶׁתַּעֲיִתִּי בַּמִּדְבָּר וְלֹא אֲכַלְתִּי דָבָר. נִשְׁמַט אֶחָד מֵאוֹתָם שְׁנֵי גְבָרִים, וְהוֹצִיא מְזוֹנוֹ שֶׁהוּא הֵבִיא לְדֶרֶךְ, וְנָתַן לוֹ וְהֶאֱכִיל וְהִשְׁקָה אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ חֲבֵרוֹ: מָה תַּעֲשֶׂה עִם הַמְּזוֹן, שְׁהָרִי אֲנִי אֶת שְׁלִי אֲנִי אוֹכֵל? אָמַר לוֹ: וּמָה עַל שְׁלֶךְ אֲנִי הוֹלֵךְ? יֵשֵׁב אֶצְלוֹ אוֹתוֹ עָנִי, עַד

— זוהר תהלים —

שְׁאָכַל כָּל מַה שֶּׁהָיָה אֶצְלוֹ, וְאוֹתוֹ לֶחֶם שֶׁנִּשְׁאָר נָתַן לוֹ לַדֶּרֶךְ, וְהֵלֵךְ לוֹ.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, לֹא רָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁדָּבָר זֶה יַעֲשֶׂה עַל יְדֵינּוּ. **אָמַר רַבִּי יוֹסִי**, אוֹלֵי נִגְזַר דִּין עַל אוֹתוֹ אִישׁ, וְרָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהִזְמִין לְפָנָיו אֶת זֶה כְּדִי לְהַצִּילוֹ. בְּעוֹד שֶׁהָלָכוּ, הִתְעַיַּף אוֹתוֹ אִישׁ בַּדֶּרֶךְ. **אָמַר לוֹ חֲבֵרוֹ**: וְלֹא אֲמַרְתִּי לָךְ שֶׁלֹּא תִתֵּן לֶחֶם לְאַחֵר? **אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא לְרַבִּי יוֹסִי**, הָרִי מִזֶּזֶן עִמָּנוּ, נָתַן לוֹ לֶאֱכֹל. **אָמַר רַבִּי יוֹסִי**, הִתְרַצָּה לְהוֹצִיא מִמָּנוּ אֶת הַזְכוּת? בָּלֶךְ וְנִרְאָהּ, שֶׁהָרִי בּוֹדֵאֵי בְּצוּרַת פָּנָיו שֶׁל זֶה, הַדְּפוּס שֶׁל הַמְּוֹת נֶאֱחָז, וְרָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַמֵּן זְכוּתוֹ כְּדִי לְהַצִּילוֹ.

בֵּין כֶּף יֹשֵׁב אוֹתוֹ הָאִישׁ וַיִּשֶׁן תַּחַת אֵילָן אֶחָד, וַחֲבֵרוֹ הִתְרַחַק מִמָּנוּ וַיִּשֵׁב בַּדֶּרֶךְ אַחֲרָת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי חֲזִיָּא, כְּעַת נִשֵּׁב וְנִרְאָהּ, שֶׁבּוֹדֵאֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה לְהַרְחִישׁ לוֹ נֶס. קָמוּ וַחֲכוּ. **בֵּין כֶּף רְאוּ צוּרָה אַחַת שֶׁלְּהַבּוֹת עוֹמֶדֶת לְפָנָיו. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא**, אוֹי עַל אוֹתוֹ הָאִישׁ, שֶׁעֲכָשׁוּ יָמוֹת. **אָמַר רַבִּי יוֹסִי**, אֲשֶׁרִי אוֹתוֹ הָאִישׁ, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַרְחִישׁ לוֹ נֶס. **בֵּין כֶּף יָרַד מֵאֵילָן אֶחָד נָחַשׁ אֶחָד וְרָצָה לְהִרְגּוֹ. קָמָה אוֹתָהּ צוּרָה עָלָיו וַהֲרִגְתּוּ. סוֹבְבָה הַצּוּרָה בְּרֹאשָׁהּ, וְהִלָּכָה לָהּ.**

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְלֹא אֲמַרְתִּי לָךְ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה לְהַרְחִישׁ לוֹ נֶס, וְלֹא תוֹצִיא זְכוּתוֹ מִמָּנוּ? **בֵּין כֶּף הִתְעוֹרַר אוֹתוֹ הָאִישׁ, וְקָם וְהֵלֵךְ לוֹ. אֶחָזוּ בוֹ רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי**

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

יוסי, וְנָתַנּוּ לוֹ לְאָכֹל. אַחֵר שְׁאָכֹל, הָרָאוּ לוֹ הַנֶּסֶם שֶׁהִרְחִישׁ לוֹ
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, (תהלים לו) **בְּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב שְׁכֵן**
אֶרֶץ וּרְעָה אֱמוּנָה. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל הָאִישׁ שֶׁעוֹשֶׂה
טוֹב מִשְׁלוֹ, שֶׁהָרִי מְעוֹרֵר טוֹב עִם כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל, וּבִמְהָ?
בְּצִדְקָה. שְׁכַשְׁצִדְקָה מִתְעוֹרֶרֶת, הוּא טוֹב, אֲזִי מִתְעוֹרֵר אֶל
כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל, וְעַל זֶה כָּתוּב (משלי י) וְצִדְקָה תַצִּיל מִמָּוֶת.
מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁצִּדְקָה הִיא עֵץ הַחַיִּים, וּמִתְעוֹרֶרֶת עַל
אוֹתוֹ עֵץ הַמָּוֶת, וְלֹקַח אוֹתָם שְׁאֲחֻזִּים בּוֹ וּמַצִּילִם
מִהַמָּוֶת. מִי גֵרֵם לְאוֹתוֹ עֵץ חַיִּים שִׁיתְעוֹרֵר לָזֶה? הִנֵּה
אוֹמֵר, אוֹתָהּ צִדְקָה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, כִּבְיָכוֹל הוּא עֹשֶׂה אוֹתוֹ
לְמַעַלָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קו) עֲשֵׂה צִדְקָה צִדְקָה בְּכָל
עֵת. וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

בְּטַח בַּה' – כְּרָאוּי וַעֲשֵׂה טוֹב – תִּקּוֹן שֶׁל בְּרִית הַקָּדָשׁ

בְּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב שְׁכֵן אֶרֶץ וּרְעָה אֱמוּנָה (לו, א): [זוהר במדבר
9' פנחס (דף רכ"ה.)] **פֶּתַח וְאָמַר,** (תהלים לו) **בְּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה**
טוֹב שְׁכֵן אֶרֶץ וּרְעָה אֱמוּנָה. בְּטַח בַּה', כְּרָאוּי. וַעֲשֵׂה טוֹב,
תִּקּוֹן שֶׁל בְּרִית הַקָּדָשׁ, שֶׁתִּתֵּן אוֹתָהּ וְתִשְׁמַר אוֹתָהּ כְּרָאוּי.
וְאִם תַּעֲשֶׂה אֵת זֶה, אַתָּה תִּהְיֶה כְּאֵן בְּאֶרֶץ, וְאוֹתָהּ הָאֱמוּנָה
שֶׁלְמַעַלָּה תִּזְוֶן מִמֶּךָ וְתִתְפָּרֵס מִמֶּךָ. וְעוֹד, (מתקן אותו ושומר עליו.
שכן ארץ ארץ קדושה עליונה, ארץ החיים, שהארץ ההיא תשרה בטוב ההוא. ורעה
אמונה אותה האמונה שלמעלה תהיה נזונית ומתפרנסת ממנו

וְרָעָה אֲמוּנָה: ד וְהִתְעַנַּג עַל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְיִתֵּן לָךְ
 מִשְׁאֲלֹת לִפְדֶּךָ: ה גּוֹל עַל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דְּרַבְּךָ וּבִטַּח עָלֶיךָ
 וְהוּא יַעֲשֶׂה: ו וְחֹצִיא בְּאוֹר צִדְקָךָ וּמִשְׁפָּטֶךָ בְּצַדִּיקִים:
 ז הֵם לִיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִתְחַלֵּל לוֹ אֵל תִּתְחַר בְּמִצְלֹתֶיךָ
 דְּרַבּוֹ בְּאִישׁ עֲשֵׂה מְזֻמוֹת: ח הֶרַף מֵאֵף וְעִזּוֹב חֲמָה אֵל
 תִּתְחַר אֲךָ לְהֶרַע: ט בִּי מִרְעִים יִבְרָתוּן וְקִנֵּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 הֲמָה יִירָשׁוּ אֶרֶץ: י וְעוֹד מַעֲט וְאֵין רִשְׁעִי וְהִתְבּוֹנְנָה עַל
 מְקוֹמוֹ וְאֵינְנוּ: יא וְעַנְיִים יִירָשׁוּ אֶרֶץ וְהִתְעַנְּנוּ עַל רֹב

— זוהר תהלים —

על ירך. (ואם תעשה זה) תתענג על ה' ויתן לך משאלת לבך - כל זה מתתקן בתקון הברית. כיון שהתקנה הברית, התתקן הכל. פנחס, משום שקנא על ברית זו, זכה לכל. ולא עוד, אלא שהגן על כל ישראל, ובו התקיים והתענג על ה'. שהרי עלה והתקשר למעלה (והאיר) באור הראשון שברא הקדוש ברוך הוא וגנז אותו. באותו אור שנהנה ממנו אברהם, ואהרן הכהן נקשר בו. אחר שצלה לכהנה גדולה, לא הזכיר לו ה' צדקה ומי, ולא ראוי, בשביל שלא יאחז כלל בענפיו של הצד האחר, ולא ראוי להזכיר עליו. שכל מי שהורג, ענפים של צד האחר יש בו. ופנחס הרי נאחז בימין, ואין לו חלק בצד האחר כלל, ולכן לא נזכר כאן. מה שנראה שבת - גנאי הוא לו, ונחיתות ממעלה עליונה שנאחז בה. ולכן כתוב המכה אשר הכה סתם, ושם האשה המכה, ולא נזכר על ידי מי.

שְׁלוֹם: יב זִמְם רְשָׁע לְצַדִּיק וְחָרַק עָלָיו שְׁנָיו: יג אֲדָנִי
 יִשְׁחַק לוֹ כִּי רָאָה כִּי יָבֹא יוֹמוֹ: יד חָרַב פִּתְחוֹ רְשָׁעִים
 וְדָרְכוֹ קִשְׁתָּם לְהַפִּיל עָנִי וְאֲבִיוֹן לְמִבּוֹחַ יִשְׂרָיִל דָּרָךְ:
 טו חָרַבם תָּבוֹא בְּלָפֶם וְקִשְׁתוֹתָם תִּשְׁבַּרְנָה: טז טוֹב
 מִעַט לְצַדִּיק מִהֶמְכֵּן רְשָׁעִים רַבִּים: יז כִּי זְרוּעוֹת רְשָׁעִים
 תִּשְׁבַּרְנָה וְסוּמְךָ צַדִּיקִים יִחְזָקוּ: יח יוֹדֵעַ יִחְזָק
 יְמֵי תַמִּימִם וְנִחַלְתָּם לְעוֹלָם תִּהְיֶה: יט לֹא יִבְשׁוּ
 בָּעֵת רָעָה וְיָמֵי רַעְיוֹן יִשְׁפְּעוּ: כ כִּי רְשָׁעִים יֵאָבְדוּ
 וְאֵיבֵי יִחְזָקוּ: כא בִּיקַר כָּרִים כָּלוּ בַּעֲשָׂן כָּלוּ: כב לֹא
 רְשָׁע וְלֹא יִשְׁלָם וְצַדִּיק חֹזֵן וְנוֹתֵן: כג כִּי מִבְּרָכִיו יִירָשׁוּ
 אֶרֶץ וּמִקָּלָיו יִפְרֹתוּ: כד מִיִּחְזָקוּ: כה מִצַּעְדֵי גִבּוֹר
 בּוֹנְנוּ וְדָרְכוֹ יִחְפֹּץ: כו כִּי יִפֹּל לֹא יוֹטֵל כִּי יִחְזָקוּ:

— זוהר תהלים —

כל הסודות של מעלה ומטה הכל הוא באדם וסוד וענין של
 כל האותיות אל"ף ב"ת וצירפם כנגד ששים רבוא

מה' מצעדי גבר בוננו ודרכו יחפץ (לז, כג): [זוהר חדש-שיר השירים

(דף צ: מדרש הנעלם) ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו

כדמותנו (בראשית א). כתוב (תהלים לז) מה' מצעדי גבר בוננו

וידרכו יחפץ. בא וראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם

העליון והעולם התחתון, הכל היה בדיוקן אחד, שיהיה זה

כמו זה. בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא לברא אדם למטה,

— זוהר תהלים —

רצה לעשות אותו כמו שני העולמים. וכל הסודות של מעלה ומטה, הכל הוא באדם. הגלגלת של הראש שעומדת על הגוף היא בסוד העולם העליון, עם אותם התקונים של הראש. הגוף הוא בסוד של גוף, שהדרגות עומדות באיברים ידועים תחת הראש הזה. הירכים והרגלים, הכל בדרגות שלמטה, כראוי לו להיות כמו שלמעלה. כל הדמיות העליונות והתחתונות, את כלם חקק הקדוש ברוך הוא באדם, שיהיה הוא שלם בכל. בא וראה, מה מצעדי גבר כוננו, כשהקדוש ברוך הוא מרצה מהאדם, כל צעדיו וכל דרכיו הם מתקנים לפניו, והוא מתקן אותם כל אחד ואחד כראוי. ודרכו יחפץ, אפלו בדברי העולם.

עוד, מה מצעדי גבר כוננו - אם אדם ישים דעתו ורצונו ולבו למלך הקדוש, ללכת אחר דרכיו שהוא עושה, הקדוש ברוך הוא מרצה בו, כאלו הוא שלו ממש. בשעה שיצאו האותיות מתוך הסוד העליון, כמו שנתבאר, והתגלמו והצטירו בדמות של אדם, אחר כך יצאו הנקודות, ונשב בהן רוח חיים, והתקיימו האותיות, כאדם שעומד על רגליו בקיום של הרוח. אחר שהנקודות התקיימו על האותיות ונתנו בהן נפש, הצטרף להיות בדעת ובהשכל, ולנסע במסעותיו, ולתת מזון ותקף לאחר. וזהו בצלמנו כדמותנו. כמו שבארנו, בצלמנו - זה סוד העולם העליון. כדמותנו - זה סוד העולם התחתון.

דבר אחר, בצלמנו - אלו התנועות של הטעמים, שהם תקון ושלמות, בדעת ובהשכל, לדעת ידיעה להסתכל

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

למעלה, כמו שהוא נסתר ולא התגלה. כמו מלך שהוא חכם בהשכל בחכמה, ואינו נוסע לצד זה או לצד זה, רק בחכמה ובהשכל ובמדע. אף כן, כמו זה התנועות של הטעמים, כל מסעיהם בחכמה ובהשכל ובמדע, כמו שראוי, וזהו בצלמנו.

בדמותנו – אלו סודות של הנקודות, שהם יצאו מתוך דיוקן אחד של נקדה עליונה, מאותו דיוקן נסתר שלא נראה. ומתוך שיוצאים מתוך נקדה אחת, נקראות הנקודות דמות, הדיוקן של הנקדה העליונה. שאם תאמר האותיות – לא כן! שהרי הדיוקן אינו למעלה, ולא תלוי שם דיוקן, שהרי לאחר שיוצאים מסוד העולם העליון, כלם מתגלמים ומצטירים מה שלא היה מקדם לכן, שאין דיוקן וציור למעלה כלל, ועל כן לא ידוע, ואין מי שמכיר בו כלום. הראשית הסתומה שנגלתה, ולא ידועה, היא נקדה אחת סתומה. ואותה הנקדה לא ידועה ולא גלויה, ואין מי שמכיר אותה. אבל האותיות לא הצטירו בה, ואין תלויות למעלה, שהרי אין שם כלל דיוקן. ועל כן, בדמותנו – אלו הנקודות. בצלמנו – אלו התנועות, שהוא השלמות של הכל. כאן הסוד ליודעי דין. התנועות שהן שלמות הכל, איפה הן באדם? אלא זה סוד בצלמנו, אלו הם הצלמים של האדם מבפנים ומבחוץ. לפנים – השכל ומדע וחכמה, ומבחוץ – אותו הצלם שהולך עליו, ומנהיג את האדם בשמירה, שיהיה שמור מן הכל. בעוד שהתנועות הללו הן באדם, האדם הוא שלם בכל,

— זוהר תהלים —

כמו כן בכל אותם הסודות העליונים שלמעלה. וזה סוד מה' מצעדי גבר כוננו, לנסע במסעותיו, באותן התנועות של הטעמים. ודרכו יחפץ, באותן הנקודות. מה', ממנו נטל הסוד הזה, שיהיה למטה הכל כגון אחד וסוד אחד. מה' מצעדי גבר כוננו, כמו אזלא מקפא לפני שופר הולך, שהם מצעדי גבר, שמתקנים כל אחד ואחד כראוי לו, וזהו כוננו. ושאר התנועות, הן שכתוב ודרכו יחפץ, הן בעמידה, הן ללכת, הן להפסיק, הן לנגן בשמחה, הן לשחק, הן לתת דין – הכל הוא מדע והשכל לנסע במסעות כראוי. ורקא, זהו נגון בשמחה. כשבא הניצוץ הקשה באותה הכאה של תוף האויר הוף שלא נתפס, נותן שמחה וחדוה, וזורק מרחוק, לנגן בשמחה למי שלא ידוע ולא נתפס כלל, ועומד בקיומו, ולא מתישב לדעת, עד שקרב ביותר השכל. וכן כל התנועות, כל אחת ואחת כראוי. וטרם שהגיעו התנועות הללו, כל אותם איברי הגוף לא יכולים לנסע במסעות. שהרי כל איברי הגוף בהם נוטלים התחלקות באותיות, שהן עשרים ושתים אותיות שהתגלמו בפרקים ובאיברים. שנים עשר איברים, הם פרקים שנוסעים. והשנים עשר הללו לא נוסעים במסעות כראוי, רק בסוד של שתיים עשרה תנועות, שכלם עושים את הפרקים הללו להסיע אותם. ויש תנועות אחרות, לתת השכל וחכמה ומדע לכל הגוף ולהסיע כל הגוף, ולתת חדוה למעלה ולמטה הכל כראוי. עשרים ושתים אותיות הם הכלל של סוד הגוף, וכלם התחלקו באיברי הגוף.

773

— זוהר תהלים —

וְיִוצְאוֹת אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת כְּמוֹ אֵלֹהֵי. וְעַל זֶה יֵשׁ אֶלְפָּא בֵּיתָא
שֶׁל אוֹתִיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת גְּדוּלוֹת, וְיֵשׁ אֶלְפָּא בֵּיתָא שֶׁל אוֹתִיּוֹת
קְטָנוֹת. א' הוּא אֶחָד, וְסוּד שֶׁל אֶחָד, יוֹצֵא וּמַתְגַּלֵּם בְּסוּד
שְׁלֵמֻטָּה, הָאֵיבָרִים הָעֲלִיּוֹנִים שֶׁמַּתְחַבְּרִים בְּאֶחָד, וְהֵם אֶחָד.
וְעַם כָּל זֶה אֵינוֹ אֶלָּא אֵיבָר אֶחָד. מִשּׁוּם שֶׁכְּשִׁיּוֹצֵאת א' וְנִתְּנָת
בְּרֹאשׁ, יוֹצֵאת בְּאוֹתוֹ הַדְּיוּקָן שֶׁל הָאַחֲרִים הִלְלוּ שֶׁהֶצְטַרְכוּ
לְהִתְחַבֵּר עִמּוֹ, וְכְשִׁיּוֹצֵאת א', מֵרָאָה לְשֵׁתִי הַדְּרָגוֹת הָאַחֲרוֹת
שֶׁהֶצְטַרְכוּ לְהִתְחַבֵּר עִמּוֹ, שֶׁהֵם הַשְּׂמָאל וְהָאֲמֻצָּע, וְכָלֵם
נֶאֱחָזִים יַחַד, וְנִרְאִים בְּדִיוּקָן שְׁלֹו. כִּיּוֹן שֶׁנִּמְצְאוּ וְהִתְיַשְּׁבוּ
בְּמִקְוָמָם אוֹתָם שְׁנֵי הָאֵיבָרִים הָאַחֲרִים, חוֹזְרָת א' וּמִתְיַשֶּׁבֶת
בְּמִקְוָמָה בְּרֹאשׁ, בְּצַד הַיָּמִין.

סוד ובאור האותיות ופנימיותן כנגד ששים רבוא

אֵיךְ עֲשֵׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? כְּשִׁיּוֹצֵאוֹ הָאוֹתִיּוֹת, הָאוֹת
הָרִאשׁוֹנָה שִׁיּוֹצֵאָה, הָרֹאשׁ לְכָל הָאוֹתִיּוֹת, הִיא א'. מָה
עֲשֵׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? הַתְּעַטֵּף בְּאוֹתָהּ הָאוֹת וּבְרֹא שְׁמִים.
וּבְאוֹת הַזֶּה בְּרֹא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת סוּד הַיַּחֲוֹד, שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ
דְּרָגוֹת, וְהֵם שְׁמִים, סוּד אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ, וְהִרִי זֶה נִתְבָּאָר.
כִּיּוֹן שֶׁנִּבְכְּרָאוּ שְׁמִים בְּסוּד הַזֶּה, טָרָם שֶׁנִּקְרְשׁוּ וְלֹא הִגְלִידוּ
הַשְּׁמִים, שֶׁהִרִי הָיוּ טְמִירִים בְּתוֹךְ הַמִּים, הַסוּד שֶׁל הָאוֹת א',
שֶׁהִיא לִימִין. לְאַחַר שֶׁנִּקְרְשׁוּ מִתּוֹךְ הַמִּים, יֵצְאָה הָאוֹת ו',
מִצִּירַת בְּצִיּוֹר שֶׁל הַתְּגַלְמוֹת בְּדִיוּקָן שֶׁל אָדָם. וְעַם כָּל זֶה לֹא
נִחָסֵר מֵאוֹתוֹ דְּיוּקָן שֶׁל הָאוֹת א' כְּלוּם, וְחִזְרָה וְהִתְיַשְּׁבָה
בְּמִקְוָמָה. הַתְּחִיל הָאוֹר שֶׁל הָאוֹת הַזֶּה לְהָאִיר מִרֹאשׁ הָעוֹלָם

לסוף העולם. גנזו את אורו באות אחרת, ועשה לאות
הזו בי"ת אחד, לגנזו אורו בתוכו, ונגנזו אותו אור בתוכו.
ומהשעה ההיא נגנזו ונטמן, ולא יצא לעולם, פרט לשביל
דק אחד, שנמשך חוט אחד ממנו, וממנו נזון העולם ועומד
במקומו. מן האות הזו נבנה הכל. מהאות הזו נזון הכל.
באות הזו שמר הקדוש ברוך הוא את ישראל ושכר את
שונאיהם לפניהם. זהו שכתוב (שמות טו) 'ימינך ה' נאדרי
בפח ימינך ה' תרעץ אויב. בשעה שגרמו החטאים, מה
כתוב? (איכה ב) השיב אחור ימינו. אז באותו הזמן גלו
ישראל מן הארץ, ושלטו בהם שונאיהם. א' התישבה בזרוע,
בסוד ותקף וכח, שהם שני צדדים אחרים שהחזיקו בו,
והיא זרוע הימין. ב' נכללה בתוכה, וכוונסת אותה כנגדה,
כנגבה שנכנס לתוכה זכר. משום כך כל האותיות, אחת
זכר ואחת נקבה. א' התפשטה לאותיות אחרות, ונשלמו
בשלמות, לטל שתי דרגות אחרות אלף, להיות השלמות
שלו. וזה סוד והחונים עליו מטה פלוני. והחונים עליו -
שתי דרגות באחת. עד שעולות האותיות לששים רבוא,
כחשבון שבטי ישראל, שהם שנים עשר, ועולים לששים
רבוא. אף כך האותיות, כשהתמלאו עולים לששים. אלף
בית גימל דלת הא וו זין חית טת יוד כך למד מם
נון סמך עין פא צדי קוף ריש שין תו. אלו הם עלית
האותיות לששים רבוא, כדי שתהיה שלמות בסוד האותיות
בכל האיברים. נשארו עדין שתיים עשרה אותיות, והן מם

בְּמִדָּה יָדוּ: כִּי נָעַר הָיִיתִי גַם זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק
נִעְזָב וְזָרְעוֹ מִבֶּקֶשׁ לֶחֶם: כִּי כָּל הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְּוָה וְזָרְעוֹ

— ❧ — זוהר תהלים ❧ —

הַסְתוּמָה, צָדִי אֲרָכָה, נוֹן, פֶּא, כָּף, וְהֵן הָאוֹתִיּוֹת הָאַחֲרוֹת
הַכְּפוּלוֹת מִנְצַפ"ךְ. וְהֵן עוֹלוֹת לְשִׁתִּים עֲשֶׂרָה אוֹתִיּוֹת. וְכִשְׁכֵּל
הָאוֹתִיּוֹת נִשְׁלָמוּ, עוֹלוֹת לְשִׁבְעִים אוֹתִיּוֹת אוֹתִיּוֹת, סוּד הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בָּהֶן. חֲשִׁבּוֹן יִשְׂרָאֵל שִׁבְעִים
נֶפֶשׁ, וּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵם עֲדִים בְּתוֹכָם, וְנִכְלָלוֹת בָּהֶם, וְהֵן
י"ה, שְׁכָתוֹב (תהלים קכב) שֶׁשֵּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי י"ה יַעֲדוֹת
לְיִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה הַסוּד, הָרְאוּבֵנִי הַשְׁמַעוֹנִי. וְהָרִי פֶרְשׁוֹהָ,
וְכָלֵן עוֹלוֹת לְשִׁבְעִים וּשְׁתֵּים. כָּמוֹ כֵּן אֶלֶף"א בֵּית"א, שְׁכָל
הָאוֹתִיּוֹת עוֹלוֹת לְסוּד שֶׁל שְׁבָעִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת, שֶׁהַכֵּל
יִהְיֶה סוּד שֶׁל גּוֹף שָׁלֵם, הַסוּד שֶׁל אָדָם, סוּד הַמֶּרְכָּבָה
הָעֲלִיּוֹנָה, סוּד הַשֵּׁם הַחֲקוּק. מִשּׁוּם כֵּךְ כָּל הָאוֹתִיּוֹת עוֹלוֹת
בְּעֻלִּית הַמֶּרְכָּבָה הָעֲלִיּוֹנָה בְּדִיוֹקָנָם וְגוֹפָם, שֶׁהַכֵּל יִהְיֶה סוּד
אַחַד כָּרְאוּי. כָּל הָאוֹתִיּוֹת, כְּשֶׁמֶתְחַבְּרוֹת וְנִחְקָקוֹת
בְּחֻקֵּיהֶן בְּסוּד שֶׁל שְׁבָעִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת,
נַעֲשׂוֹת כָּלֵן גּוֹף אֶחָד.

נָעַר הָיִיתִי גַם זָקַנְתִּי - לְמַדְנִי הַפְּסוּק הַזֶּה אָמַר אוֹתוֹ שְׂרִי
שֶׁל עוֹלָם

נָעַר הָיִיתִי גַם זָקַנְתִּי (לו, כה): [זוהר - בראשית פ' לך לך (דף צה:)] אִי
לָךְ אֶרֶץ שְׁמִלְכָךְ נָעַר - זוֹ הָאֶרֶץ שְׁלִמְטָה. שְׁלִמְדָנוּ, כָּל
שָׂאֵר אֶרְצוֹת שָׂאֵר הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, נִתְּנוּ לְגְדוּלִים

לְבָרְכָהּ: כֹּה סוּר מִרַע וְעֵשָׂה מִזֵּב וְיִשְׁכַּן לְעוֹלָם: כֹּה בִּי

— זוהר תהלים —

מִגְנִים שְׁמִמָּנִים עֲלֵיהֶם. וּמַעַל לְכֻלָּם הֵהוּא שְׁכָתוּב בּוֹ (תהלים
 לו) נַעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנִתִּי. וְלִמְדָנוּ, הַפְסוּק הַזֶּה אָמַר אוֹתוֹ שָׁרוּ
 שֶׁל עוֹלָם, וְעַל כֵּן כָּתוּב אֵי לֶךְ אֶרֶץ שְׁמִלְכָךְ נַעַר. אוֹי לְעוֹלָם
 שְׁיוֹנָק מֵהַצֵּד הַזֶּה. וְכִשְׁיִשְׂרָאֵל בְּגָלוּת, יוֹנָקִים כְּמִי שְׁיוֹנָק
 מִרְשׁוֹת אַחֲרֵת.

נַעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנִתִּי (לו, כה): [זוהר - בראשית פ' ויצא (דף קסב.)] עוֹד
 שָׁאֵל רַבִּי יִיסָא וְאָמַר, כָּתוּב (תהלים לו) נַעַר הָיִיתִי גַם
 זְקֵנִתִּי וְגו'. הַפְסוּק הַזֶּה פִּרְשׁוּהוּ שְׁשָׁרוּ שֶׁל עוֹלָם אָמַר אוֹתוֹ.
 הוּא אָמַר אוֹתוֹ בְּחֻמָּה יוֹתֵר מִמָּה שְׁחֹשְׁבִים בְּנֵי אָדָם. אָמַר
 לוֹ, בְּנִי, יָפֵה הוּא, שְׁהָרִי בִּיחּוּד הַקָּדוֹשׁ נֶאֱמַר נַעַר הָיִיתִי גַם
 זְקֵנִתִּי. וְכֵךְ הוּא, וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב - זֶה הַשֵּׁבַח שֶׁל הַיְחּוּד
 שֶׁלֹּא נִמְצָא יוֹם לֹלֵא לֵילָה, שֶׁהִנֵּה הַלֵּילָה תָמִיד נִמְצָא בּוֹ,
 וְהַצָּדִיק אָחוֹז לְמַעַלָּה וְאָחוֹז לְמַטָּה.

וְזָרְעוּ מִבֶּקֶשׁ לַחֵם, מַה הוּא? אֵלָּא בְּשַׁעַה שְׁזוֹרֵק וְנִשְׁפָּע
 הַזֶּרַע, אֵינּוּ תוֹבֵעַ אֶת הַנִּקְבָּה, שְׁהָרִי הִיא שׁוֹרָה עִמּוֹ,
 שְׁאִין נִפְרָדֶת מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים וְזְמִינָה הִיא אֶצְלוֹ, שְׁהָרִי אֵין
 זֶרַע שׁוֹפֵעַ אֵלָּא בְּשַׁעַה שֶׁהַנִּקְבָּה זְמִינָה, וְתִשׁוּקֶת שְׁנִיָּהם יַחַד
 בְּדְבוּק אֶחָד, שְׁאִין נִפְרָדִים, וְלִכֵּן לֹא צָרִיךְ לְתַבֵּעַ אוֹתָהּ. אָמַר
 לוֹ, וּבִזְמַן הַגָּלוּת לֹא כֵךְ? אָמַר לוֹ, כָּתוּב זָרְעוּ, וְאֵינּוּ. מָתִי
 יוֹצֵא? כִּשְׁהַנִּקְבָּה בְּדְבוּק אֶחָד עִם הַזָּכֵר. וְאֵם תֹּאמַר, לֹא
 רָאִיתִי צָדִיק נֶעְזֵב - בְּזְמַן שֶׁל הַגָּלוּת מַה הִיא?

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֱהָב מְשֻׁפֵּט וְלֹא יַעֲזֹב אֶת חֲסִידָיו לְעוֹלָם
נִשְׁמְרוּ וְזָרַע רָשָׁעִים נִבְרָתָ: כִּי צַדִּיקִים יִירָשׁוּ אֶרֶץ
וַיִּשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ: ל פִּי צַדִּיק יִהְיֶה חֲכָמָה וּלְשׁוֹנוֹ

— זוהר תהלים —

אֵלֶּה זֶה אָחוֹז לְמַעְלָה וְלֹא נַעֲזֹב לְעוֹלָמִים. בְּזִמָּן אַחֵר לֹא
נַעֲזֹב מִהֲנֻקָּה, אָחוֹז לְמַעְלָה וְאָחוֹז לְמַטָּה. אָחוֹז
לְמַעְלָה - בְּזִמָּן שֶׁל הַגְּלוּת. בְּזִמָּן אַחֵר אוֹחֵז אֶת שְׁנֵי הַצְּדִידִים,
לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וּלְעוֹלָם אֵינוֹ נַעֲזֹב.

"צַדִּיקִים יִירָשׁוּ אֶרֶץ וַיִּשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ" (לז, כט): [זוהר תורה;

זוהר חלק א' דף קנג:]: אמר רבי שמעון בוא וראה

הַתְּעוֹרְרוֹת הָאֵהָבָה שֶׁל כִּנְסִ"ת יִשְׂרָאֵל לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
נִשְׁמוּתֵיהֶם שֶׁל הַצַּדִּיקִים לְמַטָּה מֵעוֹרְרִים לָהּ, לְפִי שֶׁהֵם
בָּאִים מִצַּד הַמֶּלֶךְ מִצַּד שֶׁל בַּחֲנִינֵי זָכַר, וְהַתְּעוֹרְרוֹת הַזֹּאת
מְגִיעַ לְהַשְׁכִּינָה מִצַּד בַּחֲנִינֵי זָכַר וְנִתְעוֹרֵר אֵהָבָה, נִמְצָא
שֶׁבַחֲנִינֵי זָכַר מֵעוֹרֵר חֲבִיבוֹת וְאֵהָבָה לְהַשְׁכִּינָה, וּבִכֵּן הִיא
נִקְשֶׁרֶת בְּאֵהָבָה אֶל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כַּדְמִיוֹן זֶה הַשְׁתוֹקֵקוֹת
מִדַּת הַמַּלְכוּת לְהַעֲלוֹת מִים תַּחְתּוֹנִים לְעוֹמֶת מִים עֲלִיוֹנִים
אֵינָה אֵלָּא בְּנִשְׁמוּתֵיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים, זָכָאִים הֵם הַצַּדִּיקִים
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁעֲלֵיהֶם מִתְקַיֵּימִים עֲלִיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים, וְעַל כֵּן: "וְצַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם" (מְשַׁלִּי י', כה) כְּתוּב
סִתְּמִיה וְסוֹד שֶׁל הַכֹּל שֶׁהַצַּדִּיק הוּא יְסוֹד לְמַעְלָה, וְהוּא

— זיו הזוהר —

סה. סתם עולם יש לדרוש על עולם הזה וגם על עולם העליון.

תִּרְבֵּר מִשְׁפָּט: לא תִּזְכֹּר אֱלֹהֶיךָ ^{תקנה בעל חסד וחסד} בְּלִבּוֹ לֹא תִמְעַד
 אֲשֶׁרֶיךָ: לֹב צוֹפֶה רָשָׁע לְצַדִּיק וּמִבְּקֵשׁ לְהַמִּיתוֹ: לֹג יְהוֹנָדָב
 אֱלֹהֵינוּ לֹא יַעֲזֹבֵנוּ בְּיָדוֹ וְלֹא יִרְשִׁיעֵנוּ בְּהַשְׁפָּטוֹ: לֹד קִנְיָה אֵל
 יְהוֹנָדָב אֱלֹהֵינוּ וְשִׁמּוֹר דִּרְבּוֹ וִירוּמָמָה לְרִשְׁתִּי אֶרֶץ בְּהַפְרָת
 רָשָׁעִים תִּרְאֶה: לֹה רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעַרֵּה בְּאֶזְרָח
 רַעֲנָן: לוֹ יַעֲבֹר וְהִנֵּה אֵינָנוּ וְאֶבְקֵשׁוּ וְלֹא נִמְצָא: לוֹ שִׁמּוֹר
 תָּם וְרִאֵה יִשְׂרָאֵל בִּי אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם: לֹה וּפְשָׁעִים
 נִשְׁמְדוּ יַחְדָּם אַחֲרִית רָשָׁעִים נִבְרָתָה: לט וְתִשְׁעֵת צַדִּיקִים
 מִיְּהוֹנָדָב אֱלֹהֵינוּ מְעֻזָּה בָּעֵת צָרָה: מ וְיַעֲזֹרֵם יְהוֹנָדָב
 יִפְלֹטִים יִפְלֹטִים מִרָשָׁעִים וְיִרְשִׁיעֵם בִּי חֲסֹד בּוֹ:

— זיו הזהר תהלים —

יסו"ד למטה, וכנסת ישראל נכללת מן צדיקים מלמעלה ומלמטה סי צדיק מצד זה וצדיק מצד זה יורשים אותה, זהו שכתוב: "צדיקים יירשו ארץ", "יירשו ארץ" ודאי, בוא וראה הצדיק יורש לה לזאת הארץ וממשיך עליה ברכות בכל יום, ונשפע לה ממתקים ומעדנים בהמשכה עליונה שנמשך אליה, והרי נתבאר הענין.

— זיו הזהר —

סו. פירוש על יסוד היינו כח המשפיע, והצדיק שלמטה מעורר בעבודתו מיין נוקבין במדת המלכות, והרי זה כח המשפיע שלהם מלמטה במדת המלכות, ועל ידי זה הצדיק שלמעלה שהוא היסוד משפיע בהמלכות שפע ממעל.

— תהלים ספר ראשון | ו לחודש | מזמור לו —

לח א מזמור לדוד לחזקיר: ב יתנוּנָה ^{אֵלֶיךָ יְיָ} אל
 בקצפך תוכיחני ובחמתך תיפּרני: ג כי חצִיד
 נחתו בי ותנחת עלי ידך: ד אין מתם בבשרי מפני
 ועמך אין שלום בעצמי מפני חטאתי: ה כי עונתי
 עברו ראשי במשא כבד יכבדוּ ממני: ו הבאישו נמקו
 חבורתי מפני אולתי: ז נעויתי שחתי עד מאד כל
 חיום קדר הלכתי: ח כי כסלי מלאו נקלה ואין מתם
 בבשרי: ט נפוגותי ונדביתי עד מאד שאגתי מנחמת
 לבי: י אדני נגדך כל תאותי ואנחתי מִמֶּךָ לא נסתרה:
 יא לבי סחרחר עזבני בחי ואור עיני גם הם אין אתי:
 יב אחבי ורעי מנגד נגעי יעמדו וקרוּבי מרחק עמדו:
 יג וינקשו מבקשי נפשי ודרשי רעתי דברו חזות
 ומרמות כל חיום יחגו: יד ואני בחרש לא אשמע
 ובאלם לא יפתח פיו: טו ואהי באיש אשר לא שמע
 ואין בפיו תוכחות: טז כי לך יתנוּנָה ^{אֵלֶיךָ יְיָ} חזקלתי
 אתה תענה אדני אלהי: יז כי אמרתי פן ישמחו

הקדמה בעל המלות
 ובקדמות המלות

שימוש תהלים

אם יעץ עליך רע

ה' אל בקצפך תוכיחני וגו' (לח, ב): [שימוש תהלים לפרק לח]. להנצל
 מלשון הרע שסופר ממנו. ואם יעץ איש בליעל עליך רע קום
 בשחרית וצא לאויר לצלי יתיה. ושם שלו א"ה.

זוהר תהלים

"חַוֵּשָׁה לְעֶזְרָתִי אֲדַנִּי תִשְׁוֹעֵתִי" (לח, כג) : [זוהר חלק ב' דף טז.]

תהלים ספר ראשון | ו לחודש | מזמור לח

⚡ ————— ⚡ זוהר תהלים ⚡ ————— ⚡

אָשׁוּר וגו' (שם יט, לה), ירבעם בן נבט היה עובד עבודה זרה ומקטר אליה ומזבח אליה, והקדוש ברוך הוא לא תבע ממנו, וכאשר בא עדו הנביא וניבא עליו והושיט ירבעם ידו לנגדו, מה כתוב: "וַתִּיבֶשׁ יָדוֹ וגו'" (מלכים א' יג, ד) ולא יכל להשיבה אליו, פרעה חרף וגדף ואמר: "מִי ה' אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקֻלּוֹ" (שמות ה, ב), והקדוש ברוך הוא לא תבע ממנו אלא על סירובו מלשלח את ישראל, זכאים הם הצדיקים שהקדוש ברוך הוא חפץ בכבודם יותר מעל שלו.

ז לחודש

לט א לְמִנְצַח (לידיתון) לִירוּתֹנן מִזְמוֹר לְדָוִד:
 ב אִמְרָתִי אֲשֶׁמְרָה דְרָכֵי מַחֲטָא בְּשׁוֹנִי
 אֲשֶׁמְרָה לְפִי מַחֲסוֹם בְּעַד רָשָׁע לְנִגְדִי: ג נֶאֱלַמְתִּי
 שִׁמוּשׁ תִּהְיֶה לְפִי

למתענה

אמרתי אשמרה וגו' (לט, ב): [שימוש תהלים לפרק לט]. קום בעלות
 השחר ותצא לאויר ותאמר שבעה פעמים עם השם תתעלה ושם
 שלו הוא ה"י. ה' מן "השע ממני, י' מן "אמרתי.

שִׁמוּשׁ תִּהְיֶה לְפִי זוהר תהלים

שְׁלֹשָׁה הֵם שְׁגוּרִים רָעָה לְעֶצְמָם אֶחָד מֵהֶם זֶה - מִי
 שְׁמַקְלֵל עֲצָמוֹ

אִמְרָתִי אֲשֶׁמְרָה דְרָכֵי מַחֲטָא בְּשׁוֹנִי אֲשֶׁמְרָה לְפִי מַחֲסוֹם
 בְּעוֹד רָשָׁע לְנִגְדִי (לט, ב): [זוהר - ויקרא פ' פנחס (דף רמ"ו).]

ובחבור הקדמון, שלשה הם שגורים רעה לעצמם - שנים
 בעולם הזה, ואחד בעולם אחר. ואלו הם: מי שמקלל עצמו,
 שלמדנו, ממנה אחד מפקד לפני האדם, ובשעה שמקלל עצמו
 אותו האדם, ממנה זה, ושבעים אחרים שממנים תחתיו,
 נוטלים אותו דבור ואומרים אמן, ומעלים אותה למעלה ודנים
 אותה, והוא רודף אחריו עד שעושה אותו ומשלם לו אותו
 דבור. מי לנו גדול ממשה, שאמר (שמות לב) ואם אין מחני נא מן
 אשר כתבת, ואמר לצרף, ואף על גב שהקדוש ברוך הוא עשה
 רצונו, עם כל זה לא נצול מענש, והרי נתבאר שלא נזכר

דומיה החשיתי משוב וכאבי נעכר: ד חם לפי בקרבי
בהגיגי תבער אש דברתי בלשוני: ה הודיעני יהוה

— זוהר תהלים —

בפרשת ואתה תצוה, ונמחה משם. והרי פרשוהו. מי לנו גדול
מדוד המלך שאמר (תהלים לט) אמרתי אשמרה דרכי מחטוא בלשוני
אשמרה לפי מחסום בעוד רשע לנגדי. מהו בעוד רשע לנגדי?
הממנה שהוא המפקד על זה, ולוקח הדבור שהוא לקלקל לו לאדם.

נאלמתי דומיה החשיתי משוב וכאבי נעכר - פסוק זה אמרה
אותו כנסת ישראל בגלות

נאלמתי דומיה החשיתי משוב וכאבי נעכר (למ, ג): [זוהר -

בראשית פ' בראשית (דף לו.)] אמר רבי שמעון, כתוב

(תהלים לט) נאלמתי דומיה החשיתי משוב וכאבי נעכר. נאלמתי
דומיה, פסוק זה אמרה אותו כנסת ישראל בגלות. מה הטעם?
בגלל שקול מנהיג את הדבור, כיון שהיא בגלות. קול נפרד
ממנה, ודבור לא נשמע, ועל זה נאלמתי דומיה וגו'. מה
הטעם? בגלל שהחשיתי משוב, שלא הולך קול אתה. וישראל
אומרים (שם סה) לך דומיה תהלה. מה זה דומיה? זו תהלה
לדוד, שהיא דומיה בגלות ושותקת בלי קול. אמר רבי יצחק,
מה זה לך? בגללך היא דומיה ושותקת שהסתלק ממנה קול.

בשש מאות שנים לאלף הששי יפתחו שערי החכמה למעלה
ומעינות של חכמה למטה

נאלמתי דומיה החשיתי משוב וכאבי נעכר (למ, ג): [זוהר -

בראשית פ' וירא (דף קצ"ז) אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כִּמוֹ זֶה כְּתוּב (ישעיה ט)
אֲנִי ה' בַּעֲתָה אַחִישָׁנָה. מֵהוּ בַּעֲתָה? בַּעֲתָה ה'. שֶׁתָּקוּם מִן
הָעֶפֶר, אֲזִי אַחִישָׁנָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְעַם כָּל זֶה, יוֹם אֶחָד הָיָא
כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הָעֶפֶר וְלֹא יוֹתֵר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּךְ
אָמְרוּ, אָבֵל בֹּא רֵאֵה הַסּוּד שְׁלַמְדָנוּ. בִּשְׁעָה שְׁכַנְסַת יִשְׂרָאֵל
גָּלְתָה מִמְּקוֹמָהּ, אֲזִי אוֹתִיּוֹת הַשֶּׁם הִקְדוּשׁ כְּבִיכּוֹל נִפְרְדּוּ,
שֶׁנִּפְרְדָה ה"א מִן וָא"ו, וּמִשּׁוּם שֶׁנִּפְרְדּוּ מֵה כְּתוּב? (תהלים לט)
נֶאֱלַמְתִּי דוֹמִי"ה, מִשּׁוּם שֶׁהִסְתַּלַּק וָא"ו מֵה"א וְקוֹל לֹא
נִמְצָא, אֲזִי הַדְּבוּר נֶאֱלָם, וְלִכְּנָן הָיָא שׁוֹכְכַת לַעֲפָר כָּל אוֹתוֹ
הַיּוֹם הַזֶּה שֶׁל ה"א. וּמִיָּהוּ? הָאֵלֶף הַחֲמִישִׁי. וְאֵף עַל גִּב
שֶׁהִקְדִּימָה בְּגִלוֹת עַד שֶׁלֹּא נִכְנַס אוֹתוֹ הָאֵלֶף הַחֲמִישִׁי, הַסּוּד
שֶׁל ה"א. וְכִשְׂיבֹא הָאֵלֶף הַשְּׁשִׁי, שֶׁהוּא הַסּוּד שֶׁל וָא"ו, אֲזִי
וָא"ו יָקִים אֶת ה"א.

בְּזִמְנֵי שֵׁשׁ פְּעָמִים עָשָׂר שָׁשִׁים נֶפֶשׁ, אִזְ שְׁלֹמֹת שֶׁל וָא"ו עָשָׂר
פְּעָמִים, וָא"ו שֵׁשׁ פְּעָמִים עָשָׂר, [שוא"ו] וָא"ו עוֹלָה [בעשר]
בִּי, וָא"ו יוֹרֶדֶת בִּה"א. נִשְׁלָמֶת וָא"ו בְּתוֹךְ עָשָׂר שֵׁשׁ פְּעָמִים, אִזְ
הֵם שָׁשִׁים לְהִקְיָמָה מִהָעֶפֶר. וּבְכָל שָׁשִׁים וְשָׁשִׁים מְאוֹת הָאֶלֶף
הַשְּׁשִׁי מִתְחַזֶּקֶת ה"א, וְעוֹלָה בְּדִרְגוֹתֶיהָ לְהִתְחַזֵּק. וּבִשְׁשֵׁי מְאוֹת
שָׁנִים לְאֶלֶף הַשְּׁשִׁי יִפְתָּחוּ שְׁעָרֵי הַחֲכָמָה לְמַעְלָה וּמַעְיָנוֹת שֶׁל
חֲכָמָה לְמַטָּה, וַיִּתְתֶּקֶן הָעוֹלָם לְהַכְנִס לְשִׁבְעֵי. כְּמוֹ בֶּן אָדָם
שֶׁמִּתְתֵּקֵן בַּיּוֹם שֶׁשִׁי מִכְשָׁמְעָרִיב הַשֶּׁמֶשׁ לְהַכְנִס לְשִׁבְתּוֹ, אֵף כֵּן
גַּם, וְסִימָן לְדָבָר - (כראשית ז) בְּשָׁנֹת שֵׁשׁ מְאוֹת שָׁנָה לַחֲיֵי נֹחַ וְגו'.

קָצִי וּמִדַּת יָמֵי מָה הִיא אֲדַעָה מָה חָדַל אָנִי: ו הִנֵּה

אֲתֵּן רִמָּה
לְהַחֲמִידָהּ

— זוהר תהלים —

שְׁנֵי קָצִים הֵם אֶחָד לְיָמִין וְאֶחָד לְשְׂמֹאל – צְדִיקִים וְרָשָׁעִים

הוֹדִיעַנִי ה' קָצִי וּמִדַּת יָמֵי מָה הִיא אֲדַעָה מָה חָדַל אָנִי (לט),

(ה). [זוהר - בראשית 9' נח (דף טג.)] רַבִּי יְהוֹנָדָה פְּתַח, (תהלים

לט) הוֹדִיעַנִי ה' קָצִי וּמִדַּת יָמֵי מָה הִיא אֲדַעָה מָה חָדַל אָנִי.

אָמַר דָּוִד לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: שְׁנֵי קָצִים הֵם, אֶחָד לְיָמִין

וְאֶחָד לְשְׂמֹאל, וְהֵם שְׁתֵּי דְרָכִים לְלַכֵּת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם לְאוֹתוֹ

הָעוֹלָם. קֶץ לְיָמִין – שְׁכָתוֹב (דניאל יב) לְקֶץ הַיָּמִין. וְקֶץ לְשְׂמֹאל

– שְׁכָתוֹב (איוב כח) קֶץ שָׁם לַחֲשָׁךְ וּלְכָל תְּכָלִית הוּא חוֹקֵר [אבן

אפל וצלמות, מה זה ולכל תכלית הוא חוקר? מי הוא החוקר? אלא אותו קץ

לשְׂמֹאל שֶׁמַּחֲשִׁיךְ פְּנֵי הַבְּרִיּוֹת]. מַהוּ וּלְכָל תְּכָלִית? בְּזִמָּן שְׁשָׂרוּי הַדִּין

עַל הָעוֹלָם לְהַשְׁמִיד – אָבֵן אֶפֶל וְצִלְמוֹת. קֶץ שָׁם לַחֲשָׁךְ – זֶה

מִלְּאֵן הַמּוֹת, זֶה נָחֵשׁ. קֶץ כָּל בָּשָׂר, קֶץ שָׁם לַחֲשָׁךְ, שְׁהָרִי

מִצָּד שֶׁל הַתּוֹף הַזֶּהב הוּא בָּא. וּלְכָל תְּכָלִית – בְּזִמָּן שְׁדִין

שְׂרוּי עַל הָעוֹלָם, הוּא חוֹקֵר לְהִיּוֹת קְטִיגוֹר לְעוֹלָם לְהַחֲשִׁיךְ

פְּנֵי הַבְּרִיּוֹת. קֶץ לְיָמִין, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ שְׁכָתוֹב לְקֶץ הַיָּמִין.

אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדַנְיָאֵל: וְאַתָּה לֵךְ לְקֶץ וְתַנּוּחַ.

אָמַר לוֹ: מְנוּחָה בְּעוֹלָם הַזֶּה אוֹ בְּעוֹלָם הַהוּא? אָמַר לוֹ:

בְּעוֹלָם הַהוּא, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר יְנוּחוּ עַל מְשֻׁכְּבוֹתָם. (דניאל יב)

[וְתַעֲמִיד לְגוֹרֶלךְ לְקֶץ הַיָּמִין, אָמַר לוֹ, ' לְאִיזָה מְקוֹם, שְׁהָרִי לֹא יִדְעָתִי מַה יִּהְיֶה

עָלַי בְּאוֹתוֹ עוֹלָם? אָמַר לוֹ, וְתַנּוּחַ]. אָמַר לוֹ: בְּזִמָּן שְׁיָקוּמוּ מִהַעֲפָר,

אָקוּם בֵּינֵיהֶם אוֹ לֹא? אָמַר לוֹ: וְתַעֲמִיד. אָמַר לוֹ: הָרִי יִדְעָתִי

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

שִׁיקוּמוּ כְּתוּת כְּתוּת, מִהֶם שֶׁל צְדִיקֵי אֱמֶת וּמִהֶם שֶׁל רִשְׁעֵי
הָעוֹלָם, וְלֹא יִדְעֵתִי עִם מִי מִהֶם אָקוּם. אָמַר לוֹ: לְגוֹרְלָךְ.
אָמַר לוֹ: הֲרִי אֲמַרְתָּ וְאַתָּה לֹךְ לִקְצֵן. יֵשׁ קֶץ לַיָּמִין וַיֵּשׁ קֶץ
לְשִׁמְאֵל, וְלֹא יִדְעֵתִי לְאַיִזָּה קֶץ, לִקְצֵן הַיָּמִין אוֹ לִקְצֵן הַיָּמִים?
אָמַר לוֹ: לִקְצֵן הַיָּמִין. גַּם כָּאֵן דָּוִד אָמַר לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
(תהלים לט), הוֹדִיעֵנִי ה' קָצִי, מִהוּ חֶלֶק גּוֹרְלִי. וְלֹא נִחָה דַעְתּוֹ
עַד שֶׁהִתְבַּשֵּׁר שְׂיֵהִיָּה לַיָּמִין, שִׁכְתוּב (שם ק) שָׁב לַיָּמִינִי.

בֶּן אָדָם כְּשִׁזְזוּכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים הַיָּמִים שְׁלוֹ
מִתְרַבִּים לְמַעַלָּה מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהוּא מֵדֵת יָמָיו

הוֹדִיעֵנִי ה' קָצִי וּמֵדֵת יָמֵי מַה הִיא אֲדַעָּה מַה חֲדָלָ אֲנִי
(לט, ה). (זוהר - בראשית פ' ויחי (דף רלג:)) בֹּא רֵאֶה, יָמֵי

בֶּן הָאָדָם כְּשִׁזְזוּכָה בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים, הַיָּמִים שְׁלוֹ
מִתְרַבִּים לְמַעַלָּה מֵאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהוּא מֵדֵת יָמָיו. פֶּתַח וְאָמַר,
(תהלים לט) הוֹדִיעֵנִי ה' קָצִי וּמֵדֵת יָמֵי מַה הִיא וְגו'. פֶּסוּק זֶה
בְּאֵרוֹהוּ. אָבֵל בֹּא רֵאֶה, קָצִי - זֶה קֶץ הַיָּמִין, שֶׁנִּקְשֵׁר בְּדוּד.
וּמֵדֵת יָמֵי מַה הִיא - זֶהוּ שְׁמִתְמַנָּה [שיש מַמְנָה] מִמֶּשׁ עַל יָמָיו.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֲרִי שְׁמַעְתִּי מִרְבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁפֶּסוּק זֶה
נֶאֱמַר עַל אוֹתָם הַיָּמִים שֶׁנִּגְזְרוּ עָלָיו מֵאָדָם הָרִאשׁוֹן,
שֶׁהֵם שְׁבַעִים, שֶׁהֲרִי נֶאֱמַר שְׁחִיִּים בְּכֻלָּל לֹא הָיוּ לוֹ, אֲלֹא
שֶׁאָדָם נָתַן לוֹ מֵאוֹתָם יָמִים שְׁלוֹ שְׁבַעִים שָׁנִים. וְסוּד זֶה,
וַיִּלּוֹן לֹא מִשְׁמַשׁ כָּלוּם, וְהִלְכָּנָה לֹא מֵאִירָה כָּלֵל מַעֲצָמָה,
וְשְׁבַעִים שָׁנִים מֵאִירוֹת לָהּ בְּכֹל צְדָדֶיהָ, וְהֵם חֲזִי דָּוִד סָתָם.

מִפְּחוֹת נְתַתָּה יְמֵי וְחִלְדֵי כְּאֵין נִגְדָךְ אַךְ כָּל הַכֵּל כָּל
אָדָם נֶצֶב סֵלָה: ז אַךְ בְּצֵלָם יִתְחַלֵּךְ אִישׁ אַךְ הַכֵּל
יִהְיֶינָם יִצְבֹּר וְלֹא יֵדַע מִי אִסְפָּם: ח וְעַתָּה מֶה קְנִיתִי

— ❧ — זוהר תהלים ❧ —

ועל זה רצה דוד מהקדוש ברוך הוא לדעת סוד זה, ועל מה
אין חיים ללבנה מעצמה, ולדעת את העקר שלה.

ומדת ימי מה היא - זוהי דרגה [של העולם] עליונה נסתרת
שעומדת על כל אותם הימים שהם חיים שלה, מקום
שמאיר לכל. אדעה מה חדל אני - אמר דוד, אדע על מה
חדל אני אור מעצמי ונמנע ממני כשאור כל אותם האורות
העליונים שיש להם לכלם חיים, ואני על מה אני חדל ועל
מה נמנע ממני. וזהו מה שרצה דוד לדעת, ולא נתנה לו
רשות לדעת.

באתי אליך לבקש מנוח שלשה דברים. אחד - שכאשר תאמר
דברי תורה ותזכיר מאותם דברים שאני אמרתי שתאמר
אותם בשמי. ומעשה פטירת רבי יצחק

אך בצלם יתחלף איש אך הכל יחמיון יצבר ולא ידע מי
אספם (לט, ז): [זוהר - בראשית 9' ויחי (דף ריז:)] רבי יצחק היה
יושב יום אחד על פתחו של רבי יהודה והיה עצוב. יצא רבי
יהודה ומצא אותו בשער שלו שהיה יושב ועצוב. אמר לו,
מה יום זה משאר ימים? אמר לו, באתי אליך לבקש מנוח
שלשה דברים. אחד - שכאשר תאמר דברי תורה ותזכיר
מאותם דברים שאני אמרתי, שתאמר אותם בשמי, כדי

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

לְהִזְכִּיר אֶת שְׁמִי. וְאַחַד - שֶׁתִּזְכֶּה אֶת יוֹסֵף בְּנֵי בִתּוּרָה. וְאַחַד - שֶׁתִּלְךָ לְקַבְּרִי כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים וּתִבְקֶשׁ בְּקִשְׁתְּךָ עָלַי. אָמַר לוֹ, מִנֵּיִן לָךְ? אָמַר לוֹ, הֲרִי נִשְׁמָתִי מִסְתַּלַּקַת מִמֶּנִּי בְּכָל לַיְלָה, וְלֹא מֵאִירָה לִי בַחֲלוּם כְּמוֹ שֶׁהִיָּתָה בַתְּחִלָּה. וְעוֹד, שֶׁכְּאַשֶּׁר אֲנִי מִתְפַּלֵּל וּמִגִּיעַ לְשׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, אֲנִי מִשְׁגִּיחַ בְּצִלְמִי שֶׁבִּפְתָּל וְלֹא רוֹאֶה אוֹתוֹ, וְאַמְרָתִי, הוֹאִיל וְהַצֵּלֵם הָעֶבֶר וְלֹא נִרְאָה, שֶׁהֲרִי הִכְרוֹז יוֹצֵא וּמִכְרִיז, שֶׁכָּתוּב (תהלים לט) אַךְ בְּצֵלֶם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ - כָּל זְמַן שֶׁצֵּלֶם הָאָדָם לֹא יַעֲבֹר מִמֶּנּוּ, יִתְהַלֵּךְ אִישׁ וְרוּחוֹ עֹמֶדֶת בְּתוֹכוֹ. כִּשְׁהָעֶבֶר צֵלֶם הָאָדָם וְלֹא נִרְאָה, אִזּוֹ הוּא מַעֲבֵר מִהָעוֹלָם הַזֶּה. אָמַר לוֹ, וּמִכָּאֵן, שֶׁכָּתוּב (איוב ח) כִּי צֵל יִמִּינִי עָלַי אֲרֹץ. אָמַר לוֹ, כָּל הַדְּבָרִים הַלָּלוּ שֶׁאַתָּה רוֹצֶה שֶׁאֲנִי אַעֲשֶׂה, אֲבָל אֲבִקֶּשׁ מִמֶּךָ, שֶׁבִּאוֹתוֹ עוֹלָם תִּבְרַר אֶת מְקוֹמִי אֲצִלְךָ כְּמוֹ שֶׁהִיָּתִי בְּעוֹלָם הַזֶּה. בָּכָה רַבִּי יִצְחָק וְאָמַר, בְּבִקְשָׁה מִמֶּךָ שֶׁלֹּא תִפְרֹד מִמֶּנִּי כָּל הַיָּמִים הַלָּלוּ.

הִלְכּוּ לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן, מִצָּאוּהוּ שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בִּתְּוֵרָה. זָקֵף עֵינָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרָאָה אֶת רַבִּי יִצְחָק, וְרָאָה אֶת מִלְאָךְ הַמָּוֶת שֶׁרָץ לִפְנָיו וְרוֹקֵד לִפְנָיו. קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאַחֲזָה בְּיַד רַבִּי יִצְחָק. אָמַר, גּוֹזְרֵנִי שְׁמִי שֶׁרָגִיל לְהִכָּנֵס - יִכָּנֵס, וּמִי שֶׁלֹּא רָגִיל לְהִכָּנֵס - לֹא יִכָּנֵס. נִכְנָסוּ רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה, קָשַׁר אֶת מִלְאָךְ הַמָּוֶת בַּחוּץ. הִתְבּוֹנֵן רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְרָאָה שֶׁעַד עַכְשָׁו טָרָם הִגִּיעַ זְמַן, שֶׁהֲרִי עַד שְׁמִנָּה שְׁעוֹת שֶׁל הַיּוֹם הָיָה זְמַן. הוֹשִׁיבּוּ לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהָיָה מְלַמְּדוֹ בִּתְּוֵרָה.

— זוהר תהלים —

אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו, שב על הפתח, ומה [ומי] שתראה אל תדבר עמו. אם ירצה להכנס לכאן, תשביע אותו שבועה שלא יכנס. אמר רבי שמעון לרבי יצחק, ראית את דמות אביך היום או לא? שהרי שנינו, בשעה שאדם מסתלק מן העולם, אביו וקרוביו נמצאים שם, ורואה אותם ונודע להם, וכל אותם שיהיה מדורו עמם שבאותו עולם בדרגה אחת, כלם מתכנסים ונמצאים עמו, והולכים עם נשמתו עד המקום שתשרה במקומה. אמר, עד עכשו לא ראיתי. בין כך קם רבי שמעון ואמר, רבון העולם, נודע רבי יצחק אצלנו, והוא מאותן שבע עינים של כאן. הרי אחזתי אותו ותן לי. יצא קול ואמר: כסא אדוננו קרבה בכנפי רבי שמעון, הרי הוא שלך ועמך יבא בזמן שתכנס לשרות בכסאך. אמר רבי שמעון, ודאי. בין כך ראה רבי אלעזר שהיה מסתלק מלאך המות, ואמר, אין גזר דין במקום שמצוי רבי שמעון בר יוחאי. אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו, תכנס לכאן ואחז ברבי יצחק, שהרי ראיתי בו שהוא פוחד. נכנס רבי אלעזר ואחז בו, ורבי שמעון החזיר פניו ולמד תורה.

גידם רבי יצחק וראה את אביו. אמר לו, בני, אשרי חלקך בעולם הזה ובעולם הבא, שהרי בין העלים של עץ החיים שבגן עדן נתון [אתה יושב] עץ גדול וחזק בשני עולמות, והוא רבי שמעון בר יוחאי, שהרי הוא אחוז אותך בענפיו. אשרי חלקך בני. אמר לו, אבא, ומה אני שם? אמר

— זוהר תהלים —

אך בצלם יתהלך איש — זה מלכה תמיד את האדם מובאו
ועד צאתו

אך בצלם יתהלך איש אך הכל יהמיון יצבר ולא ידע מי
אספם (לט, ז): [זוהר ויקרא פ' תוריע (דף מ"ג.)] בא ראה, בשעה

שאדם בא להתקדש להזדוג בנקבתו (בכונה) ברצון קדוש
שלו, מתעוררת עליו רוח (אחרת) קדושה, כלולה זכר ונקבה,
ורומז הקדוש ברוך הוא לשליח אחד הממנה על הרינונות בני
האדם, ומפקיד בידו אותה הרוח, ומודיע לו לאיזה מקום
יפקד אותו. זהו שכתוב (איוב ג) והלילה אמר הרה גבר. הלילה
אמר לאותו ממנה: הרה גבר מפלוני. והקדוש ברוך הוא
מפקיד לו, את אותה הרוח, כל מה שמפקיד, והנה פרשוה.
אז יורדת רוח, וצלם אחד עמה, אותו שעומד בדיוקנו
למעלה, באותו צלם נברא (התגדל), באותו צלם הולך בעולם
הזה. זהו שכתוב (תהלים לט) אך בצלם יתהלך איש. בעוד
שהצלם הזה נמצא עם האדם, בצלם שלו עומד בעולם הזה,
שמתחברים כאחד (נמצא עמו אדם עומד בעולם הזה, ושנים הם
שמתחברים כאחד) הוא עומד בעולם הבא, ושנים הם שמתחברים
יחד. ושלמה המלך מזהיר את בני האדם ואומר, (שיר ב) עד
שיפוח היום ונסו הצללים, שנים.

ובהפשפים של אשמדאי מצאנו, שאותם שיודעים (שרוצים)
לכשף כשפים מצד השמאל ולהדבק בהם,
יקום לאור היר או במקום שיראו אותם הצלמים שלו, ויאמר
אותם דברים שמתקנים לאותם הכשפים, ויקרא להם

בא ראה, אסור לאדם לזרק כלי הבית ולהפקידו לצד האחר, שלא צריך, או דבר אחר שפמותו (של ביתו לקבל אותו), שהרי כמה שומרי הכללים מזמנים לדבר ההוא לקבל אותו, ומאותו זמן לא שורים עליו ברכות, שהרי הוא מצד אחר. כל שכן מי שמזמין ברצונו על אותו הטוב העליון שלו, לאחר ולצד האחר, שהרי הוא מאותו שהזמין אותו.

וּבְשָׂרָבִים יְמִי הָאָדָם לָצֵאת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, אוֹתוֹ הַצֵּלָם
הַעֲלִיזוֹן שְׁנוֹתָנִים לוֹ, בָּאָה אוֹתָהּ רוּחַ רָעָה
שֶׁהִיָּה נִדְבָק בָּהּ בְּכָל יוֹם, וְנוֹטְלָת אוֹתוֹ הַצֵּלָם, וּמִתְתַּקֵּן בּוֹ
וְהוֹלֵךְ לוֹ, וְלֹא חוֹזֵר לָאָדָם לְעוֹלָמִים. אִזּוֹ יָדַע שֶׁהָרִי הוּא
נִדְחָה מִן הַכֹּל. בֹּא רָאָה, בְּשַׁעַה שֶׁהִנְשָׁמָה יוֹרֶדֶת לְהַכְנִס לוֹ
בְּעוֹלָם הַזֶּה, יוֹרֶדֶת לִגְן הָעֵדֶן שֶׁל הָאָרֶץ, וְרוֹאָה אֶת כְּבוֹדִם

— זוהר תהלים —

שֶׁל רוּחוֹת הַצְּדִיקִים עוֹמְדִים שׁוֹרֹת שׁוֹרֹת. אַחַר כֵּן הוֹלֶכֶת לְגִיְהֵנָם, וְרוֹאֶה אֶת הָרָשָׁעִים שְׂצוּנָחִים וַי וַי, וְלֹא מְרַחֲמִים עֲלֵיהֶם. וּבְכָל מַעֲיָדִים בָּה עֲדוּת, וְאוֹתוֹ הַצֶּלֶם הַקָּדוֹשׁ עוֹמֵד עָלֶיהָ, עַד שִׁיוֹצֵאת לְעוֹלָם. כְּשִׁיוֹצֵאת לְעוֹלָם, מַזְדַּמֵּן לָהּ אוֹתוֹ הַצֶּלֶם, וּמְשַׁתְּתֵף עִמָּהּ, וּמְתַגְדֵּל עִמָּהּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אַךְ בְּצֶלֶם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ. וּבְאוֹתוֹ הַצֶּלֶם מְשַׁתְּתָפִים (נִמְצָאִים) יְמֵי הָאָדָם וְתַלּוּיִים בּוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (אִיּוֹב ח) כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נִדְעַ כִּי צֵל יִמִּינוּ עָלֵי אָרֶץ. כִּי צֵל יִמִּינוּ וְדָאִי. וּמִיּוֹם שְׁמַתַּעֲבַרְתָּ הָאֵשָׁה עַד הַיּוֹם שְׁמוּלִידָהּ, לֹא יוֹדְעִים בְּנֵי אָדָם אֶת מַעֲשֵׂי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמָה הֵם גְּדוּלִים וְכְמָה הֵם עֲלִיוֹנִים. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים קד) מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה' וְגו'.

יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים הַצֶּלֶם הַזֶּה קְדוֹשׁ וּמִמּוֹקוֹם קְדוֹשׁ הוּא נִמְצָא בְּתוֹכָם. וְלַעֲבֹדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת צֶלֶם מְאוֹתָם הַמִּינִים הָרַעִים מוֹצֵד הַטְּמֵאָה נִמְצָא בְּתוֹכָם

אַךְ בְּצֶלֶם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ אַךְ הַבֵּל יִהְיִי וַיִּצְבֵּר וְלֹא יִדַּע מִי אִסְפָּם (לֹא, ז): [זוהר ח"ג פ' אמור דף ק"ט:] וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. בּוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה הַמְּלָךְ מְצָאנוּ, שֶׁבִשְׁעָה שֶׁהָזוּג נִמְצָא לְמִטָּה, שׁוֹלַח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דִּיּוֹקֵן אֶחָד כְּמוֹ פְּרָצוּף אָדָם, רָשׁוּם חָקוֹק בְּצֶלֶם, וְעוֹמֵד עַל אוֹתוֹ זָוֵג. וְאַלְמָלָא נִתְּנָה רְשׁוּת לְעֵין לְרִאוֹת, רוֹאֶה אָדָם עַל רֹאשׁוֹ צֶלֶם אֶחָד רָשׁוּם בְּפְרָצוּף שֶׁל אָדָם, וּבְאוֹתוֹ צֶלֶם נִבְרָא הָאָדָם. וְעַד שֶׁעוֹמֵד (וּטְרַם שְׁעוֹמֵד) אוֹתוֹ צֶלֶם שֶׁשִּׁלַּח לוֹ רַבּוֹנוֹ עַל רֹאשׁוֹ וַיִּמְצָא שֵׁם, לֹא נִבְרָא הָאָדָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב וַיִּבְרָא

אֲדַנִּי תוֹחֲלָתִי לָךְ הָיָא: ט מְכַל פְּשָׁעֵי חֲצִילָנִי חֲרַפְתָּ
נָבַל אֵל תְּשִׁימֵנִי: י נֶאֱלַמְתִּי לֹא אֶפְתַּח פִּי בִּי אֶתָּה
עֲשִׂיתָ: יא הָסֵר מֵעָלַי נִגְעָךָ מִתַּגְרֵת יָדְךָ אֲנִי כָלִיתִי:
יב בְּתוֹכָחוֹת עַל עֵזֶן יִסְרֶת אִישׁ וְתָמַם בְּעֵשׂ חֲמוּדוֹ אַךְ
הֶבֶל כָּל אָדָם סָלָה: יג שְׁמָעָה תִּפְלָתִי יְהוָה ^{אֲתִּירָהּ}

— זוהר תהלים —

אלהים את האדם בצלמו. אותו הצלם מזדמן כנגדו עד שיוצא לעולם. כשיוצא, הוא מתגדל עם אותו צלם, באותו צלם הולך. זהו שכתוב (תהלים לט) אך בצלם יתהלך איש. והצלם הזה הוא מלמעלה. בשעה שאותן רוחות יוצאות ממקומן, כל רוח ורוח מתתקנת לפני המלך הקדוש בתקוני כבוד, בפרצוף שעומד בעולם הזה, ומאותו דיוקן תקון כבוד יוצא הצלם הזה. וזה שלישי לרוח, ומקדימה בעולם הזה בזמן שנמצא הזוג. ואין לך זוג בעולם שלא נמצא בתוכם צלם. אבל ישראל קדושים, הצלם הזה קדוש, וממקום קדוש הוא נמצא בתוכם. ולעובדי כוכבים ומזלות צלם מאותם המינים הרעים, מצד הטמאה נמצא בתוכם. ועל כן לא צריך לאדם לערב צלם שלו בצלם של עובדי עבודה זרה, משום שזה קדוש - וזה טמא. בא ראה מה בין ישראל לעובדי כוכבים ומזלות וכו'.

שְׁמָעָה תִּפְלָתִי ה' - זו תפלה שבלחש. וְשִׁוְעָתִי הָאֲזִינָה - זו תפלה שאדם מרים קולו בצרתו

שְׁמָעָה תִּפְלָתִי ה' וְשִׁוְעָתִי הָאֲזִינָה אֵל דְּמַעְתִּי אֵל תַּחֲרֹשׁ

וְשׁוּעַתִּי הָאֲזִינָה אֶל דְּמַעְתִּי אֶל תַּחֲרֹשׁ כִּי גֵר אָנֹכִי
עַמּוּךְ תּוֹשֵׁב בְּכָל אַבּוּתִי: יי הָשַׁע מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה
בְּטָרֶם אֵלֶךְ וְאִינֶנִּי:

— זוהר תהלים —

(למ, יג): [זוהר ח"א פ' חיי שרה דף קלב.] פִּתַּח וְאָמַר, (תהלים לט) שְׁמָעָה
תִּפְלְתִּי ה' וְשׁוּעַתִּי הָאֲזִינָה אֶל דְּמַעְתִּי אֶל תַּחֲרֹשׁ. מָה הַטַּעַם
שְׁמָעָה וְלֹא שָׁמַע? בְּמָקוֹם אֶחָד כָּתוּב שָׁמַע ה' וְחֲנִנִי וְגו',
וּבְמָקוֹם אַחֵר שְׁמָעָה. אֲלֹא בְּכָל מָקוֹם לַפְעָמִים שָׁמַע לְזָכֹר,
וּלַפְעָמִים שְׁמָעָה לְנִקְבָּה. שְׁמָעָה - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם יז) שְׁמָעָה
ה' צִדֵּק וְגו'. שָׁמַע - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם ל) שָׁמַע ה' וְחֲנִנִי, (משלי
א) שָׁמַע בְּנִי, (דברים כז) הִסָּכַת וְשָׁמַע. וְכֵאן שְׁמָעָה תִּפְלְתִּי ה',
מִשּׁוּם שֶׁזֶּה [שהיא] הַדְּרָגָה שֶׁמִּקְבֵּלֶת כָּל הַתְּפִלּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם.
וְהָרִי שְׁנִינוּ שְׁעוֹשָׂה מֵהֶם עֲטָרָה וְשֵׁם אוֹתָהּ בְּרֹאשׁ שֶׁל צִדִּיק
חַי הָעוֹלָמִים, שֶׁכָּתוּב (משלי י) בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צִדִּיק, וְעַל כֵּן
שְׁמָעָה תִּפְלְתִּי ה'. שְׁמָעָה תִּפְלְתִּי ה' - זֶה תִּפְלָה שֶׁבִּלְחָשׁ.
וְשׁוּעַתִּי הָאֲזִינָה - זֶה תִּפְלָה שֶׁאֲדָם מְרִים קוֹלוֹ בְּצַרְתּוֹ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (שמות ב) וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל הָאֱלֹהִים. וּמָה זֶה שׁוֹעַתָם?
אֲלֹא שֶׁבִּתְפִלָּתוֹ מְרִים קוֹלוֹ וְזוֹקֵף עֵינָיו לְמַעְלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(ישעיה כב) וְשׁוּעַ אֶל הָהָר. וְהַתְּפִלָּה הַזֹּאת מִשְׁבַּרְת שְׁעָרִים וְדוּפְקַת
[ס"א ודוחקת] אוֹתָם לְהַכְנִיס אֶת תִּפְלָתוֹ. אֶל דְּמַעְתִּי אֶל תַּחֲרֹשׁ -
זֹאת נִכְנָסֶת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְאֵין שַׁעַר שְׁעוֹמֵד לִפְנֵיהָ, וְלַעֲוֹלָם לֹא
חֲזָרוּ דְּמַעּוֹת רִיקָם. עוֹד, הִנֵּה כָּתוּב כָּאן שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת: תִּפְלָה,
שׁוּעָה, דְּמַעָה. כְּנֻגַּד אֵלּוּ שְׁלֹשׁ אַחֲרִים: כִּי גֵר אָנֹכִי עַמּוּךְ, אַחֵר
כֵּן תּוֹשֵׁב, אַחֵר כֵּן בְּכָל אַבּוּתִי, עַקֵּר הָעוֹלָם.

שְׁלֹשָׁה עֲנִינִים בָּאֵן, אֲנָחָה, שׁוּעָה, צַעֲקָה

שְׁמֵהּ תִּפְלְתִּי ה' וְשִׁנְתִּי הָאוֹנֶה אֵל דִּמְעָתִי אֵל
תַּחֲרֹשׁ (לֹא, יג): [זוהר – ח"ב פ' שמות דף י"ט:] אֲמַר

רַבִּי יִצְחָק, שְׁלֹשָׁה עֲנָיִים כָּאֵן, אֲנָחָה, שׁוּעָה, צַעֲקָה, וְכָל אֶחָד מִתַּפָּרֵשׁ מֵהָאַחֵר. אֲנָחָה - שִׁכְתוּב וַיֵּאָנְחוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. צַעֲקָה - שִׁכְתוּב וַיִּצְעֲקוּ. שׁוּעָה - שִׁכְתוּב וַתַּעַל שׁוּעָתָם. וְכָל אֶחָד לָבְדּוּ מִתַּפָּרֵשׁ, וְכֻלָּם עָשׂוּ יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, צַעֲקָה וְשׁוּעָה עָשׂוּ, אֲנָחָה לֹא עָשׂוּ, מִשְׁמַע מִשִּׁכְתוּב וַיֵּאָנְחוּ, וּלְמַעַלָּה הִיְתָה הָאֲנָחָה בְּשִׁבְלִים. צַעֲקָה וְשׁוּעָה בְּמָה הִתְפָּרְשׁוּ? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֵין לָךְ שׁוּעָה אֲלֹא בַתְּפִלָּה, שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים לט) שְׁמָעָה תִּפְלִתִּי ה' וְשׁוּעָתִי הָאֲזִינָה. אֵלֶיךָ ה' שׁוּעָתִי. שׁוּעָתִי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי. צַעֲקָה, שֶׁצּוֹעֵק וְאִינוּ אוֹמֵר כָּלוּם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הֵלֶכֶךְ גְּדוּלָּה צַעֲקָה מִכָּלָם, שֶׁצַּעֲקָה הִיא בִּלְבַב. זֶהוּ שִׁכְתוּב (איכה ב) צַעֵק לָבָם אֶל ה'. צַעֲקָה וּזְעָקָה דְּבָר אֶחָד הוּא, וְזֶה קְרוּבָה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִתְּפִלָּה וְאֲנָחָה, שִׁכְתוּב (שמות כב) כִּי אִם צַעֵק יִצְעֵק אֵלַי שְׁמָעָה אֲשַׁמְעֶה צַעֲקוֹתוֹ.

פִּיּוֹן שֶׁעֵבֶר אָדָם הִרְאִשׁוֹן נִגְלָה עָלָיו הַקֶּבֶ"ה וּגְרָשׁוֹ מִגֶּן עֵדֶן וּגְזַר עָלָיו עֲשׂוֹת גְּזֵרוֹת וְעַל חֹה עֲשׂוֹת גְּזֵרוֹת וְעַל הַנָּחֵשׁ עֲשׂוֹת וְעַל הָאָדָמָה תִּשְׁעֵה גְזֵרוֹת - שְׁלֹשָׁה מֵינֵי תִשְׁבּוּבָה כֹּאֵן בְּפִסּוּק הַזֶּה: תִּפְלָה שׁוּעָה דְמוּעָה

שְׁמֶעָה תַּפִּלָּתִי ה' וְשׁוֹנְעֵתִי הָאֲזִינָה אֵל דְּמַעֲתִי אֵל תַּחֲרֹשׁ
(למ, יג): [זוהר חדש-מדרש רות - דף צ"ד:א] **רַבִּי נַחֲמִיָּה פִּתַּח,**

— זוהר תהלים —

(בראשית ב) וַיֵּטַע ה' אֱלֹהִים גֵּן בְּעֵדֶן מִקְדֶּם וְגו'. כְּשֶׁבָרָא
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן, מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּרָאוּ,
וּמַעֲפָר בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נָטַל וּבָרָא אוֹתוֹ. כִּיּוֹן שֶׁבָרָא אוֹתוֹ
וַעֲמַד עַל רִגְלָיו, בָּאוּ כָּל הַבְּרִיּוֹת לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ. מָה
עָשָׂה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? נָטְלוּ מִשָּׁם, וְהִכְנִיסוּ לְגֵן עֵדֶן,
וַעֲשֵׂה לוֹ עֵשֶׂר חֲפוֹת, כְּדִגְמַת עֵשֶׂר חֲפוֹת שֶׁעֲתִיד הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לַעֲשׂוֹת לְצַדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן לַעֲתִיד לְבֹא. וּמִלֵּאכֵי
הַשָּׁרֵת הָיוּ יוֹרְדִים וְעוֹלִים וְעוֹשִׂים שְׂמִיחָה לְפָנָיו, וְנָתַן לוֹ
חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה. וּכְשִׁירָד סַמַּא"ל מִשְׁמֵי מְרוֹם, רָאָה מַעֲלָתוֹ
שֶׁל אָדָם, וּמִלֵּאכֵי הַשָּׁרֵת מִשְׁמֵשִׁים לְפָנָיו בַּחֲפָתוֹ, וַיִּרַע
בְּעֵינָיו. מָה עָשָׂה? נָטַל נֶחֱשׁ כַּמִּין גָּמַל וָרֶכֶב עָלָיו, וַיִּרַד
וּפָתָה אוֹתוֹ, עַד שֶׁעָבַר מֵאֲמַר יוֹצְרוֹ. וּמָהוּ שֶׁעָבַר? רַבִּי
אֶלְכָּסָנְדְּרִי אָמַר, רוּחַ זְנוּנִים נִכְנָס בְּתוֹכּוֹ. רַבִּי חִזְקִיָּה אָמַר,
רוּחַ הַטְּמָאָה הִיטָּהּ בּוֹ, וַעֲבַר מֵאֲמַר יוֹצְרוֹ. כִּיּוֹן שֶׁעָבַר,
נִגְלָה עָלָיו הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיִּגְרְשׁוּ מִגֵּן עֵדֶן, וַיִּגְזַר עָלָיו
עֵשֶׂר גְּזֵרוֹת, וְעַל חוּהָ עֵשֶׂר גְּזֵרוֹת, וְעַל הַנֶּחֱשׁ עֵשֶׂר, וְעַל
הָאָדָמָה תִּשְׁעֵי גְזֵרוֹת. נִמְצְאוּ אַרְבָּעִים חֲסֵר אַחַת, כְּנִגְדֵּי
אַרְבָּעִים מַלְקִיּוֹת שֶׁנִּתְחַיֵּב הָרָשָׁע בְּבֵית דִּין. לְסוֹף עָשָׂה
תְּשׁוּבָה, וְקִבְּלוּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאוֹתָהּ שְׁעָה. שָׁאֲמַר רַבִּי
יְהוּדָה בַּר שְׁלֹום, מָהוּ שֶׁכְּתוּב (תהלים לט) שִׁמְעָה תִּפְלָה ה'
וְשׁוּעָתִי הָאֲזִינָה אֶל דְּמַעְתִּי אֶל תַּחֲרָשׁ כִּי גֵר אֲנִכִּי עִמָּךְ?
דָּוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר אֵת זֶה. שָׁאֲמַר רַבִּי בּוֹן בַּר חֲמָא, אָמַר דָּוִד,
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא קָרוֹב לְכָל אוֹתָם שֶׁקּוֹרְאִים לוֹ.

זוהר תהלים

פָּתַח וְאָמַר הַפְּסוּק הַזֶּה, (שם קמה) קָרוֹב ה' לְכָל קוֹרְאֵי
לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת. שֶׁהָרִי כָּל אוֹתָם שְׁקוֹרְאִים
בְּאֵמֶת לִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַרֵּב אוֹתָם
וּמְקַבֵּל אוֹתָם, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבַקֵּשׁ אֶת הַלֵּב. וּרְצוֹנוֹ
שֶׁל אָדָם חָשׁוּב לִפְנֵי מֶכֶל הַקְּרִבּוּנוֹת וְהַעוֹלוֹת שֶׁל כָּל
הָעוֹלָם. כִּיּוֹן שֶׁהָאָדָם שֶׁם רְצוֹנוֹ בְּתִשׁוּבָה, אֵין שֹׁעֵר בְּכָל
אוֹתָם הִרְקִיעִים שֶׁלֹּא פוֹתַח אֵלָיו. קְרִבְּנוֹ שֶׁל אָדָם תְּלוּי בְּלֵב
וּרְצוֹן, שֶׁכְּתוּב וְהַתְּוֹדָה אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ. וְהַתְּוֹדָה עָלָיו. וְהַכֹּל
תְּלוּי בְּלֵב.

רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן הַקָּנָה אָמַר לַחֲכָמִים: בְּנִי, חֲיִיכֶם, אֵין קָרוֹב לִפְנֵי הַמָּקוֹם כָּלכּוּ שֶׁל אָדָם, וְנוֹחַ לִפְנֵי מֶלֶךְ הַקְּרִבָּנוֹת וְהָעוֹלוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. מִי שִׁיוֹשֵׁב בְּתַעֲנִית, וַיֵּשֶׁם לְבּוֹ וַיִּרְצוֹנוּ, הוּא מְקָרִיב קָרְבָן שָׁלֵם, שְׁנוֹחַ לוֹ לִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁמְקָרִיב לִפְנֵי חֲלָבּוֹ וְדָמּוֹ וְגוֹפּוֹ, וּמְקָרִיב לִפְנֵי הָאֵשׁ וְהָרִיחַ שֶׁל פִּיּוֹ. וְהַלֵּב וְהָרָצוֹן נִקְרָאִים מְזֻבָּח כַּפָּרָה. הַקָּרְבָן נִחְלָק לַכֹּהֵן צִדְדִים, לַכֹּהֵן חֲלָקִים. הַתַּעֲנִית שֶׁל אָדָם נִחְלָקֶת לַכֹּהֵן צִדְדִים, לַכֹּהֵן חֲלָקִים. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נוֹטֵל מֵהַכֹּל אֶלָּא הַלֵּב וְהָרָצוֹן. וּשְׁלֹשָׁה מְלָכִים הֵם בַּגּוֹף: מֶלֶךְ, וְלֵב, וְכִבֵּד. הַמֶּלֶךְ אוֹכֵל מֵהַכֹּל וְנוֹתֵן לֵלֵב. הַלֵּב אוֹכֵל מֵהַכֹּל וְנוֹתֵן לְכִבֵּד. הַכִּבֵּד נוֹתֵן לְכֹל, שֶׁנֶּאֱמַר (קהלת א) כָּל הַנִּחְזָלִים הַלָּכִים אֶת הָיִם וְהָיִם אֵינָנּוּ מְלֹא. וְהוּא בִּדְגָמַת יָם. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַבֵּל. אֵין לָהּ בְּכָל הָעוֹלָם שְׁעוּמָדִים לִפְנֵי, אֶלָּא תְּשׁוּבָה וּתְפִלָּה שֶׁל אָדָם. וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה,

— זוהר תהלים —

שְׁלֹשָׁה מִיָּנִי תְּשׁוּבָה כָּאֵן בְּפִסּוּק הַזֶּה: תְּפִלָּה, שְׁוֹעָה, דְּמָעָה. וְכֻלָּם כְּתוּבִים בְּפִסּוּק הַזֶּה, (תהלים לט) שְׁמָעָה תְּפִלָּתִי ה' וְשׁוֹעָתִי הָאֲזִינָה אֶל דְּמָעָתִי אֵל תַּחֲרֹשׁ. כָּל הַשְּׁלֹשָׁה חֲשׁוּבִים לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִכָּלֶם אֵין חֲשׁוּבָה מֵהֶם, רַק הַדְּמָעָה. שֶׁהִרִי בְּדְמָעוֹת הוֹלִךְ הֵלֵב וּרְצוֹן כָּל הַגּוֹף. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׁעָרִים נִכְנָסִים לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. תְּפִלָּה – שְׁכָתוּב בּוֹ שְׁמִיעָה, שְׁכָתוּב שְׁמָעָה תְּפִלָּה ה'. שְׁוֹעָה – שְׁכָתוּב וְשׁוֹעָתִי הָאֲזִינָה. דְּמָעָה – לֹא כֹאֵלָה, אֲלֹא יוֹתֵר מֵהַכֹּל, שְׁכָתוּב אֵל דְּמָעָתִי אֵל תַּחֲרֹשׁ. מֵה בֵּין זֶה לָזֶה? הֶרְבָּנִים שֶׁל קִיסָרִי, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּר יוֹסֵף אָמַר, תְּפִלָּה – לְפַעֲמִים שְׂאָדָם מִתְּפַלֵּל תְּפִלָּתוֹ וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ, אֲבָל לֹא רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת בְּקִשָּׁתוֹ, וְשׁוֹתֵק מִמֶּנּוּ וְלֹא מַשְׁגִּיחַ בּוֹ, שֶׁהִרִי אֵין כְּתוּב אֲלֹא שְׁמִיעָה. הַשְׁוֹעָה הִיא יוֹתֵר מִתְּפִלָּה, שְׁצוּחַ בְּרְצוֹן הֵלֵב לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ. וּמַשּׁוּם שֶׁשֶּׁם רְצוֹנוֹ יוֹתֵר, כְּתוּב בּוֹ הָאֲזִינָה, כְּמִי שֶׁמְרַכִּין אָזְנוֹ אֵל אוֹתוֹ הַדְּבּוּר, וְעַם כָּל זֶה שׁוֹתֵק, וְלֹא רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ. אֲבָל דְּמָעָה הִיא בִּלְבַד וּבְרְצוֹן שֶׁל כָּל הַגּוֹף, וּמַשּׁוּם כִּךְ כְּתוּב בּוֹ אֵל דְּמָעָתִי אֵל תַּחֲרֹשׁ. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים, לֹא כָּל הַדְּמָעוֹת נִכְנָסוֹת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. דְּמָעוֹת שֶׁל רִגְזוֹ, וְדְמָעוֹת שֶׁל מוֹסֵר דִּין לַחֲבֵרוֹ, לֹא נִכְנָסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. אֲלֹא דְמָעוֹת שֶׁל תְּפִלָּה וְשֶׁל תְּשׁוּבָה, וְשֶׁמִּבְקָשִׁים בְּקִשָּׁה מִתּוֹךְ צָרָתָם, כָּלֶם בּוֹקְעִים רְקִיעִים, וּפּוֹתְחִים שְׁעָרִים, וְנִכְנָסִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. שְׁשָׁנִינוּ, בְּיוֹם שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כָּל הַשְּׁעָרִים נִנְעָלוּ, וְשְׁעָרֵי דְמָעוֹת לֹא

⚡ ————— ⚡ זוהר תהלים ⚡ ————— ⚡

נַנְעֵלוּ. מַה כָּתוּב בְּחֻקֵּיהוּ? (ישעיה לח) שְׁמַעְתִּי אֶת תְּפִלָּתְךָ
 רָאִיתִי אֶת דְּמָעָתְךָ. רָאִיָה מִמֶּשׁ מִתּוֹךְ דְּמָעוֹת. וְלַעֲתִיד לָבֹא
 מַה כָּתוּב? (שם כה) וּמָחָה אֲדֹנִי יִהְיֶה דְמָעָה מֵעַל כָּל פָּנִים. יֵשׁ
 דְּמָעוֹת לְטוֹב, וְיֵשׁ דְּמָעוֹת לְרָע. לְטוֹב – שֶׁל יֵצֵר הַטּוֹב. שֶׁל
 רָע – שֶׁל יֵצֵר הָרָע. עַל הַדְּמָעוֹת הַלָּלוּ שֶׁל צָרָה וּדְמָעוֹת שֶׁל
 תְּפִלָּה כָּתוּב, (ירמיה לא) בְּכִי יָבוֹאוּ וּבִתְחֻנוּנִים אוֹכִילִם.

מ א לִמְנַצֵּחַ לְדוֹד מִזְמוֹר: ב קוּה קוּיְתִי יְהוָה ^{אֲדוֹן הַכֹּסֶם}
 וַיִּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שְׁוַעְתִּי: ג וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שְׁאוֹן מִטִּי
 הַיּוֹן וַיָּקֶם עַל סִלַּע רַגְלִי בּוֹגֵן אֲשָׁרִי: ד וַיִּתֵּן בְּפִי שִׁיר
 חֲדָשׁ תְּהַלֵּלָה לְאֱלֹהֵינוּ ^{תְהִלָּה בְּעַל הַטּוֹבוֹת}
 וַיִּרְאוּ רַבִּים וַיִּירָאוּ וַיִּבְטְחוּ
 שִׁימוּשׁ תהלים

להנצל מרוח רע

קוה קויתני וגו' (מ, ב): [שימוש תהלים לפרק מ]. טוב להנצל מרוחות רעות. ושם שלומי"ה. י"ה מן "וישמע שועתי, ה' מן "לעזרתי חושה.

זוהר תהלים

ב' מיני גיהנום שלג ואש - וישראל ניצולים מהם

וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שְׁאוֹן וגו' (מ, ג): [זוהר בראשית פ' ויחי (דף רלח):] רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק הָיוּ הוֹלְכִים בַּדֶּרֶךְ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יִצְחָק, גֵּלָךְ בַּשָּׂדֶה הַזֶּה, שֶׁהוּא דֶּרֶךְ יוֹתֵר יִשְׁרָה. הֵלְכוּ. עַד שֶׁהִלְכוּ, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתוּב (משלי לא) לֹא תִירָא לְבִיתָהּ מִשְׁלָג כִּי כָל בֵּיתָהּ לָבֵשׁ שָׁנִים. פָּסוּק זֶה רַבִּי חֲזַקְיָה חֲבַרְנוֹ בָּאָר בּוֹ, שֶׁאָמַר, דִּין הָרָשָׁעִים בְּגִיהֶנֶם שָׁנִים עֶשֶׂר חֲדָשׁ, חֲצִי מֵהֶם בַּחֲמָה וְחֲצִי מֵהֶם בַּשָּׁלֵג. בַּשָּׂעָה שֶׁנִּכְנָסִים לָאֵשׁ, הֵם אוֹמְרִים: זֶהוּ וְדָאֵי גִיְהֶנֶם. נִכְנָסִים לַשָּׁלֵג, אוֹמְרִים: זֶה חֲרִיפוֹת הַחֶרֶף [הקד] שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִתְחִילִים וְאוֹמְרִים: וְהָ, וְאַחַר כֵּךְ אוֹמְרִים: וַי. וְדוֹד אָמַר, (תהלים מ) 'וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שְׁאוֹן מִטִּי הַיּוֹן וַיָּקֶם' וגו'. מִמָּקוֹם שְׁאוֹמְרִים וְהָ, וְאַחַר כֵּךְ וַי. וְהִיכָן נִתְקַנּוּת נִפְשָׁם? בַּשָּׁלֵג, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים סח) בִּפְרֹשׁ

בַּיְהוָה אֱלֹהֵינוּ: ה' אֱשֶׁרִי חֲגָבֵר אֲשֶׁר שָׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 מִבְּטָחוֹ וְלֹא פָנָה אֶל רִחְבִּים וְשָׁמִי כֹזֵב: ו רַבּוֹת עָשִׂיתָ
 אִתָּהּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי ^{הַתְּהִלָּה מִלֵּל הַתְּהִלָּה} נִפְלְאֵתִיךָ וּמִחֲשַׁבְתִּיךָ
 אֵלֵינוּ אֵין עֶרְךָ אֵלֶיךָ אֲנִידָה וְאִדְבָּרָה עֲצָמוֹ מִסְפֵּר:
 ז וְכֵחַ וּמִנְחָה לֹא חֲפָצָתָ אֲזִנִּים כָּרִיתָ לִי עוֹלָה וַחֲטָאָה
 לֹא שָׁאֲלָתָ: ח אֲזִי אֲמַרְתִּי הִנֵּה בָאתִי בַּמִּגְלָת סֵפֶר
 כְּתוּב עָלַי: ט לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ אֱלֹהֵי ^{הַתְּהִלָּה מִלֵּל הַתְּהִלָּה} חֲפָצָתִי
 וְתוֹרַתְךָ כְּתוּבָה בְּעִי: י בִּשְׁרָתִי צָדֵק בִּקְהָל רַב הִנֵּה
 שִׁפְתֵּי לֹא אֶבְלָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אִתָּה יִדְעֶתָ: יא צִדְקַתְךָ
 לֹא כִסִּיתִי כְּתוּבָה לִבִּי אֲמוֹנַתְךָ וְתִשׁוּעַתְךָ אֲמַרְתִּי לֹא
 כִּחְדָּתִי חֲסִדְךָ וְאֲמַתְךָ לִקְהָל רַב: יב אִתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 לֹא תִבְלָא רַחֲמֶיךָ מִפְּנֵי חֲסִדְךָ וְאֲמַתְךָ תָּמִיד יִצְרוּנִי:
 יג כִּי אֶפְפוּ עָלַי רָעוֹת עַד אֵין מִסְפֵּר חֲשִׁיגוֹנִי עוֹנְתִי וְלֹא
 יִבְלִתִּי לְרָאוֹת עֲצָמוֹ מִשְׁעָרוֹת רֹאשִׁי וְלִבִּי עוֹבְנִי:
 יד רָצָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַצִּילֵנִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לַעֲזֹרְתִּי
 חוֹשֶׁה: טו יִבְשׁוּ וַיַּחֲפְרוּ יַחַד מִבְּקָשִׁי נִפְשִׁי לְסִפּוֹתֶיהָ

———— ❦ ———— זוהר תהלים ———— ❦ ————

שְׂדֵי מַלְכִּים בָּהּ תִּשְׁלַג בְּצִלְמוֹן. יְכוֹל אִף יִשְׂרָאֵל כֵּן? תִּלְמוּד
 לוֹמֵר, לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלָג. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁכָּל בֵּיתָהּ
 לְבַשׁ שָׁנִים. אֵל תִּקְרִי שָׁנִים אֵלָּא שָׁנִים, כְּמוֹ מִלָּה וּפְרִיעָה,
 צִיצִית וְתַפְלִין, מְזוּזָה וְגַר חֲנֻכָּה וְכוּ'.

יִסְגּוּ אַחֲזָר וַיִּכְלְמוּ חֲפָצֵי רָעָתִי: מִזֶּי יִשְׁמוּ עַל עֵקֶב
 בְּשִׁתָּם הָאֲמָרִים לִי הָאֵחָ הָאֵחָ: יִישִׁישׁוּ וַיִּשְׁמְחוּ בְּךָ כָּל
 מִבְּקֵשֶׁיךָ יֹאמְרוּ תִּמְדֵּי יִגְדֵּל יְהוָה ^{אֵלֵינוּ} אֱהִי
 תִּשְׁעֶתֶךָ: יְיָ וְאֲנִי עָנִי וְאֲבִיּוֹן אֲדָנִי יִחְשָׁב לִי עֲזָרָתִי
 וּמִפְּלִטִי אֶתָּה אֱלֹהֵי <sup>תָקַף בְּכָל חַיִּיבוֹת
 בְּקִרְיָתְךָ וְנִחַמְתָּ בָּיָמִים</sup> אֶל תֵּאָחֵר:

— זוהר תהלים —

בזמן שישראל אין נמצאים בארץ הקדושה אסור לו לאדם
 לשמוח ולהראות חדוה

יִישִׁישׁוּ וַיִּשְׁמְחוּ בְּךָ כָּל מִבְּקֵשֶׁיךָ וּגְו' (מ, יז): [זוהר ח"ג (דף ק"ח).
 זוהר תורה] רבי אלעזר פתח (שיע' סו) שמחו את
 ירושלם וגילו בה כל אהביה וגו', שמחו את ירושלים, לפי
 ששמחה לא נמצאת אלא בזמן שישראל ישבו בארץ
 הקדושה, כי שם היתה הזדוגות האש"ה עם בעל"ה, ובכך
 זהו שמחת הכל, חדות העליונים והתחתונים, בזמן שישראל
 אין נמצאים בארץ הקדושה אסור לו לאדם לשמוח ולהראות
 חדוה, שכתוב שמחו את ירושלם וגילו בה וגו', וגילו בה
 דוקא, בזמן שירושלם בחדוה צריך האדם לשמוח, רבי
 אלעזר לטעמו שאמר שמחו את ירושלם זהו שכתוב עבדו
 את ה' בשמחה.

מא א לִמְנַצַּח מִזְמוֹר לְדָוִד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל
 דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה

שימוש תהלים

אם בטלו אותך מאומנותך

אשרי משכיל אל דל וגו' (מא, א): [שימוש תהלים החדש לפרק מא]. אם רוצים לפוטרו מעבודתו, יקרא כל יום פרקים מא, מב, מג, ולא יוכלו לו. ויש אומרים שיקרא ג' פרקים אלו ג' פעמים ביום ובדוק ומנוסה. [לפרנסה ילמד כל יום פסוק: "מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך" (בראשית מט, כ): י' פעמים בבוקר, ובערב קודם השקיעה].

זוהר תהלים

בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה' - לִרְפֹּא אֶת הָאָדָם מִחֲטָאוֹ לִפְנֵי שְׁמוֹת
 אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה' (מא, ב): [הקדמת
 999 זוהר (דף יד:)] בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה' צָרִיךְ לִהְיוֹת, מֵה זֶה
 בְּיוֹם רָעָה הַיּוֹם שְׁשׁוּלָטֶת הָרָעָה הִיא לְקַחַת אֶת נִשְׁמָתוֹ.
 אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל - זֶהוּ שֹׁכֵב מֵרַע לִרְפֹּא מִחֲטָאוֹ אֲצֵל
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. דָּבָר אַחֵר - זֶה הַיּוֹם שֶׁהַדִּין שׁוֹרֶה עַל
 הָעוֹלָם, נֶצוֹל מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה'. הַיּוֹם
 שֶׁנִּמְסַר הַדִּין לְאוֹתָהּ רָעָה לְשֹׁלֵט עַל הָעוֹלָם.

אין לך בעולם שהוא שבור לב כמו העני / כשהאדם חולה
 מה קורה סביבו

אשרי משכיל אל דל וגו' (מא, ב): [זוהר שמות פ' המן (דף ס"א.)]
 ויאמר ה' אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן
 השמים. רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים מא) אשרי משכיל אל

— זוהר תהלים —

דל ביום רעה ימלטהו ה'. פסוק זה פשוט, בשעה שאדם שוכב בבית חליו, הרי נתפס בבית הסהר של המלך - ראשו בקולר, רגליו באזיקים (בדפוס), כמה חילות שומרים אותו מצד זה ומצד זה, כל איבריו בדחק נלחמים אלה באלה, האכל העבר ממנו.

אדם נכנס אצלו ומלמד אותו להנצל מהדין באותו הזמן ממנים עליו אפוטרופוס ללמד עליו זכות לפני המלך, שכתוב אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלה. באותה שעה אשרי חלקו של האיש שנכנס אליו ומלמד אותו דרך להנצל מן הדין. זהו שכתוב אשרי משכיל אל דל.

מלמדהו שישוב בתשובה

ואיך יכול להציל אותו? ללמדו דרך החיים לשוב לפני אדונו, אז נעשה אפוטרופוס עליו למעלה. ומה שכתוב? ביום רעה ימלטהו ה'. דבר אחר אשרי משכיל אל דל - כמה חזק השכר של העני לפני הקדוש ברוך הוא.

האביונים קרובים יותר למלך.

אמר רבי חייא, תמהתי על הפסוק הזה שכתוב (שם טט) כי שמע אל אביונים ה', וכי אל אביונים שומע ולא לאחר? אמר רבי שמעון, משום שהם קרובים יותר למלך, שכתוב (שם נא) לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה, ואין לך בעולם שהוא שבור לב כמו העני. עוד, אמר רבי שמעון, בא ראה, כל אותם בני העולם נראים לפני הקדוש ברוך

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

הוא בגוף ונפש, והעני לא נראה אלא בנפש לבדה, והקדוש ברוך הוא קרוב לנפש יותר מלגוף.

רבי ייסא השיב נפשו של העני.

עני אחד הִיה בשכנותו של רבי ייסא, ולא הִיה מי שישגיח בו, והוא הִיה מתביש ולא הפציר בבני אדם. יום אחד נחלש, נכנס עליו רבי ייסא. שמע קול אחד שאומר: צדק צדק, הרי נפש פורחת אלי ולא הגיעו ימיו! אוי לבני עירו שלא נמצא בהם שישביב נפשו אליו! קם רבי ייסא ושפך בפיו מים של גרוגרות עם מדה של יין רקוח. בקעה זעה בפניו, ושב רוחו אליו.

ה' רצה לזכות את ר' ייסא

לאחר בא ושאל אותו. אמר: חייך רבי, נפשי יצאה ממני והביאו אותה לפני כסא המלך, ורצתה להשאר שם, אלא שרצה הקדוש ברוך הוא לזכות אותך, והכריזו עליך: עתיד הוא רבי ייסא להעלות רוחו ולהתקשר בחדר אחד קדוש שעתידים החברים לעורר בארץ. והרי תקנו שלשה כסאות שעומדים לך ולחברך. מאותו היום היו משגיחים בו בני עירו.

ר' יצחק נתן חצי מעה

עוד, עני אחד אחר עבר לפני רבי יצחק, והיה בידו חצי מעה כסף. אמר לרבי יצחק: השלם לי ולבני ולבנותי את נפשותינו. אמר לו: ואיך אשלים לנפשותיכם, שהרי לא

— זוהר תהלים —

נמצא אצלי כי אם חצי מעה? אמר לו: בזה אני אשלים בחצי מעה שיש אצלי. הוציאה ונתן לו.

צדקה תציל ממוות

הראו לו בחלומו, שהיה עובר על שפת הים הגדול ורצו לזרק אותו לתוכו, ראה את רבי שמעון שהושיט ידו כנגדו, וכא אותו עני והוציאו, ונתנו בידי רבי שמעון ונצל. כשהתעורר, נפל בפיו פסוק זה, (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה'.

ל"ב שלישים כנגד ל"ב נתיבות

אשרי משכיל אל דל וגו' (מא, ב): [זוהר ח"ב פ' פקודי (דף רל"ג.)] ושמנה ועשרים באמה, הוא ארך של אמה אחת, והרחב ארבע באותה אמה. נמצא אמה אחת שהיא שלשים ושנים שלישים. כמו שנאמר (ישעיה מ) וכל בשלש עפר הארץ, והם שלשים ושנים, כנגד שלשים ושנים שבילים שיוצאים מלמעלה.

שבע הוא סוד עליון בכל.

ובאשר נעשית מדת הארך במדידה הזו, היא ארבעה צדדים אותו הארך. וכל צד שבע אמות, שלכך עולות אותן שבע אמות לארבעה צדדים בסוד של שבע, (ומתחומים) שהם עשרים ושמנה שהם בארך, משום ששבע הוא סוד עליון בכל. וכל אותם שלשים ושנים שבילים כלולים בשבע, בסוד השם הקדוש. ואם תאמר, הרי כתוב מדה אחת לכל היריעת -

זוהר תהלים

וַיֵּדְאוּ שְׂזוּ מִדָּה אֶחָת, אָף עַל גֵּב שֶׁהִתְפַּשְׁטָה אִמָּה אַחֵר אִמָּה, וְזֶה אַחֵר זֶה, וְהַכֵּל בְּסוּד (מסוד) הַמָּאוֹר הָעֲלִיּוֹן זֶה בָּא, לְהִיּוֹת מַעֲלָה וּמִטָּה מִדָּה אֶחָת.

חשבונות קדושים ל"ב ול"ד

וְזוֹהִי הַמִּדָּה שֶׁהִיא בְּקִדְשָׁהּ יִתְרָה, מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ מִדָּה אַחֶרֶת שֶׁהִיא לְכִסּוֹת עַל זֶה שֶׁהִיא בְּפָנִים. שֶׁהִיא בְּמִדָּה אַחֶרֶת שֶׁמִּכְסֶּה עַל זֶה עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן לְחֻשְׁבוֹן שְׁלֹשִׁים וָאַרְבַּע, וּבְפָנִים לְחֻשְׁבוֹן שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם, (שֶׁהִיא לְכִסּוֹת עַל זֶה שֶׁהִיא לְבָפְנִים וְעוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן, בְּחֻשְׁבוֹן שְׁלֹשִׁים וָאַרְבַּע, וּלְבַחוּץ לְחֻשְׁבוֹן שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם) וְזֶהוּ סוּד שֶׁמִּכְסֶּה זֶה עַל זֶה, שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם לְבָפְנִים - שְׁלֹשִׁים וָאַרְבַּע (שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם הוּא עוֹמֵד בְּפָנִים, שְׁלֹשִׁים וָאַרְבַּע הוּא עוֹמֵד) בְּחוּץ. מִשּׁוּם שֶׁהִיא מִדָּה רִאשׁוֹנָה, שֶׁהִיא קִדְשָׁהּ בְּגוֹנִים קִדּוּשִׁים, שֶׁהֵם שֵׁשׁ מִשְׁזָר וּתְכֵלֶת וָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי, אֵלּוּ גּוֹנִים קִדּוּשִׁים, וְכָל חֻשְׁבוֹנוֹ עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם. וּמִדָּה שְׁנִיָּה, שֶׁהִיא לְחוּץ לְכִסּוֹת עַל זֶה, עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן שְׁלֹשִׁים וָאַרְבַּע, וְזֶהוּ סוּד הַפְּתוּב (תְּהִלִּים מ"א) אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דֹּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלֻטְהוּ ה'.

מִי שֶׁמִשְׁתַּדֵּל עִם חוֹלָה שִׁיסְתַּכֵּל בְּמַעֲשָׂיו וְיָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה
לִפְנֵי הַקֹּדֶם הוּא גֹרֵם לוֹ לִהְיוֹת וּלְהִשָּׁב לוֹ אֶת רוּחוֹ

אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיף אֶל דָּל וְגו' (מא, ב): [זוהר ח"ב פ' פקודי (דף ר"נ):
 יְהִיָּא"ל עוֹמֵד לְצַד מַעְרָב, וְזֶה עוֹמֵד לְהַשְׁגִּיחַ עַל כָּל
 אוֹתָם שְׁעוֹסָקִים בַּתּוֹרָה וּמַכְנִיסִים בְּנֵיהֶם לִלְמֹד תּוֹרָה

— זוהר תהלים —

לְבֵית הָרֵב, וּלְכָל אוֹתָם שְׁמִסְתַּכְלִים עַל חוֹלָה כְּשֶׁהוּא בְּבֵית חָלִיו, וּמִשְׁגִּיחִים עָלָיו וּמוֹדִיעִים לוֹ שִׁיתְבוֹנוֹן בַּחֲטָאִיו וּבְמַעֲשָׂיו וַיָּשׁוּב מֵהֶם לְרַבּוֹנוֹ. מִשּׁוּם שֶׁכָּל מִי שְׁמִשְׁתַּדֵּל עִם אוֹתוֹ חוֹלָה, שִׁיסְתַּכֵּל בְּמַעֲשָׂיו וַיָּשׁוּב בְּתִשּׁוּבָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא גּוֹרֵם לוֹ לְהִנָּצֵל וּלְהִשָּׁיב לוֹ אֶת רוּחוֹ. וְעַל זֶה כָּתוּב, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה'. מַה זֶה בְּיוֹם רָעָה? בְּיוֹם רַע הִיא צָרִיךְ לִהְיוֹת! אֲלֹא בְּיוֹם רָעָה – בְּיוֹם שְׁשׁוּלְטָת אוֹתָהּ הָרָעָה לִקְחַת אֶת נִשְׁמָתוֹ. אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל – זֶהוּ חוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, (שמואל ב יג) מִדּוּעַ אַתָּה כֹּכָה דָּל בֶּן הַמֶּלֶךְ. וּמִשּׁוּם כֵּן, בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה'. וְאַלּוֹ (אוֹתָם שִׁמְסַתְכִּלִים) שֶׁהֵם מִסְתַּכְלִים בְּאוֹתוֹ חוֹלָה לְהִשְׁיבוֹ מִחֲטָאִיו אֲצֵל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ. בְּהִיכֵל הַזֶּה עוֹמֵד עָלָיו לְהִשְׁגִּיחַ. וּבְיוֹם שְׁשׁוּרָה הַדִּין עַל הָעוֹלָם, יִנָּצֵל מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה'. הַיּוֹם שֶׁנִּמְסַר הַדִּין לְאוֹתָהּ רָעָה לְשִׁלֹּט בּוֹ (עַל הָעוֹלָם), וְכָל אֵלּוֹ עוֹמְדִים לְהִשְׁגִּיחַ, וְלִכְּן נִקְרְאוּ חֲרָפִים.

ה' מִשְׁגִּיחַ וּמוֹצִיץ מִן הַחֲרָפִים וְחָס עַל כָּלָם

בְּיוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּשֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹמֵד בְּדִין עַל הָעוֹלָם וְאוֹתוֹ צַד הָרַע בָּא לְהִשְׁטִין, אֲזַי מִתְכַּנְּסִים כָּל אֵלּוֹ וְעוֹמְדִים לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֲזַי מִתְעַטְרִים כָּלָם וְעוֹמְדִים לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. בְּאוֹתוֹ זְמַן מַה כָּתוּב? (שיר השירים ב) מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלָנוֹת מִצִּיץ מִן הַחֲרָפִים. מִצִּיץ, כְּמִי שֶׁמִּשְׁגִּיחַ מִמָּקוֹם דָּק, שְׂרוּאָה וְלֹא רוּאָה כָּל מַה שֶּׁצָּרִיךְ. וְאַחֵר

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

כך, משגיח מן החלונות, מקום של השגחה יתרה, שפותח פתחים לרחם על הכל. וכשהקדוש ברוך הוא משגיח על העולם, מסתכל בחלונות הללו ובחרכים הללו, וחס על הכל.

"קול דודי הנה זה בא".

ואז, כשישראל תוקעים באותו שופר ומתעורר למעלה אותו הקול שיוצא מן השופר, כלול מאש ומים ורוח, ונעשה מהכל אותו הקול, כדי לעורר קול עליון, שיוצא מתוך אותו השופר, שהוא כמו זה, כלול באש ומים ורוח, אז יוצא כרוז ומכריז בכל הרקיעים ואומר: קול דודי הנה זה בא וגו' משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים.

אשריהם ישראל שהולכים בדרך ה'.

אשרי משכיל אל דל וגו' (מא, ב): [זוהר שמות פרשת פקודי דף (רנ"א.)]
ואז כלם יודעים שהרי הקדוש ברוך הוא חס על ישראל, ואומרים: אשריהם ישראל שיש להם עצה בארץ כדי לעורר רחמים מלמעלה. ואז כתוב, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה. יודעי תרועה ודאי. יודעי תרועה, שמשבירים את התרועה הזו, שהיא דין הקשה שהכל נדונים בו. אשרי ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, משום שהם יודעים את דרכי הקדוש ברוך הוא ויודעים ללכת בדרכיו וליחד יחוד בראוי.

בית כנסת צריך שיהא בו חלונות.

החלונות הללו והחרכים הללו, כלם עומדים לאחז את כל

— זוהר תהלים —

התפלות שעולות מלמטה למעלה ולהשגית בהן, להכניסן לפני הקדוש ברוך הוא. ועל כן, כל בית כנסת שאין בו חלונות, אינו מקום להתפלל בו כראוי.

ענין י"ב חלונות

שהרי בית הכנסת למטה כנגד בית הכנסת שלמעלה. בית הכנסת שלמעלה שיש בו חלונות, כמו שאמרנו - כך גם למטה. למעלה כנסת הגדולה יש בה שנים עשר חלונות - כך גם לבית הכנסת התחתון. והכל עומדים זה כנגד זה, משום שהעולמות עומדים אלו בגן של אלו, וכבוד הקדוש ברוך הוא עולה בכל. ועל כן, ביום רעה ימלטהו ה'. כששולט אותו הצד הרע - ימלטהו ה'.

אשרי חלקו של היודע גנזי רבונו.

כמו כן, הממנה הזה יהירא"ל עומד על כל אותם שחסים על עניים, כמו שנאמר אשרי משכיל אל דל, ובשביל זה הכל עומד בהיכל הזה, וההיכל הזה נכלל בהיכל אחר רביעי, ששם הם הגזרות והדינים לכל. אשרי חלקו של מי שיודע את גנזי רבונו, ליחדו ולקדש את שם רבונו תמיד, לזכותו בעולם הזה ובעולם הבא.

כל איש שהוא דל וחוטא לפני הקב"ה לא מחשיב לו הקדוש ברוך הוא חטא

אשרי משכיל אל דל וגו' (מא, ב): [זוהר חדש פ' אחרי (דף ט.ו.)] דבר אחר, אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה',

זוהר תהלים

(ישעיה כז) או יִחְזַק בְּמַעְזֵי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִּי. בא וְרָאָה, דַּל נִקְרָא אָדָם שָׁאִין לוֹ מַשְׁלוֹ כְּלוּם, וְלֹא שׁוֹאֵל פְּרוּטָה מִשׁוּם אָדָם, וְהוּא נִסְתָּר, שֶׁלֹּא מִגְלָה דְּחִקּוֹ לְשׁוּם אָדָם. וּבִשְׁעַת דְּחִקּוֹ, הוּא יַעֲשֶׂה מְרִיבָה כָּלפִּי מַעֲלָה, וְאוֹמֵר: יוֹתֵר רָשָׁע אֲנִי מִכָּל שָׂאֵר הָאֲנָשִׁים שֶׁל הָעוֹלָם. לְאִישׁ אֶחָד עָשָׂר רַב, בֵּיתוֹ מָלֵא מִזֶּהָב, מִכֶּסֶף, וְלִי אֵין שׁוּם פְּרוּטָה בָּעוֹלָם, וְאֵין לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבְגָד לְלَبֹשׁ. עַד שִׁיַּחְטֹא לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכָל אִישׁ שִׁיַּחְזַק בְּמַעְזָו וַיִּתֵּן לוֹ צְדָקָה, יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לִי, שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִּי.

מִי נָשׁוּב לוֹ יִהְיֶה רָשָׁע!?

ובא ראה, כל איש שהוא דל וחוטא לפני הקדוש ברוך הוא, לא מחשיב לו הקדוש ברוך הוא חטא, משום שאינו בדעתו. ומנין לנו? מאיוב. בפעם שאמר הקדוש ברוך הוא לשטן (איוב א) מאין תבא כו', (איוב ב) השמת לבך אל עבדי איוב, אמר לו השטן לקדוש ברוך הוא: יש אדם בעולם שנותן לו אדונו כסף וזהב ומרגליות ובנים וכל טוב העולם, ויהיה רע?

השטן מכה את איוב

אָמַר לוֹ: הִנֵּה כָּל אֲשֶׁר לוֹ בְּיָדְךָ, רַק אֱלֹוֹ אֵל תִּשְׁלַח יָדְךָ.
נָתַן אוֹתוֹ בְּיָדוֹ, וְהָרַג אֶת בָּנָיו, וְלֹא נִשְׁאַר בְּיָדוֹ כְּלוּם.
אַחַר כֵּן חָזַר וְאָמַר: (שם) וְגַע אֶל עַצְמוֹ וְאֵל בְּשָׁרוֹ. עַד שֶׁאָמַר
לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: (שם) הִנּוּ בְיָדְךָ אֶף אֶת נַפְשׁוֹ שְׁמוֹר.

— זוהר תהלים —

יֵצֵא אִיּוֹב מִדַּעְתּוֹ

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יֵצֵא אִיּוֹב מִדַּעְתּוֹ, וְאָמַר כֵּן: (שם י) הַטּוֹב לִי כִי תַעֲשֶׂק?! הַטּוֹב זֶה הָעֶשֶׂק שֶׁתַּעֲשֶׂה לִּי? אָבִי וְאִמִּי עָשׂוּ הַגּוֹף, וְאַתָּה הִתְחַבַּרְתָּ עִמָּהֶם בְּשִׁתְּפוּת, וְנָתַתָּ בִּי נֶפֶשׁ וְנִשְׁמָה. הַנֶּפֶשׁ הִיא שְׁלִי, אִמְרַתְּ אֵךְ אֶת נֶפֶשׁוֹ שָׁמַר, וְהַגּוֹף שָׁעָשׂוֹ לִי אָבִי וְאִמִּי, אִמְרַתְּ עָשֵׂה בּוֹ כָּל מַה שֶׁתִּרְצֶה – וְכִי הוּא טוֹב זֶה הָעֶשֶׂק שֶׁתַּעֲשֶׂה לִּי?!

הַמִּשְׁאִיר בְּעוֹלָם בֶּן לּוֹמֵד תּוֹרָה יִנָּצַל לְמוֹעֵלָה

דְּבַר אַחֵר, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל. מַה זֶה דָּל? אָדָם שִׁימּוֹת בְּלֹא בָנִים. יֵצֵאָה נִשְׁמָתוֹ מִמֶּנּוּ, בְּשַׁעַת פְּטִירָתוֹ מִן הָעוֹלָם רָאָה מָה אָמַר עָלָיו הַפְּסוּק – (משלי יא) יָד לֵיד לֹא יִנָּקֶה רַע. וְאִם נִשְׁאָר לוֹ בֶּן בְּעוֹלָם, אִם יִחְזִיק בּוֹ אֶחָד וְיִלְמְדֵנוּ תּוֹרָה – יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, וּבָיוֹם רַעָה יִמְלִטָהוּ ה'.

בְּהָרֵי אֶרֶץ מְקוֹם גִּיּוֹנָם

וּבֹא רָאָה, אִם אֶחָד הֵלֵךְ לְבֵין הָרֵי אֶרֶץ, הוּא וּשְׁנַיִם עִמּוֹ, וְרָאָה גְמוֹת וּבִקְעִים שֶׁל אֵשׁ, וְעָשָׂן יוֹצֵא מֵהַגְּמוֹת, וְשָׁמַע אִישׁ אֶחָד שֹׁאֲמֵר וַי! וַי! – אָמַר, וְדָאִי מְקוֹם אֶחָד מִמְּקוֹמוֹת הַגִּיּוֹנָם כָּאן.

הַקּוֹצִים שׁוֹרְפִים רִשְׁעִי

נִרְדָּם וְרָאָה בְּחִלּוּמוֹ אִישׁ אֶחָד, וְגִדִּישׁ זֶה שֶׁל קוֹצִים עַל כְּתָפָיו, וּשְׁנַיִם מִמֶּנִּים מֵהַגִּיּוֹנָם מְכַנִּיסִים אֵשׁ תַּחַת

זוהר תהלים

הַגִּדִּישׁ שֶׁל הַקּוֹצִים, וְנִשְׂרַף, וְהָיָה צוּעֵק. וְהָיוּ אוֹמְרִים לוֹ שְׂנֵי מְלָאכִים קְדוֹשִׁים, שְׁלוּחִים מִהַשּׁוּפֹט שֶׁל מַעְלָה שָׁדָן אוֹתוֹ: אֶתָּה עֹזְבֵת אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאֶת מְלָאכָיו, שֶׁהָיוּ שׁוֹמְרִים אוֹתָךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְאֶתָּה עֹשֶׂיתِ הַרְצוֹן שֶׁל הַקּוֹצִים, שֶׁהֵם הַרְשָׁעִים, שֶׁהֵם מַצִּדּוֹ שֶׁל סַמַּ"ל וְנִחָשׁ - הַקּוֹצִים יִשְׁרְפוּ אוֹתָךְ.

הָאֵם הַשְּׂאֲרֵת בֶּן בְּעוֹלָם?

אָמַר לוֹ אוֹתוֹ יְהוּדֵי לְאוֹתוֹ הָרָשָׁע שֶׁל הַגִּיּוֹנִם: מִי אַתָּה?
אָמַר: יְהוּדֵי רָשָׁע אָנִי, וְהַמָּמְנִים שֶׁל הַגִּיּוֹנִם לֹא
מְזַכְּרִים אֶת שְׁמִי, וְשֶׁלשׁ פַּעַמִּים דְּנִים אוֹתִי בַיּוֹם, וּפַעַמִּים
בְּלֵילָה. אָמַר לוֹ: אֶת שֵׁם מְקוֹמְךָ יִדְעָתָּ? אָמַר לוֹ: הַגָּלִיל
הַעֲלִיּוֹן. - וְהִשְׁאֲרַת בֶּן בַּעְזָא?

הַשְׁאִיר בּוֹן

אָמַר, תִּינוּק הַשְּׂאֲרָתִי, וְאֲנִי הָיִיתִי קֶצֶב, וּמִהָרְעוֹת הָרַבּוֹת שֶׁעָשִׂיתִי בְּרֹאשׁוֹנָה הָיוּ דָּנִים אוֹתִי מִפִּי, וּמִרְגְּלֵי וּמִיַּדִּי. וְהַמְּלֶאךָ שֶׁהוּא מְמַנֶּה עַל הַקְּבָרוֹת אוֹמֵר לִי בַּשָּׂעָה שֶׁדָּנִים אוֹתִי: אוֹי לְמִי שֶׁנִּשְׁפָּע לְקִיָּם אֶת הַתּוֹרָה, וְנִשְׁפָּע עַל שְׁקָר! אוֹי לְקַרְקַפַּת שְׁלֹא הִנִּיחָה תְּפִלִּין מְעוֹלָם! וְאוֹי לְיָדַיִם שֶׁשָּׂמְשׁוּ בַּהֲבִלֵי הָעוֹלָם! וְאוֹי לְרֹגְלַיִם שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים בַּהֲבִלֵי הָעוֹלָם!

הַנִּשְׁמָה מְעִידָה בְּשַׁעַת מִיתָתוֹ

בַּשָּׁעָה שֶׁהָיוּ מַלְקִים אוֹתִי מְכוּת מִרְדּוֹת, אָמַרְתִּי כָּל מָה שֶׁעָשִׂיתִי. וּבָאָה נִשְׁמָתִי, וְהִמְלֵאךְ שֶׁהִיא מִמֶּנָּה עַל

— זוהר תהלים —

נִשְׁמָתִי, וְנִתְּנוּ כְּתָב אֶחָד מִכָּל מָה שֶׁעָשִׂיתִי. וְנִשְׁמָתִי עֲשֶׂתָה עֲדוּת עִם הַמֶּלֶךְ, וְאָמְרוּ: (דברים יז) עַל פִּי שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוֹמֵת הַמֵּת. וְעַל זֶה (מִכָּה ז) מִשְׁכַּבְתָּ חִיקָךְ שְׁמֹר פֶּתְחֵי פִיךָ. וּמִי הוּא? זֶה הַנִּשְׁמָה, שֶׁהִיא מְעִידָה עַל אָדָם בְּשַׁעַת מִיתָתוֹ.

הַלֵּךְ לַחֲפֹשׁ אֶת הַבֵּן הַהוּא

הַתַּעֲוָרֵר מִשְׁנָתוֹ אוֹתוֹ אִישׁ, הַלֵּךְ לַגָּלִיל הָעֲלִיזָה, וְאָמַר לְאִישׁ אֶחָד: רְאִיתָ תִּינוּק שֶׁהוּא בֵּן שָׁל קָצֵב, שְׁמַת בְּזִמָּן פְּלוּנִי? אָמַר לוֹ: הַתִּינוּק הַזֶּה שְׁאֵתָה שׂוֹאֵל עָלָיו, הוּא הוֹלֵךְ לְבֵית הַמַּטְבָּחִים, וְהוּא רָשָׁע כָּמוֹ אָבִיו. כִּךְ וְכִךְ יִהְיֶה לוֹ, וְלֹאֲבִיו, וְלִמְיֻנְקָת שֶׁהִינִיקָה אוֹתוֹ. הַלֵּךְ לְבֵית מִדְּרָשׁ אֶחָד, שִׁמַּע תִּינוּק שֶׁהִיָּה אוֹמֵר, (משלי ב) אִם תִּבְקֹשֶׁה נִשְׁנָה כַּכֶּסֶף וְגו'.

חַנּוּךְ אֶת הַבֵּן עַד שֶׁנִּעֲשֶׂה רַבִּי

הַלֵּךְ לְבֵית הַמַּטְבָּחִים, וְרֹאֵה תִינוּק שֶׁהִיָּה מְשַׁחֵק עִם הַנְּעָרִים בְּבֵית הַמַּטְבָּחִים. אָמַר לוֹ: בְּנִי, לֵךְ עִמִּי. וְהַלֵּךְ עִמּוֹ, וְהִלְבִּישׁ אוֹתוֹ, וְנָתַן אוֹתוֹ לְרַב אֶחָד שֶׁהִיָּה מְלַמֵּד אוֹתוֹ תּוֹרָה, עַד שֶׁגָּדַל הַתִּינוּק וְקָרָא. וְעָשָׂה אוֹתוֹ שִׂיאֵמֶר הַפֶּטֶרָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, וְעָשָׂה אוֹתוֹ שִׁית־פָּלֵל. עַד שֶׁקָּרָא וְשָׁנָה וְהִתְחַפֵּם יוֹתֵר, עַד שֶׁקָּרָאוּ לוֹ רַבִּי.

בְּשַׁעַת שֶׁעָבַר לַתְּפִלָּה וְאָמַר קָדִישׁ קָרְעוּ לִי גִזְרֵי הַדִּין מִכָּל וְכָל. וּבְשַׁעַת שֶׁהִתְחַפֵּם נָתַנוּ לִי חֶלֶק בְּגֵן עֵדֶן אוֹתוֹ הָאִישׁ הַמֵּת שֶׁהוּא אָבִי הַיָּלֵד, שֶׁהִיוּ דְּנִים אוֹתוֹ, בָּא

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

בְּחִלּוֹם לְחֶכֶם זֶה וְאָמַר לוֹ: רַבִּי, כְּמוֹ שֶׁנִּחְמַת אוֹתִי, יִנַּחַם אוֹתָךְ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. בְּשַׁעָה שֶׁאָמַר בְּנֵי הַהִפְטָרָה בְּקֶהֱל, הִפְקִיעוּ אוֹתִי מִן הַדִּין. בְּשַׁעָה שֶׁעָבַר לְתַפְלָה וְאָמַר קְדִישׁ, קָרְעוּ לִי גִזֵּר הַדִּין מִכָּל וְכָל. וּבְשַׁעָה שֶׁהִתְחַפֵּם, נִתְּנוּ לִי חֵלֶק בְּגֵן עֵדֶן, וְזֶהוּ הַחֵלֶק שְׁאוּמְרִים חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא, הַחֵלֶק שֶׁיֵּשׁ לְכָל צַדִּיק וְצַדִּיק בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וְהַכְּנִיסוּ אוֹתִי עִם הַצַּדִּיקִים לִישִׁיבָה שְׁלָהֶם.

בְּזִכְיוֹתָךְ זִכְיָתִי בְּכָל הַכְּבוֹד הַזֶּה

וּבְשַׁעָה שֶׁהִתְחַפֵּם יוֹתֵר, וְקָרְאוּ לוֹ רַבִּי, עָטְרוּ אוֹתִי בְּכֶתֶר שֶׁהַצַּדִּיקִים מִתְעַטְרִים בּוֹ, וְנִתְּנוּ לִי אֲכִילָה וְשִׁתִּיה מְאוֹתוֹ תַּעֲנוּג שְׁנֵהֲנִים מִזֵּיו הַשְּׂכִינָה. וְזֶהוּ שְׁאוּמְרִים, צַדִּיקִים יוֹשְׁבִים וְעַטְרוֹתֵיהֶם בְּרָאשֵׁיהֶם וְנִהְנִים מִזֵּיו הַשְּׂכִינָה. וְכָל אִישׁ שֶׁנִּהְנֶה מִזֵּיו הַשְּׂכִינָה, כָּאֵלּוּ אָכַל וְשָׁתָה. וּבִשְׂבִילָךְ, רַבִּי, זִכְיָתִי לְכָל הַכְּבוֹד הַזֶּה. אֲשֶׁרִי חִלַּקְךָ, שֶׁבִשְׂבִיל זֶה יֵשׁ לְךָ חֵלֶק יוֹתֵר עָלִיוֹן בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וְאֲשֶׁרִי מִי שִׁיזְכָּה שִׁישָׁאִיר בֵּין בְּעוֹלָם.

הַמְּחַזִּיק בִּידּוֹ שֶׁל עֲנִי וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ צְדָקָה כְּבִיכּוֹל עִם הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם

אֲשֶׁרִי מִשְׁבִּיץ אֵל דָּל וְגו' (מא, ב): [זוהר חדש (דף צב:)] אָמַר רַבִּי, כָּתוּב (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁבִּיל אֵל דָּל וְגו'. מֵהוּ דָּל? אִישׁ נִסְתָּר. וַיֹּאמֶר מֶה תִּתֶּן לִי, וְכִי יוֹתֵר רָשָׁע אֲנִי מִכָּל

— זוהר תהלים —

הָאָדָם שְׁבָעוּלָם? וַיַּעַשׂה מְרִיבָה עִם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֲשֶׁרִי
מִי שְׁמִשְׁכִּיל לוֹ, שְׁכָתוֹב (ישעיה כז) אוֹ יַחְזֹק בְּמַעְזֵי יַעַשׂה
שָׁלוֹם לִי שָׁלוֹם יַעַשׂה לִי. שְׁאָמַר רַבִּי נְהוֹרָאִי, מֶה שְׁאָמַר אוֹ
יַחְזֹק בְּמַעְזֵי וְגו', וְכִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא בַּעַל הַשָּׁלוֹם,
עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, צָרִיךְ לָמִי שֶׁיַּעַשׂה לוֹ שָׁלוֹם? וְהֵלֵא
הַשָּׁלוֹם שְׁלוּ!

אֵין דְּנִים אֶת הָאָדָם לְפִי צַעֲרוֹ.

אֵלֶּה הָעֲנִי, בְּשַׁעַה שְׁרוּאָה אֶת עֲצָמוֹ בְּדַחַק, הוּא עוֹשֶׂה
מְרִיבָה כָּל־פִּי מַעֲלָה. וְהַמַּחְזִיק בִּידוֹ שֶׁל עֲנִי וְעוֹשֶׂה
עִמּוֹ צָדָקָה, כְּכִיכּוֹל עִם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה שָׁלוֹם,
לְפִי שְׁגוֹרִם לְעֲנִי שְׁמִבְקָשׁ מַחֲלִיל מְלַפְנֵי וַיִּתְּבֶרֶךְ עַל שֶׁהִטִּיחַ
דְּבָרִים כָּל־פִּי מַעֲלָה, וְאִזּוֹ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ. מִי גֵרָם
לוֹ לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם? זֶה הַנוֹתֵן צָדָקָה לְעֲנִי, וְהַמַּחְזִיק בִּידוֹ,
שְׁכָתוֹב אוֹ יַחְזֹק בְּמַעְזֵי וְגו', וְזֶהוּ הַדֵּל. וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מֶהוּ אוֹמֵר? אֵין דְּנִים אֶת הָאָדָם לְפִי צַעֲרוֹ.

כְּשֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ לְרַחֲמִים הִיא נוֹתֶנֶת קוֹלוֹת וְהַקָּב"ה שׁוֹמֵעַ
אֶת קוֹלָהּ

אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל וְגו' (מא, ב): [זוהר ח"ב פ' בשלח (דף נ"ב:)]
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, יֵשׁ אֵילָת אַחַת בְּרָקִיעַ, וְהַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה הֲרִבָּה בְּשִׁבְלָהּ. בְּשַׁעַה שֶׁהִיא צוֹנַחַת,
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת הַצָּרָה שְׁלָהּ וּמִקְבֵּל קוֹלָהּ,
וְכְשֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ לְרַחֲמִים, הִיא נוֹתֶנֶת קוֹלוֹת, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ

— זוהר תהלים —

הוא שומע את קולו, ואז חס על העולם. זהו שכתוב (תהלים מב) כִּאֵל תִּעָרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. וכשרוצה להוליד, היא נסתרת מכל הצדדים, ואז באה ושמה ראשה בין ברכיה, וצווחת ומרימה קולות, והקדוש ברוך הוא חס עליה, ומזמן כנגדה אותה נחש אחד, ונושף בערותה, ופותח אותה וקורע לה אותו מקום, ומולידה מיד. אמר רבי שמעון, בדבר הזה אל תשאל ואל תנסה את ה', וכך דוקא.

אשרי מי שמשגיח על החולה ומודיע לו שישב בתשובה

אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל וְגו' (מא, ב): נזוהר חלק ב' היכלות דקדושה פ' פקודי (דף רנ: זוהר תורה) אמר רבי שמעון, כל מי שמסתכל על החולה כשהוא שוכב על ערסיה, ומשגיח עליו, ומודיע לו שישתכל בחטאיו ויפשפש במעשיו, ויחזור בתשובה לפני הקדוש ברוך הוא, הוא גורם לו להנצל מגיהנם, ולהשיב רוחו להקדוש ברוך הוא.

והוא הגורם שינצל מן הדין

ועל זה כתיב: "אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטֶהוּ ה'", מהו "בְּיוֹם רָעָה", ביום רע היה צריך לומר, אלא "בְּיוֹם רָעָה", ביום ששולט רעה ההיא לקחת נשמתו, "אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל", זהו הוא חולה, כמו שכתוב: "מִדּוּעַ אָתָּה כָּכָה דָּל בֶּן הַמֶּלֶךְ" (שמואל ב' יג, ד), ובשביל זה ("בְּיוֹם רָעָה") יִמְלֹטֶהוּ ה'", מי שמסתכל בחולה הזה, להחזירו מחטאיו לפני הקדוש ברוך הוא, הרי זה ביום שישלוט

— ❧ — זוהר תהלים ❧ —

הדין על העולם ינצל ממנו, זהו שכתוב: "בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטֶהוּ ה'". החולה הוא בבית האסורים של הקדוש ברוך הוא

רבי יהודה פתח ואמר, "אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטֶהוּ ה'", מקרא זה ביארנו אותו, שבשעה שהאדם שוכב על ערש דוי, הרי הוא נתפס בשרי הדין של המלך, ראשו בסוגר, ורגליו בכבל, כמה חילות שומרים אותו מצד זה ומצד זה, כל אבריו בלחץ, מתרוצצים אלו באלה, תאות האוכל סרה ממנו.

כששב בתשובה אז אפוטרופוס שלו מליץ עליו זכות באותו הזמן פוקדים עליו אפוטרופוס ללמד עליו זכות לפני המלך, ככתוב: "אִם יֵשׁ עָלָיו מִלְאָךְ מִלִּיץ אֶחָד מִנִּי אֶלְפָּה וְגו'" (איוב לג, כג), בשעה ההיא אשרי חלקו של אדם שנכנס אליו, ומלמד לו הדרך להנצל מעונש הדין, זהו שכתוב: "אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל", ואיך יוכל להצילו, ללמדו דרכי החיים, שיחזור בתשובה לפני רבונו, ובכן נעשה זה אפוטרופוס עליו למעלה, ומה שכרו, "בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטֶהוּ ה'".

ה' שומע אל לב נשיבר שהוא העני

דבר אחר, "אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל" (מא, ב), כמה גדול שכרו של עני לפני הקדוש ברוך הוא, אמר רבי חייא תמה אני על מקרא זה, שכתוב: "כִּי שִׁמְעַתְּ אֶל אֲבִיוֹנִים ה'" (תהלים טז, לד), וכי רק אל אביונים שומע ולא לאחר, אמר רבי

יְשַׁמְרֵהוּ וַיְחַיֵּהוּ (יאשר) וַאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֵל תִּתְּנֵהוּ אֲתָנָּהּ
הַחַיָּה וְהַחַיָּה

— זוהר תהלים —

שמעון, לפי שהם קרובים יותר למלך, שכתוב: "לֵב נִשְׁפָּר וְנִדְפָּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה" (תהלים נא, יט), ואין לך בעולם לב נשבר כמו לב העני.

העני גופו שבור ואינו נראה רק נפשו

אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל וגו' (מא, ב): [זוהר חלק ב' פ' בשלח (דף סא.)] עוד אמר רבי שמעון, בוא וראה כל אותן בני העולם נראים לפני הקדוש ברוך הוא בגוף ונפש, והעני אינו נראה אלא בנפשו בלבד, והקדוש ברוך הוא קרוב לנפש יותר מלגוף.

אשרי משכיל לתת צדקה לדל הנסתר ואינו מבקש

דבר אחר "אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל" (מא, ג): [זוהר חדש מדרש רות (דף צב:)] אמר רבי מהו "דל", איש נסתר, בוא וראה דל נקרא איש שאין לו משלו כלום, ואינו מבקש פרוטה מכל איש, והוא נסתר שאינו מגלה צרתו לכל איש, ובשעת צרתו הוא עושה מריבה כלפי מעלה ואומר, למה אני חייב יותר מכל שאר האנשים שבעולם, לאיש ההוא יש עושר גדול, ביתו מלא עם זהב וכסף, ולי אין בביתי פרוטה, גם אין לי לחם לאכול ובגד ללבוש, עד שמתלונן בדברים כלפי מעלה וחוטא לפני הקדוש ברוך הוא, וכל איש שיחזיק במעוזה ונותן לו צדקה, על זה כתוב: "או יִחַזַק בְּמַעֲוֵזִי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי וגו'" (ישעיהו כז,

בְּנֶפֶשׁ אִיכָיוֹ: ד' יְהוָה יִסְעָדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דָּוִי כָּל
מִשְׁכְּבוֹ הַפֶּכֶת בְּחַלְיוֹ: ה' אֲנִי אֶמְרָתִי יְהוָה

— זוהר תהלים —
(ה), והקדוש ברוך הוא מה אומר, אין דנים לאדם אלא
לפי הצער שלו.

השכינה מקיפה את הגוף שלא ישרף

ה' יִסְעָדֵנוּ עַל עֵרֶשׁ דָּוִי כָּל מִשְׁכְּבוֹ הַפֶּכֶת בְּחַלְיוֹ (מא, ד) [זוהר
חלק ג' רעיא מהימנא פ' פנחס (דף רלד): זוהר תורה] אמר רועה נאמן,
בשעה שהחולה שוכב על מטתו בבית מחלתו, ואש בוער
בגופו מן המרה, שהיא מבערת בלהבות אש על עורקי
הכבד, ותחפוץ לשרוף כל הגוף, אז הוא כדמיון הים כשהוא
סוער, שגלי הים מתנשאים עד הרקיע, ופורצים לצאת
מגבולם, להחריב העולם, לולי השכינה שהיא להחולה כמו
החול המקיף את הים, שלא יפרוץ לצאת מגבולו, כמו כן
השכינה מקפת להגוף ותומכת לו, כמו שכתוב: "יִסְעָדֵנוּ
עַל עֵרֶשׁ דָּוִי".

לא ישב לא מראשותיו ולא מרגלותיו של חולה
וְלִפְיֶיכָּךְ דָּרְשׁוּ בַעֲלֵי הַתְּלָמוֹד, שהמבקר את החולה אל ישב
למראשותיו, לפי שהשכינה על ראשו, ולא לרגליו,
לפי שמלאך המות לרגליו.

צדיק שם הוי' סביב ראשו והשכינה סביב גופו ורגליו
ואין זה לכל איש, אלא לבינוני, אבל לצדיק גמור, "ה'

חֲנִנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי בִּי חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע
 לִי מָתִי יָמוּת וְאַבְד שְׁמוֹ: ז וְאַם בָּא לְרֹאוֹת שְׂוֹא
 יִדְבֹּר לְבֹו יִקְבֹּץ אֶנּוּן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֹּר: ח יַחַד עָלִי
 יתְלַחֲשׁוּ כָּל שִׁנְאֵי עָלִי יחֲשִׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר בְּלִיעַל

— זוהר תהלים —

יִסְעֲדָנוּ עַל עֶרֶשׁ דָּוִי", על ראשו, והשכינה מקפת לגופו
 עד רגליו.

מלאך המות מקיף את הרשע

וְלִרְשָׁע גָּמוּר, מלאך המות מקיף לו מכל צד, וזה יצר הרע
 שלו, המקיפו מכל צד.

השכינה שורה למעלה מראשותיו של חולה

ה' יִסְעֲדָנוּ עַל עֶרֶשׁ דָּוִי וגו' (מא, ד): [נתיקוני זוהר תקון יח דף לה:] זוהר
 [תורה] למדנו ער"ש הוא רע"ש והוא עש"ר בהיפוך
 האותיות, עשר זו השכינה שהיא כוללת עשר ספירות, ועליה
 אמרו שאין קדושה בפחות מעשרה. והיא שורה למראשותיו
 של החולה, ובעבורה "ה' יִסְעֲדָנוּ", ובמה, "עַל עֶרֶשׁ דָּוִי",
 על שכינתו בודאי [שיעשה מן ער"ש עש"ר], שהיא סועדת להגוף,
 ואם אין השכינה שם הרי רע"ש, ורוח סערה שם הסוער לגופו
 של החולה, כמו שכתוב: "וְהָאֲנִיָּה חֲשֹׁבָה לְהִשָּׁכֵּר" (יונה א, ד),
 ובזמן שהשכינה סועדת לו להגוף, קול יוצא "בֶּן אָדָם עָמַד עַל
 רִגְלָיו" (יחזקאל ב, א), והוא עומד ממחלתו ונפטר מן הדין, שלם
 בגופו שלם בממונו:

יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם אִישׁ
 שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר בְּמִחְתִּי בּוֹ אוֹכֵל לֶחֱמִי הִגְדִּיל עָלַי עֶקֶב:
 יא וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חֲנֵנִי וְחַקִּימוּנִי וְאַשְׁלֶמְהָ לָּהֶם:
 יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חֲפֻצָּתָ כִּי כִּי לֹא יָרִיעַ אִיבִי עָלַי:
 יג וְאַנִּי בְּתִמִּי תִמְכָּתָ כִּי וְחַצִּיבִנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם:
 יד בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

— ❦ — זוהר תהלים — ❦ —

אמן הוא הקיום של הכל

בְּרוּךְ ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן (מא),
 (יד): [זוהר חלק ג' פ' וילך (דף רפה:)] אמר רבי יוסי אמר רבי
 יהודה מהו אמן, אמר רבי אבא, הרי נתבאר שהכל נקרא
 אמן, המעין של הנחלה הוא הנמשך נקרא אמן^{סי}, שכתוב:
 "וְאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן" (משלי ח, ל), אל תקרי אמן אלא אמן, גם
 נחל ההוא שנמשך ויוצא אמן נקרא.

זיו הזהר

סז. כאן רבו הפירושים, ונראה לפי עניות דעתי כוונתו, דמבוע דההוא נחלא
 דנגיד אמן אקרי, זה עולם החכמה, וההוא נחלא דנגיד ונפיק אמן אקרי זה עולם
 הבינה, ועל זה מביא ראייה, כי כמו מהעולם ועד העולם, עולם דלעילא היינו
 עולם היצירה, ששורשו הוא התפארת, ועולם דלתתא היינו עולם העשיה,
 ששורשו היא המלכות, כמו כן אמן ואמן, אמן דלעילא היינו חכמה, ואמן
 דלתתא היינו בינה. עוד יש לומר כוונתו, שעולם דלעילא היינו יחודא עלאה

⚡ ————— ⚡ זוהר תהלים ⚡ ————— ⚡

על ידי עניית אמן נמשך השפע לכולם.

שלמדנו, כתוב "מְהֵעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם", עולם שלמעלה
ועולם שלמטה, אף כך אמן ואמן, אמן שלמעלה
ואמן שלמטה, אמן הוא הקיום של הכל.

זיו הזוהר

חכמה ובינה, ועולם דלתתא היינו יחודא תתאה תפארת ומלכות, וכמו כן אמן
הראשון אמן דלעילא, היינו יחודא עלאה חכמה ובינה, כי אל"ף רמז על חכמה,
מ' נו"ן רמז על בינה, ואמן השני אמן דלתתא, היינו יחודא תתאה תפארת
ומלכות, כי אמ"ן בגימטריא הוי"ה אדנ"י.

ספר שני

ז לחודש

מב א לְמִנְצַח מִשְׁכִּיל לְבִנֵי קֶרֶח: ב כָּאֵיל תִּעְרַג
עַל אֲפִיקֵי מַיִם בֵּין נַפְשֵׁי תִּעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים

— שִׁימוּשׁ תִּהְיֶה —

סגולתו לבנין הבית - ולשאלת חלום

כאיל תערוג. וגו' (מב א): [שימוש תהלים החדש לפרק מב]. כוחו של המזמור גדול לשאלת חלום, אכול סעודת ערב בעוד יום, ואחר הסעודה לא ידבר עם שום אדם כלל, וקודם שישן יקרא מזמור ג' פעמים ותישן, והוא בדוק ומנוסה.

— זוהר תהלים —

בְּשִׁשּׁוּמֵי ה' קוֹלָהּ שֶׁל אֵילָה חָס עַל הָעוֹלָם

כָּאֵיל תִּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם בֵּין נַפְשֵׁי תִּעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים
(מב, ב): [זוהר שמונת פרשת בשלח (דף נב:)] אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
יֵשׁ אֵילָת אַחַת בְּרָקִיעַ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה הַרְבֵּה
בְּשִׁכְלָהּ. בְּשַׁעָה שֶׁהִיא צוֹנַחַת, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ
אֶת הַצִּרָּה שֶׁלָּהּ וּמִקְבֵּל קוֹלָהּ, וּכְשֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ לְרַחֲמִים,
הִיא נוֹתֶנֶת קוֹלוֹת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ אֶת קוֹלָהּ,
וְאֵז חָס עַל הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים מב) כָּאֵיל תִּעְרַג עַל
אֲפִיקֵי מַיִם.

הַאִפֵּן שְׂצוּעֵקָת

וּבְשִׁרְוֹצָה לְהוֹלִיד, הִיא נִסְתָּרַת מִכָּל הַצְדָּדִים, וְאִזּוּ בָּאָה וּשְׁמָהּ רֹאשָׁה בֵּין בְּרָכֶיהָ, וְצוּנַחַת וּמְרִימָה קוֹלוֹת, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עָלֶיהָ, וּמִזְמָן כְּנֻגָּהּ אוֹתָהּ נִחַשׁ אֶחָד, וְנוֹשֵׁף בְּעֶרְוֹתָהּ, וּפּוֹתַח אוֹתָהּ וְקוֹרֵעַ לָהּ אוֹתוֹ מְקוֹם, וּמוֹלִידָה מִיָּד. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּדָבָר הַזֶּה אֵל תִּשְׁאַל וְאֵל תִּנָּסֶה אֶת ה', וְכֵךְ דּוֹקָא.

כֹּאֵיל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם

כָּאֵיל תַּעֲרַג וְגו' (מב, ב): [זוהר שמוות פֿרשׂת וַיִּקְהֵל (דף ריט:)] פֿתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, כָּאֵיל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם וְגו'. פֿסוק זֶה פֿרְשׁוּהוּ. אָבֵל חִיָּה אַחַת יֵשׁ בְּעוֹלָם, וְהִיא שׁוֹלְטַת בְּשִׁלְטוֹן עַל אֵלֶּף מִפְּתָחוֹת בְּכָל יוֹם. וְהִיא נִקְבָּה, וְתִשׁוּקְתָּהּ תָּמִיד עַל אֲפִיקֵי מַיִם לְשִׁתּוֹת וּלְהַתְרוֹת מִצְמָאוֹנָה, שִׁכְתוֹב כָּאֵיל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם.

הַנִּקְבָּה עַל דִּין עוֹמֶדֶת

כֹּאֵן יֵשׁ לְהַתְּבוּנָה. בְּרֹאשׁוֹנָה כָּתוּב כֹּאֵל, וְלֹא כָתוּב כֹּאֵלֶת, וְאַחֵר תַּעֲרֵג, וְלֹא כָתוּב יַעֲרֵג. אֲבָל סוּד זֶה, זָכַר וּנְקֵבָה שְׁנֵיהֶם כָּאֶחָד שָׁאִין לְהַפְרִידֵם, וְאַחֵד הוּא, שֶׁלֹּא צָרִיךְ לְהַעֲלוֹת אוֹתָם זֶה מִזֶּה, אֲלֵא שְׁנֵיהֶם כָּאֶחָד. וְהַנְּקֵבָה הַזֹּאת תַּעֲרֵג עַל אִפְיָקֵי מַיִם, וְהִיא מִתְּעַבְּרַת מִן הַזָּכָר, וְקִשָּׁה עָלֶיהָ, שֶׁהִיא עַל דִּין עוֹמֶדֶת.

— זוהר תהלים —

הרבה ארבה עצבונך והרנך

ובשמו לי ידה, הקדוש ברוך הוא מזמין לה נחש אחד עליון גדול, ובא ונושף באותו מקום ומוליכה. וסוד זה - הרבה ארבה עצבונך והרנך, משום שהיא מתחלחלת בכל יום ובעצב על מעשי העולם. בעצב תלדי בנים. בעצב - זה סוד הנחש, שמעציב פניהם של העולם.

והוא ימשל בך

ואל אישך תשוקתך, כמו שנאמר תערג על אפיקי מים. והוא ימשל בך, הרי בארנו הסוד, שהוא שולט עליה. וכל זה למה? משום שאמרה הלבנה, כמו ששנינו. ומשום כך הקטינה אותה והקטינה שלטונה, ואין לה רשות מעצמה, פרט לכאשר נותנים לה כח.

באותה זמן בעלי התורה השעה דחוקה להם

כאיל תערג וגו' (מכ, ב): [רעיא מהימנא זוהר ויקרא פרשת אחרי מות (דף סח. טז)] אמר הרועה הנאמן, באותו זמן בעלי המשנה הללו, בעלי החכמה העליונה, בעלי קבלה, בעלי רזי תורה, השעה דחוקה להם. וזהו שאמר כאיל תערג על אפיקי מים, שאותם אפיקי מים של התורה אל השכינה. ואין תורה אלא עמוד האמצעי, שיהיו אפיקי המים הללו בצער, ביגון ובעני, ואלו הם חבלים, צירים של יולדה, שהיא השכינה, שבה נאמר (משלי כג) ותגל יולדתך. ובאותם החבלים תהיה בצער שלהם.

וּבְאוֹתָם חֲבָלִים שְׁצוּעֶקֶת בָּהֶם, מִתְעוֹרְרִים שְׁבָעִים סְנֵה־דָרִין
שְׁלֹמֶעֱלָה, עַד שִׁיתְעוֹרֵר קוֹלָה עַד יְהו"ה, וּמִיד -
 (תהלים כט) **קוֹל ה' יַחֲוִל אֵילֹת, שֶׁהֵם בְּעָלֵי הַמַּשָּׁנָה, בְּתוֹלוֹת**
אֲחֲרֶיהָ רְעוּתֶיהָ, לְכֻלָּם יִהְיֶה חֵיל כִּיּוֹדָה מִמֶּשׁ בְּדַחְקִים
שֶׁהִשָּׁעָה דוֹחֶקֶת אוֹתָם בְּכֹמָה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יֵצֵר הָרָע, שֶׁל נָחַשׁ
שֶׁנּוֹשָׁף אוֹתָם בְּכֹמָה דַּחְקִים.

אַחֵר כֶּךָ נֹלַד מְשִׁיחַ וּבִזְמַן הַהוּא

בְּאוֹתוֹ זְמַן נִפְתַּחַת לְהוֹלִיד אֶת הַמְּשִׁיחַ, מִשּׁוּם הַחֲבָלִים
וְהַדְּחָקִים שֶׁל הַצְּדִיקִים, וּבִעֲלֵי מַדּוֹת וּבִעֲלֵי רָזִים
שֶׁל הַתּוֹרָה, בִּעֲלֵי בִשֵּׁת וַעֲנָוָה, בִּעֲלֵי יְרָאָה וְאַהֲבָה, בִּעֲלֵי
חֶסֶד, אֲנָשֵׁי חֵיל יְרָאֵי אֱלֹהִים, אֲנָשֵׁי אֱמֶת, שׁוֹנְאֵי בְּצַע,
שֹׂדְחִיקָה אוֹתָם הַשָּׁעָה. וְזֶהוּ שֶׁבְּאַרְוָה בִּעֲלֵי הַמְּשִׁנָּה, דּוֹר שֶׁבֶן
דָּוִד בָּא, אֲנָשֵׁי חֵיל יְסוּכְבוּ מֵעִיר לְעִיר וְלֹא יִחוּנְנוּ, וְיִרְאִי
חֶטָּא יִמָּאֶסוּ, וְחִכְמַת סוֹפְרִים תִּסְרַח, וְתֵהִי הָאֱמֶת נַעֲדֶרֶת,
וְהַגָּפֶן תִּתֵּן פְּרִיָּה, וְהַיֵּין בִּיקֵּר. וּמֵאוֹתָם קוֹלוֹת שֶׁהִיא נוֹתֶנֶת,
שֶׁהֵם שְׁבָעִים, כְּנֶגֶד שְׁבָעִים תִּבּוֹת שֶׁל יַעֲקֹב ה' בְּיוֹם צָרָה,
נִפְתַּחַת רַחֲמָה, שֶׁהִיא שְׁתִּים, כְּלוּלָה מִשְׁתֵּי בֵּיתֵי"ם, לְהוֹלִיד
שְׁנֵי מְשִׁיחִים, וּמְכַנֶּסָה אֶת רֹאשָׁהּ בֵּין בְּרִכְיָה, שֶׁהוּא הָרֹאשׁ
שֶׁלָּהּ, הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי. שְׁתֵּי שׁוֹקִיָּה, נִצַּח וְהוֹד, שְׁנֵי נִבְיָאִים.
מִשָּׁם מוֹלִידָה שְׁנֵי מְשִׁיחִים. בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּחַשֵּׁף יַעֲרוֹת, יַעֲבֹר
הַנֶּחֱשׁ מִהָעוֹלָם. (עד כאן רעיא מהימנא).

— זוהר תהלים —

הצדיק משקה את כנסת ישראל

כְּאֵיל תַּעְרַג וְגו' (מכ, ב): [זוהר ויקרא פרשת אחרי מות (דף סח.)] לְמַדְנּוּ, כְּאֵיל תַּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם – זו כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֵילוּתִי לְעֶזְרָתִי חוֹשָׁה. תַּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם, וְדַאי כְּדִי לְהִשְׁקוֹת מִהֶשְׁקֶיהָ שֶׁל מַעֲיֵנוֹת הַנֶּחֱל עַל יְדֵי הַצַּדִּיק. תַּעְרַג, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר ו) לְעֶרְגוֹת הַבָּשָׂם. כֵּן נִפְשֵׁי תַּעְרַג אֵלַיךְ אֱלֹהִים, לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ הֶשְׁקָאָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

השפע נכנס קדם לנצח והוד

מַעֲיֵנוֹת הַנֶּחֱל מִי הֵם? מַעֲיֵן אֶחָד לְמַעְלָה, שְׁכָתוֹב (בראשית ב) וְנִהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו', וּמִשָּׁם שׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא וּמִשְׁקָה אֶת הַגֶּן. כָּל אוֹתָם הַנֶּחֱלִים שׁוֹפְעִים וְיוֹצְאִים וּמִתְכַּנְּסִים לְשָׁנֵי מַעֲיֵנוֹת שֶׁנִּקְרָאִים נֶצַח וְהוּד, וְאֵלוּ נִקְרָאִים אֲפִיקֵי מַיִם, בְּאוֹתָהּ דִּרְגָּה שֶׁל צַדִּיק, שֶׁמִּמֶּנּוּ שׁוֹפֵעַ וְיוֹצֵא וְנִשְׁקָה הַגֶּן. מִשּׁוֹם כֵּךְ אֵיל וְצָבִי נִמְצָאִים כְּאַחַד, (איל וצבי נקראים עטרת ויסוד) צֶדֶק וְצַדִּיק.

אֵיל וְאֵילָת זָכָר וְנִקְבָּה

כְּאֵיל תַּעְרַג וְגו' (מכ, ב): [זוהר במדבר פרשת פנחס (דף רמט.)] וּבַחֲדָשׁ הִרְאֵנוּ וְגו'. רַבִּי אַבָּא פָתַח, (תהלים מכ) כְּאֵיל תַּעְרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם כֵּן נִפְשֵׁי תַּעְרַג אֵלַיךְ אֱלֹהִים. פָּסוּק זֶה פֶּרֶשׁוּהוּ, כְּתוּב כֹּאֵן אֵיל, וְכְתוּב שֵׁם אֵילָת. מִשּׁוֹם שֵׁשׁ זָכָר

❧ ————— ❧ זוהר תהלים ❧ ————— ❧

וַיֵּשׁ נִקְבָּה (ואף על גב שיש זכר ונקבה, הכל אחד. האיל הזה, הוא נקרא זכר, והוא נקרא נקבה. זהו שכתוב כאיל תערג, ולא כתוב יערג. והכל אחד. אילת השחר).

החיה שִׁמְחֶלֶקֶת מְזוֹן לְכָל הַחַיּוֹת

מהי אילת השחר? אלא זוהי חיה אחת רחמנית שאין בכל חיות העולם רחמנית כמותה. משום שבשעה שדחוקה לה השעה וצריכה למזון לה ולכל החיות, היא הולכת למרחוק לדרך רחוקה, ומביאה ומובילה מזון, ולא רוצה לאכל עד שתבא ותחזור למקומה. מדוע? כדי שיתאספו אצלה שאר החיות ותחלק להן מאותו מזון. וכאשר מגיעה, מתאספות אצלה כל שאר החיות, והיא עומדת באמצע ומחלקת לכל אחת ואחת. וסימן לדבר – (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וגו'. וממה שמחלקת להן היא שבעה, כאלו אכלה יותר אכל מכלן. (מתי מחלקת להן, ').

יש לה כאבים כמו היולדת

וכאשר יגיע הבקר שנקרא שחר, יגיע לה חבלי גלות. ומשום זה נקראת אילת השחר, על שם שחרות הבקר. שיש לה כאבים כמו היולדת. זהו שכתוב (ישעיה כו) כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה וגו'. מתי מחלקת להן? כאשר הבקר רוצה לבא, בעוד שהוא לילה והשחרות עולה להאיר, כמו שנאמר ותקם בעוד לילה ותתן

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

טָרַף לְבֵיתָהּ וְגו'. כִּיּוֹן שֶׁהָאִיר הַבֶּקֶר, כָּלֵם שְׂבָעִים בְּמִזְוֹן שָׁלָה.

מַחֲלָקֶת בַּבֶּקֶר

אִז קוֹל אֶחָד מִתְעוֹרֵר בְּאַמְצַע הָרָקִיעַ, קוֹרֵא בְּכַח וְאוֹמֵר:
קְרוֹבִים הִכְנָסוּ לְמִקְוֵמָכֶם! רְחוּקִים צְאוּ! כָּל אֶחָד וְאֶחָד
יֵאָסֶף לְמִקְוֵמוֹ הָרָאוּי לוֹ. כִּיּוֹן שֶׁהָאִיר הַשֶּׁמֶשׁ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד
נֵאָסֶף לְמִקְוֵמוֹ. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (תהלים קד) תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסְפוֹן
וְגו'. וְהִיא הוֹלֶכֶת בַּיּוֹם, וּמִתְגַּלִּית בַּלַּיְלָה, וּמַחֲלָקֶת בַּבֶּקֶר.
וְלָכֵן נִקְרְאת אֵילַת הַשַּׁחַר.

הָאֶפֶן הַנְּסִי שֶׁלּוֹקַחַת מִזְוֹן

בְּאֵיִל תַּעֲרַג וְגו' (מכ, ב): [זוהר במדבר פֶּרֶשֶׁת פִּנְחָס (דף רמט:)]
לְבַסּוֹף מִתְגַּבֶּרֶת כְּגִבּוֹר וְהוֹלֶכֶת, וְנִקְרְאת אֵיל.
לְאִיזָה מָקוֹם הוֹלֶכֶת? הוֹלֶכֶת שְׂשִׁים פֶּרֶסְאוֹת מֵאוֹתוֹ מָקוֹם
שִׁיּוּצָאָה, וְנִכְנָסֶת לְתוֹךְ הָרָשָׁל חֶשֶׁךְ. (וּמִשָּׁם מְרִיחָה מִזְוֹן)
הוֹלֶכֶת בְּתוֹךְ אוֹתוֹ הָרָשָׁל חֶשֶׁךְ, וּמְרִיחָ אֶת רַגְלֶיהָ נֶחֱשׁ
אֶחָד עֶקְלָתוֹן, וְהוֹלֶךְ לְמַרְגְּלוֹתֶיהָ. וְהִיא עוֹלָה מִשָּׁם אֶצֶל
הָרָשָׁל אֹר. כִּיּוֹן שֶׁמְגִיעָה שָׁם, מִזְמֵן לָהּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא נֶחֱשׁ אֶחָד, וְיוֹצֵא וְנִלְחָם זֶה בְּזֶה, וְהִיא נִצּוֹלִית. וּמִשָּׁם
נוֹטֶלֶת מִזְוֹן וְשֹׁבָה לְמִקְוֵמָה בְּחִצּוֹת הַלַּיְלָה. וּמִחֲצוֹת לַיְלָה
מִתְחִילָה לְחַלֵּק, עַד שֶׁעוֹלָה שְׁחֵרֹת הַבֶּקֶר. כִּיּוֹן שֶׁמֵּאִיר
הַיּוֹם, הוֹלֶכֶת וְלֹא מִתְרָאָה, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר.

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

מבקשת על מטר

וּבִשְׁעָה שֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ לְמָטָר, מִתְאַסְּפּוֹת אֶצְלָה כָּל שְׂאֵר
הַחַיּוֹת, וְהִיא עוֹלָה לְרֹאשׁ הָר גְּבוּהָ, וּמִכְנִיסָה
רֹאשָׁה בֵּין בְּרָכֶיהָ, וּבוֹכָה בְּכֶיהָ אַחֵר בְּכֶיהָ, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא שׁוֹמֵעַ קוֹלָהּ וּמִתְמַלֵּא רַחֲמִים וְחֵס עַל הָעוֹלָם. וְהִיא
יורֶדֶת מֵרֹאשׁ הָהָר, וְרָצָה, וּמִסְתִּירָה עֲצָמָהּ, וְכָל שְׂאֵר הַחַיּוֹת
רוֹדְפוֹת אַחֲרֶיהָ וְלֹא מוֹצֵאוֹת אוֹתָהּ. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (תהלים מב)
כְּאִיל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מַיִם. מַהוּ עַל אֲפִיקֵי מַיִם? עַל אֲפִיקֵי
מַיִם – מֵאלוֹ שֶׁהִתִּיבְשׁוּ, וְהָעוֹלָם צָמָא לְמַיִם, וְאֵז תַּעֲרַג.

הנחש נושך ואז היא יולדת

בִּשְׁעָה שֶׁמִּתְעַבְּרֶת, נִסְתָּמֶת. כִּיּוֹן שֶׁמִּגִּיעַ זְמַנָּה לֵילֵד, בּוֹכָה
וּמְרִימָה קוֹלוֹת, קוֹל אַחֵר קוֹל, עַד שֶׁבָּעִים קוֹלוֹת
כִּחֲשׁוֹן תִּבּוֹת שֶׁל מִזְמוֹר (תהלים כ) **יַעֲנֵךְ ה' בְּיוֹם צָרָה**, שֶׁהִיא
שִׁירָה שֶׁל הַמִּעֲבָרֶת הַזֹּאת. וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵעַ לָהּ
וּמְצוִי אֶצְלָהּ. וְאֵז מוֹצִיא נַחֵשׁ אֶחָד גָּדוֹל מִתּוֹךְ הָרִי הַחֲשֵׁךְ,
וּבֹא בֵּין הָהָרִים, פִּי מְלַחֵךְ בְּעָפָר, מִגִּיעַ עַד אֵיל זֶה, וּבֹא
וְנוֹשֵׁךְ לָהּ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם פַּעֲמַיִם.

כל החיות שותות והיא יולדת

פַּעַם רִאשׁוֹנָה יוֹצֵא דָם, וְהִיא לוֹחֶכֶת. פַּעַם שְׁנִיָּה יוֹצֵא מַיִם,
וְשָׁתוּ כָּל אוֹתָן הַחַיּוֹת שֶׁבְּהָרִים, וְנִפְתַּחַת וַיּוֹלְדָת.
וְסִימָנָךְ – (במדבר כ) **וַיֵּךְ אֶת הַסֵּלַע בַּמִּטְּהוֹ פַּעֲמַיִם. וְכָתוּב וַתִּשָּׂא**
הָעֵדָה וּבָעִירָם.

— זוהר תהלים —

"קול ה' יחולל אילות"

בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חָס עָלֶיהָ עַל (מעשה) עֲבוּר שֶׁל נָחֵשׁ (של חיה) זֶה, מָה כָּתוּב? (תהלים כט) קוֹל ה' יַחְלִל אֵילוֹת וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרוֹת וְגו'. קוֹל ה' יַחְלִל אֵילוֹת – אֵלֹהֵי חֲבָלִים וְצִירִים, לְעוֹרֵר אֵלֹהֵי הַשְּׁבָעִים קוֹלוֹת. מִיָּד – וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרוֹת, לְהַעֲבִיר (לעורר) אוֹתוֹ נָחֵשׁ וּלְהַתְגַּלּוֹת אוֹתָהּ חִיָּה בִּינִיָּהֶם לְלַכֵּת. וּבְהִיכְלוֹ, מֵהוּ וּבְהִיכְלוֹ? בְּהִיכְלוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל אֵלֹהֵי הַהֲמוֹנִים פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים כָּבוֹד. מֵהוּ כָּבוֹד? (יחזקאל ג) בְּרוּךְ כָּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ.

הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה אֵינוֹ מַתִּירָא מִכָּל צַעַר וְנֶזֶק

כְּאֵיל תַּעֲרַג עַל אֶפְיָקִי מַיִם כֵּן נִפְשִׁי תַעֲרַג אֵלַי אֱלֹהִים (מב),
(ב): [זוהר חלק ג' פ' אחרי (דף טז): זוהר תורה] פתח רבי שמעון
 ואמר, "כְּאֵיל תַּעֲרַג עַל אֶפְיָקִי מַיִם וְגו'", זכאים הם ישראל
 מכל העמים, שהקדוש ברוך הוא נתן להם תורה הקדושה,
 והנחילים נשמות קדושות ממקום קדוש, למען יעשו מצותיו,
 וישתעשעו בתורה, שכל מי שמשתעשע בתורה, אינו מתירא
 מכל, שכתוב: "לִוְלִי תוֹרָתְךָ שְׁעֲשָׂעִי אֲזִי אֲבִדְתִּי בְּעֻנְיִי" (תהלים
 קיט, צב).

תורה נקראת שעשועים

מִי הֵם שְׁעֵשׂוּעִי, הַתּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה נִקְרָאת שְׁעֵשׂוּעִים,
שְׁכָתוּב: "וְאֶהְיֶה שְׁעֵשׂוּעִים יוֹם יוֹם" (משלי ח, ל), וְזוֹה

⚡ ————— ⚡ זוהר תהלים ⚡ ————— ⚡

שלמדנו, שהקדוש ברוך הוא בא להשתעשע עם הצדיקים בגן העדן, מהו להשתעשע, בשביל לשמוח עמהם.

הִיָּגַע בַּתּוֹרָה זוֹכָה לְהִשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצְּדִיקִים מִן הַשֹּׁפֵעַ שֶׁל
בֵּינָה

שֶׁלְּמַדְנוּ, זכאים הם הצדיקים, שכתוב בהם "אֲזַ תִּתְּעַנֵּג עַל ה' " (ישעיהו נח, יד), בשביל להתענג מן השפע ההוא של הנחלס^ט, כמו שכתוב: "וְהַשְׂפִּיעַ בְּצַחְצְחוֹת נַפְשֶׁךָ" (שם פסוק יא), כביכול הקדוש ברוך הוא משתעשע בהם, עם השפע ההוא של הנחל שמתענגים בזה הצדיקים, וכל מי שמתיגע בתורה, זוכה להשתעשע עם הצדיקים מן השפע ההוא של הנחל. [זוהר חלק ג' פ' אחרי (דף טז):].

כמלכות שרוצה לקבל השפעתה מיסוד אימא דרך הצדיק
כְּאֵיל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם כִּן נַפְשִׁי תַּעֲרֹג אֵלַיךְ אֱלֹהִים (מב,
ב): [זוהר חלק ג' פ' אחרי (דף טז):] ולמדנו, "כְּאֵיל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם", זו כנסת ישראל^ט, כמו שכתוב: "אֵילוּתִי לְעֶזְרָתִי חוֹשָׁה" (תהלים כב, כ), "תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם", ודאי לשתות מן המים של מעינות הנחל, על ידי הצדי"ק^ט, "תַּעֲרֹג", כמו שכתוב: "לְעֶרְגוֹת הַבָּשָׂם" ^{עא} (שיר השירים ו, ב),

זיו הזוהר

סח. שקיו דנחלא, זו הארת השפע מעולם הבינה, שעל זה נאמר "אֲזַ תִּתְּעַנֵּג עַל ה'", על ה' ודאי כידוע, וזאת השפע נקראת צחצחות. ^ט
סט. זו השכינה הקדושה ^ע על ידי ספירת היסוד. ^ט עא. פירוש, שתהא נעשית ערוגה מלאה מימי שפע הבינה.

זוהר תהלים

"כֵּן נִפְּשֵׁי תַעֲרֹג אֵלַי אֱלֹהִים", לשתות ממך, בעולם הזה
ובעולם הבא.

מהבינה לספירות ז"א ומשם לנצח והוד ומהם ליסוד והיסוד למלכות

מעינות הנחל איזה הם, מעין אחד למעלה^{עב}, שנאמר:
"וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו'" (בראשית
 ב, י), ומשם נמשך ויוצא ומשקה את הגן^{עב} וכל אותן
 הנחלים, נמשכים ויוצאים ומתאספים בשני מעינות
 שנקראים נצח והוד, ואלה נקראים אפיקי מים בהמדרגה
 ההיא שנקראת צדי"ק^{עז}, שממנו נמשך ויוצא השפע
 להשקות את הגן, לפיכך אי"ל וצב"י ביחד נמצאים^{עח},
 צד"ק וצדי"ק.

המלכות היא כאיל שצועקת שז"א ישפיע לה כדי צורך בני
ישראל

פֶּאֱיִל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מָיִם בֵּן נִפְשֵׁי תַעֲרַג אֱלִידָא אֱלֵהִים (מב),
 ב): [זוהר חלק ב' פרשת ויקהל (דף רט:)] עוד אמר רבי שמעון,
 "כֶּאֱיִל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מָיִם", מקרא זה נתבאר, אבל חיה
 אחת יש בעולם, והיא שולטת בממשלה על אלף מפתחות

זיו הזוהר

עב. זו הבינה. **עג.** מן הבינה, נמשך השפע להמלכות, שנקראת גן.
עד. מן הספירות נצח והוד, נמשך השפע ליסוד צדיק. **עה.** איל
מלכות, צבי תפארת, צדק מלכות, צדיק יסוד.

⚡ ————— ⚡ זוהר תהלים ⚡ ————— ⚡

בכל יום"י, והיא נקבה, והשתוקקות שלה תמיד על אפיקי מים, לשתות ולהרוות מצמאונה"י, שכתוב: "כָּאֵיל תַּעְרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם".

ז"א ומלכות צריכים להיות תמיד יחד

כאן יש להסתכל, בתחלה כתוב "כָּאֵיל", ולא כתוב כאילת, ואחר כך "תַּעְרֹג", ולא כתוב יערג, אבל זה סוד במשמעות זכר ונקבה שניהם יחד, שלא להפרידם, כי אחד הם"י ולא נצרך להפריש זה מזו, אלא שניהם יחדו.

כשמקבלת השפעות קשה עליה להשפיעם כי היא מידת הדין וזאת החיה הנקבה "תַּעְרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם", וכשהיא מתעברת מן הזכר, ועמוס עליה"ט, שהרי על מדת הדין קיימת.

נחש העליון מכישה ומולידה

ובאשר צריכה ללדת, מזמין לה הקדוש ברוך הוא נחש העליון הגדול, ובא ומכישה באותו מקום, ומולדת"פ.

⚡ ————— זיו הזהר ————— ⚡

עו. המפתחות מן אוצרות השפע, איהי נוקבא, פירוש היא מדת המלכות. עז. פירוש, מן שפע עולם הבינה. עח. זה ידוע מכמה מקומות, שכאשר המלכות מזדווגת עם התפארת הם אחד, וגם המלכות נקראת בלשון זכר. עט. פירוש, כשהיא נתמלאית בשפע מן התפארת, להשפיע לעולם הזה, אז נתעורר המקטרג לקטרג, שעל פי מדת הדין, אין כדאי להשפיע השפע לעולם הזה, ועל ידי זה היא נעשית מקשה לילד. פ. סוד הנחש הזה, הוא סוד גדול ונורא, שאינו

— ❧ — זוהר תהלים ❧ —

המלכות מתעצבת כל יום

וזוהו סוד הכתוב: **"הִרְבָּה אֲרֶבָּה עֲצָבוֹנָךְ וְהִרְבֵּךְ"** (בראשית ג, טז)
לפי שהיא רועדת בכל יום, ותעצב על מעשי העולם,
"בְּעֶצֶב תִּלְדִּי בָנִים", **"בְּעֶצֶב"**, זה סוד הנחש, המעציב פניהם
של העולם.

ז"א מושל במלכות ואין לה מגרמה כלום

"וְאֵל אִישׁךָ תִּשְׁקָתֶךָ", כמו שכתוב: **"תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מִיִּם"**, **"וְהוּא יִמְשָׁל בָּךְ"**, הרי ביארנו הסוד, שהוא מושל עליהם, וכל זה מפני מה, לפי שאמרה הלבנה כמו שלמדנו^פ, ובעבור זה נתמעט אורה, ונקטן ממשלתה, ואין לה רשות מעצמה, מלבד מה שנותנים לה הכח.

המלכות גם בחינת נקבה וגם זכר.

כְּאֵיל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מִיִּם כֵּן נִפְשֵׁי תַעֲרַג אֱלֹהִים (מב),
(ב): [זוהר חלק ג' פ' פנחס (דף רמט.)] רבי אבא פתח, **"כְּאֵיל תַּעֲרַג עַל אֲפִיקֵי מִיִּם כֵּן נִפְשֵׁי תַעֲרַג אֱלֹהִים"**, מקרא זה נתבאר, כתוב כאן איל, וכתוב שם **"אֵילַת הַשֶּׁחַר"** (תהלים כב, א), לפי שיש מדרגת זכר ויש מדרגת נקבה^פ, [ואף על פי כן הכל

זיו הזוהר

מובן. פא. התפארת שולט על המלכות, כדמיון השמש על הלבנה.
פב. שקטרגה לומר, אין שני מלכים משתמשים בכתר אחד. פג. תפארת ומלכות.

⚡ ————— ⚡ זוהר תהלים ⚡ ————— ⚡

אחד, איל ההוא, נקרא בשם של זכר, וגם הוא נקרא בשם של נקבה, זהו שכתוב:
 "בְּאֵיל תַּעֲרֹג", ולא כתיב יערג, והכל אחד].

משולה לאילה הרחמנית

ומהו "אֵילַת הַשָּׁחַר", אלא זאת היא חיה רחמנית, שאין בכל חיות שבעולם רחמנית כמוה, לפי שבזמן שהשעה דוחקת לה, ונצרכת למזון עבודה ועבור כל החיות^פ, היא הולכת למרחק לדרך רחוק, ומשם מולידה ומביאה מזון, נכמו שכתוב: "מִסְתַּרְחֵק תָּבִיא לְחֶמֶה" (משלי לא, יד)^{פה}, ולא תחפץ לאכול עד שתבוא ותחזור למקומה, מפני מה, בשביל שיתאספו אליה שאר החיות, ותחלק להם מאותו המזון, וכאשר היא באה מתאספים אליה כל שאר החיות^פ, והיא עומדת באמצע, ומחלקת לכל אחד ואחד, כמו שכתוב: "וַתִּקֶּם בְּעוֹד לֵילָה וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וגו'" (שם פסוק טו), וממה שהיא מחלקת להם, היא תשבע, כאילו אכלה יותר מאכל מכלן.

לפני הגאולה יהיה לה חבלי משיח

וּבְאֵשֶׁר יבא הבקר שנקרא שחר, יבאו לה חבלים של הגלות^פ, ולפיכך נקראת "אֵילַת הַשָּׁחַר", על שם

————— זיו הזהר —————

פד. לחלק שפע לע' השרים, עבור עולם הזה. פה. ממרחק פירוש מעולם הבינה, באמצעות התפארת. פו. השבעים שרים. פז. אף על פי שיונקים הע' שרים שפע שלהם מן השכינה הקדושה, מכל מקום ירעו וישחיתו לעם ישראל

— זוהר תהלים —

חשכות הבקר, שיהיה לה חבלים כיולדה, זהו שכתוב:
 "כִּמוֹ הָרָה תִּקְרִיב לִלְדֹת תַּחֲלִיל תִּזְעַק בַּחֲבָלֶיהָ וְגו'" (ישעיהו
 כו, יז).

בְּשִׁמְתַּחֲלִיל הַבֶּקֶר הֵיא מַחְלֶקֶת לָהֶם אֶת הַשֶּׁפַּע
 וּמִתִּי הֵיא מַחְלֶקֶת לָהֶם, כאשר הבקר קרוב לבוא,
 ובעוד שהוא לילה וחשך היא תעלה לקבל
 הארה^פ, כמו שכתוב: "וַתִּקֶּם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרֶף
 לְבֵיתָהּ וְגו'", כיון שמאיר הבקר, כלם נשבעים בהמזון
 שלה.

המלאכים הקרובים לשכינה יחזרו לשלוט והרחוקים ממנה
 יחזרו לתהום

אז קול אחד נתעורר באמצע הרקיע, קורא בכח, ואומר,
 הקרובים יכנסו למקומם, והרחוקים יצאו, כל אחד יאסף
 למקומו הראוי לו.

נקראת אילת השחר שמחלקת לפנות בוקר
 כיון שמאיר השמש, כל אחד ואחד נאסף למקומו, זהו
 שכתוב: "תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֶאֱסֹפּוּן וְגו'" (תהלים קד, כב),
 והיא הולכת ביום ונתגלית כלילה, ומחלקת כעלות הבקר,
 ולפיכך נקראת אילת השחר.

— זיו הזוהר —

האומות שהם שולטים עליהן. פת. לקבל שפע מן התפארת.

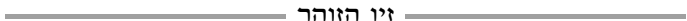

אופן נטילת השפע וחלוקתם

אחר כך מתגברת כגבור והולכת, ואז נקראת איל, אנה הולכת, הולכת ששים פרסאות, מהמקום ההוא שיוצאת^פ, ונכנסת לתוך הר שהוא חשך, ומשם מביאה המזון, כאשר הולכת בתוך הר החשך, נמשך אחריה נחש עקלתון אחד, והולך לרגלה^ז, והיא עולה משם אל ההר שהוא אור^צ, כיון שמגיע שמה, מזמין לה הקדוש ברוך הוא נחש אחר^ב, ויוצא ומתגרים זה בזה, והיא ניצלת ומשם היא לוקחת מזון, וחוזרת למקומה בחצות הלילה, ואחר חצות הלילה מתחלת לחלק מזון, עד עלות חשכות הבקר, כיון שמאיר היום, הולכת ולא נראית, כמו שנתבאר.

צועקת בזמן שהעולם צריך למטר

ובזמן שהעולם נצרך למטר, מתכנסות אליה כל שאר החיות^צ, והיא עולה לראש הר גבוה, מכנסת ראשה בין כרעיה, ותגעה גועה אחר גועה, והקדוש ברוך הוא

פט. שתין פרסי יש לומר, שזה רמז על שש הספירות, שעל המלכות עד הבינה, שהוא עולם הבריאה, ונקרא הר של חשך בענין ההשגה, כי יוצר הוא אור, ובורא הוא חשך, ומן הבינה נמשך השפע למלכות. **צ.** ס"מ כרוך אחריה, לגזול ממנה השפע בחזירתה משם. **צא.** היינו לעולם היצירה. **צב.** אפשר שזה המלאך גבריאל ילחם עם הס"מ, ואין מניחו לגזול השפע. **צג.** כל ע' השרים.

— זוהר תהלים —

בְּתוֹךְ הַתְּהוֹם, וְנִכְנַס אוֹתוֹ אֹר בְּאוֹתָם אֲבָנִים וְנוֹקֵב אוֹתָם, וּמִים יוֹצְאִים בָּהֶם, וְשׁוֹקְעִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד עַל הַתְּהוֹם וּמִכֶּסֶה לְשָׁנֵי צָדִידִים.

"תהום אל תהום קורא לקול צנוריה"

יוֹצְאִים מִים בְּאוֹתָם נִקְבִים, וְנִכְנַס אֹר וּמִכָּה לְאַרְבַּעַת צָדֵי הַתְּהוֹם. מִתְגַּלְגֵּל הָאֹר בְּחִבְרָתוֹ, וּפּוֹגְשִׁים בְּאֶחָד, וְנִחְלָקִים הַמִּים, וְאוֹחֲזִים כָּל אוֹתָם שְׁבַעַה בְּשַׁבְּעָה תְּהוֹמוֹת, וְכוּרִים [שוררים] בְּחֻשְׁכִּים שֶׁל הַתְּהוֹם. וְהַחֲשָׁכִים הִלְלוּ מִתְעַרְבִים בָּהֶם, וְעוֹלִים הַמִּים וַיּוֹרְדִים וּמִתְגַּלְגְּלִים בְּאוֹתָם מְאוֹרוֹת. וּמִתְעַרְבִים בְּאֶחָד אוֹרוֹת וַחֲשֵׁךְ וּמִים, וְנַעֲשׂוּ מֵהֶם אוֹרוֹת שְׁלֹא נִרְאִים חֲשׂוֹכִים.

כִּי אֶחָד מִכָּה בְּחִיבְרוֹ, וְנִחְלָקִים לְשַׁבְּעָה וַחֲמִשָּׁה צְנוּרוֹת שֶׁל הַתְּהוֹם, וּבָהֶם זוֹרְמִים מִים. כָּל צְנוֹר וְצְנוֹר עוֹלָה בְּקוֹלוֹ, וְהַתְּהוֹמוֹת מְזַדְּעָזְעִים. וְכִשְׁאוֹתוֹ קוֹל נִשְׁמָע, כָּל תְּהוֹם קוֹרֵא לַחֲבֵרוֹ וְאוֹמֵר: חֵלֶק מִימִיךָ וְאִכְנֶס בְּךָ. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים מב) תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צְנוּרִיךָ.

כל הגידים ששם נעשו צבע אחד

תַּחַת אֵלֶּה שְׁלֹשׁ מֵאוֹת [וששים] וּשְׁמוֹנִים [וחמשה] גִּידִים. מֵהֶם לְבָנִים וּמֵהֶם שְׁחָרִים וּמֵהֶם אֲדָמִים. נִכְלְלוּ זֶה בְּזֶה וְנַעֲשׂוּ גֹן אֶחָד. אוֹתָם גִּידִים נִרְקְמוּ בְּשַׁבַּע עֶשְׂרֵה רִשְׁתוֹת, וְכָל אַחַת נִקְרְאת רִשֶׁת גִּידִים. [התקיומ] נִרְקְמוּ זֶה בְּזֶה וַיּוֹרְדִים

— ❧ — זוהר תהלים ❧ —

בְּתַחֲתִית הַתְּהוֹם. תַּחַת אֵלֶּה עוֹמְדוֹת שְׁתֵּי רִשְׁתוֹת כְּמֵרָאָה
הַבְּרֹזֶל, וְשְׁתֵּי רִשְׁתוֹת אַחֲרוֹת כְּמֵרָאָה הַנְּחָשֶׁת.

שְׁנֵי כִסְאוֹת יֵשׁ שָׁם

שְׁנֵי כִסְאוֹת עוֹמְדִים עֲלֵיהֶם, אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד מִשְּׂמָאל. כָּל
אוֹתָן רִשְׁתוֹת מְחַבְּרוֹת כְּאַחַד, וּמִים יוֹרְדִים מֵאוֹתָם
צְנוּרוֹת וְנִכְנָסִים בְּרִשְׁתוֹת הָאֵלֶּה. אוֹתָם שְׁנֵי כִסְאוֹת, אֶחָד
כֶּסֶּא שֶׁל רִקִּיעַ שָׁחַר, וְאֶחָד כֶּסֶּא שֶׁל רִקִּיעַ תַּחַשׁ. שְׁנֵי הַכִּסְאוֹת
הֵלְלוּ, כְּשֶׁהֵם עוֹלִים, עוֹלִים [בְּאַחַד] בְּאוֹתוֹ כֶּסֶּא שֶׁל הָרִקִּיעַ
הַשָּׁחַר. וְכַשִּׁיּוֹרְדִים, יוֹרְדִים בְּאוֹתוֹ כֶּסֶּא שֶׁל רִקִּיעַ הַתַּחַשׁ.

בֵּין שְׁנֵי כִסְאוֹת אֵלּוּ מִתְגַּלְגְּלִים כָּל אוֹתָם תְּהוֹמוֹת

תְּהוֹם אֵל תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוּרֵיהֶּ וְגו' (מכ, ח): [זוהר פרשת
בראשית (דף נא.)] שְׁנֵי הַכִּסְאוֹת הֵלְלוּ, אֶחָד מִיָּמִין וְאֶחָד
מִשְּׂמָאל. וְאוֹתוֹ כֶּסֶּא שֶׁל הָרִקִּיעַ הַשָּׁחַר מִיָּמִין, וְאוֹתוֹ כֶּסֶּא
שֶׁל רִקִּיעַ הַתַּחַשׁ מִשְּׂמָאל. כְּשֶׁעוֹלִים בְּכֶסֶּא שֶׁל הָרִקִּיעַ
הַשָּׁחַר, מִנְּמִיךְ הַכֶּסֶּא שֶׁל רִקִּיעַ שְׂמָאל יוֹרְדִים בּוֹ.
מִתְגַּלְגְּלִים הַכִּסְאוֹת אֶחָד בְּאַחַד, [יוֹרְדִים וְלֹקָחִים] לֹקָחִים כָּל
אוֹתָן הִרְשָׁתוֹת לְתוֹכָם וּמִכְנִיסִים אוֹתָם לְתַחֲתִית הַתְּהוֹם
הַתַּחְתּוֹנָה. עוֹמֵד כֶּסֶּא אֶחָד וְעוֹלָה לְמַעְלָה מִכָּל אוֹתָם
הַתְּהוֹמוֹת, וְעוֹמֵד כֶּסֶּא אַחֵר לְמַטָּה שֶׁל כָּל הַתְּהוֹמוֹת. בֵּין
שְׁנֵי כִסְאוֹת אֵלּוּ מִתְגַּלְגְּלִים כָּל אוֹתָם תְּהוֹמוֹת. וְכָל אוֹתָם
צְנוּרוֹת נִנְעָצוּ בֵּין שְׁנֵי הַכִּסְאוֹת הֵלְלוּ.

— זוהר תהלים —

שבועים וחמשה צנורות

שבועים וחמשה [אורות] צנורות הם. שבועה הם עליונים של הכל, וכל אותם אחרים אחוזים בהם, וכלם נעוצים בגלגלי הכסא הזה בצד הזה, ונעוצים בגלגלי הכסא הזה בצד הזה.

מים עולים ויורדים

בהם [נ"א: בתהומות] מים עולים ויורדים. אותם שיוֹרְדִים כוֹרִים בתהומות ובוקעים אותם. אותם שעולים נכנסים באותם נקבי האבנים, ועולים וממלאים לשבעת הימים. עד כאן שבועה גונים של אורות בסוד עליון.

לא ברא הקדוש ברוך הוא דבר שלא לצורך

אמרו לו: מה שכתוב (שם א) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם וְגו', מה צורך היה לו לקדוש ברוך הוא לעשות רקיע להבדיל בין המים? אמר להם: כְּבֹר כְּתוּב (משלי טז, ד) כָּל פֶּעַל ה' לַמַּעֲנֶהוּ. לא ברא הקדוש ברוך הוא דבר שלא לצורך. וברא הרקיע, וכשהוא חוזר, אינו חוזר אלא לעתים ידועים. וסילון אחד של מים יוצא מתהומות, וסילון של מים יוצא מגיהנם, ויורד בצנור סילון התהום. זהו שכתוב (תהלים מב) תַּהוֹם אֶל תַּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צִנּוּרֶיךָ. והרקיע נכנס באמצע שניהם, ואלמלא שנכנס ביניהם, היו הורגים לשוניהם. זהו שכתוב (בראשית א) וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ.

— זוהר תהלים —

הַרְקִיעַ מַחְזִיר הַמִּים הַיּוֹצֵאִים מִהֶגְיָהֶנָּם שֶׁלֹּא יָמוּתוּ הָאֲנָשִׁים
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הַתִּינוּק הַזֶּה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ אָמְרוּ, שֶׁכֹּף הָיָה
מִמֶּשׁ שֶׁכָּתוּב יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמִּים, בְּתוֹךְ מִמֶּשׁ,
בְּאֻמָּצֵעַ הַמִּים, בְּהַכָּנֵס הַרְקִיעַ בְּאֻמָּצֵעַ, מַחְזִיר הַמִּים הָרָעִים
הַיּוֹצֵאִים מִגִּיהֶנָּם לְמִקּוֹמָם, וְלֹא יֵצֵא לְעוֹלָם מֵאוֹתָם הַמִּים,
אֲלֹא כְּמֵלֶא הַלֵּג, בִּימֵי אֱלִישָׁע. וְנֹאמַר בָּהֶם וְהַמִּים רָעִים
וְהָאָרֶץ מְשַׁכֶּלֶת. כְּלוּמַר, בְּשִׁבִּיל שֶׁהַמִּים רָעִים, הָאָרֶץ
מְשַׁכֶּלֶת מִבְּנֵי אָדָם, שֶׁכָּלִים בְּשִׁבִּילָם.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שֶׁהַמִּים יוֹצֵאִים לְהַתְּעָרֵב אֶזְ מִבְּדִילָם

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, עַל כָּל זֶה מַעֲדִיד הַכָּתוּב הַזֶּה, שֶׁאָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, כָּל מֶה שֶׁעָשָׂה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, לֹא עָשָׂה דָּבָר
לְבִטּוֹלָה, וּמִפְּנֵי שֶׁהָיָה גְלוּי לִפְנֵי שְׁאוֹתָם הַמִּים הַיּוֹצֵאִים
מִגִּיהֶנָּם, וַיִּתְּעָרְבוּ בַּמִּים הָאֲחֵרִים וַיִּזְיָקוּ לְבְרִיּוֹתָיו, עָשָׂה אֶת
הַרְקִיעַ לְהַכָּנֵס בְּאֻמָּצֵעַ שְׁנֵיהֶם, לְהַבְדִּיל בִּינֵתֵימ. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב
וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, בֵּין מַיִם הָרָעִים לְמַיִם הַטּוֹבִים,
וּבְאוֹתָהּ שָׁעָה מִמֶּשׁ שֶׁהַמִּים יוֹצֵאִים לְהַתְּעָרֵב בַּמִּים הַטּוֹבִים,
אֶז הַרְקִיעַ חוֹזֵר וְנִכְנָס בִּינֵתֵימ, וּמַחְזִירָם לְאַחֹר.

הַמִּים אֲשֶׁר מַעַל הַשָּׁמַיִם הֵם טוֹבִים

בֹּא שְׁמַע, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַמִּים הִלְלוּ שֶׁהֵם לְהַחֲיוֹת
הָעוֹלָם וּלְתַקּוֹן הַבְּרִיּוֹת, אֵיךְ יִקְרָאוּ? אָמַר רַבִּי
בְּרַכְיָה, הַמִּים אֲשֶׁר מַעַל הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵם מַיִם טוֹבִים.

ט יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה וּבִלְיָלָה חֲסִדוֹ וּבִלְיָלָה (שירה) שִׁירוֹ
עַמִּי תִפְלָה לֹאֵל חַיִּי: י אוֹמְרָה לֹאֵל סִלְעֵי לְמָה
שִׁבַּחְתָּנִי לְמָה קָדַר אֱלֹהֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרִצָּח

— — — — — זוהר תהלים — — — — —

הָאֵשׁ שֶׁל הַתּוֹרָה אוֹכֶלֶת אֵשׁ נִכְרִיָּה

תְּהוֹם אֵל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיָּךְ וגו' (מכ, ח): נְזַהֵר חֲדָשׁ
תְּקוּנָא קְדָמָא (דף קל:): וְיֵשׁ תְּהוֹם אַחֵר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (תהלים
מב) תְּהוֹם אֵל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיָּךְ. מַה זֶּה צְנוּרִיָּךְ?
אוֹתָם הַצְנוּרוֹת שֶׁל הַחֲכָמָה שֶׁהֵם וְוֵי הָעַמּוּדִים. כָּל מִשְׁפָּרִיךְ
– אֵלּוֹ הַטְּעָמִים שֶׁל הַתּוֹרָה. וְגַלִּיךְ – אֵלּוֹ הַנִּקְוָדִים שֶׁל
הַתּוֹרָה. עָלֶי עֲבְרוּ – זֶה סוּד הָעֵבֹר, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (שמות לד)
וַיַּעֲבֹר ה' עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא.

ה' מִשְׁתַּעֲשֵׁעַ עִם בְּנֵי הַצְדִּיקִים

יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עַמִּי תִפְלָה לֹאֵל חַיִּי
(מכ, ט): [זוהר בראשית פרשת לך לך (דף פב:)] בֹּא רֵאָה, הָעוֹלָם
שֶׁלְמַעֲלָה צָרִיךְ אֶת הַתְּעוֹרְרוֹתָיו שֶׁל הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן.
וְכִשְׁנִשְׁמוֹת הַצְדִּיקִים יוֹצְאוֹת מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וְעוֹלוֹת
לְמַעֲלָה, כִּלְכֵן מִתְלַבְּשׁוֹת בְּאוֹר שֶׁלְמַעֲלָה בְּדַמּוֹת נִכְבְּדָה,
וּבָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשֵׁעַ וְתֹאב לָהֶם, שֶׁהֵם פָּרִי
מַעֲשָׂיו, וְעַל זֶה נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל שֵׁישׁ לָהֶם נִשְׁמוֹת קְדוּשׁוֹת
בְּנִים לְקְדוּשׁ – בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים יד) בְּנִים אַתֶּם
לַה' אֱלֹהֵיכֶם. בְּנִים וְדָאִי, פָּרִי מַעֲשָׂיו.

— זוהר תהלים —

ה' שומע את למוֹד הצדיקים בחצות הלילה

אמר רבי ייסא, אִפְלוֹ אוֹתָם שְׁבַע עוֹלָם הִזָּה [של הארץ]. אֵיךְ? אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שֶׁבַח צוֹת הַלַּיְלָה כָּל אוֹתָם צַדִּיקֵי אָמֶת, כָּל־מִתְעוֹרְרִים לְקִרְאָה בַּתּוֹרָה וְלִשְׁמֹעַ אֶת תְּשׁוּבָתוֹת הַתּוֹרָה. וְהָרִי נִתְבָּאֵר שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל אוֹתָם הַצַּדִּיקִים שֶׁבַתּוֹךְ גֵּן הָעֵדֶן כָּל־מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלָם, וְחוּט שֶׁל חֶסֶד נִמְשָׁךְ עֲלֵיהֶם בַּיּוֹם, שֶׁכְּתוּב (תהלים מב) יוֹמָם יֵצֵה ה' חֶסֶדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עָמִי.

גִּדְלַת הַתְּשׁוּבָתוֹת שֶׁבַלִּילָה

וַעֲלֵ כֵן הַתְּשׁוּבָתוֹת שְׁעוֹלוֹת בַּלַּיְלָה לִפְנֵינוּ, זֹאתְשִׁבְחַת שְׁלָמָה. בֹּא רֵאָה, בְּשַׁעַת שִׁישְׂרָאֵל הָיוּ סְגוּרִים בְּבִתְיָהֶם כְּשֶׁהָרִג הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכֹכְרֵי מִצְרַיִם, הָיוּ אוֹמְרִים הִלַּל וְתְשׁוּבָתוֹת לִפְנֵינוּ.

בַּחצות הלילה

יוֹמָם יֵצֵה ה' חֶסֶדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירָה עָמִי וגו' (מב, ט): [זוהר בראשית פרשת לך לך (דף צ"ב:)] בַּחצות הלילה, כְּשֶׁהַצַּפְרִים מִתְעוֹרְרוֹת, צֶדֶק הַצֶּפּוֹן מִתְעוֹרֵר בְּרוּחַ, עוֹמֵד בְּמִקְוָמוֹ הַשְּׂרָכִיט שֶׁבָּצֵד הַדְּרוֹם, וּמִכָּה בְּאוֹתָהּ הָרוּחַ וְשׁוֹקֵט וּמִתְבַּסֵּם. אִזּוֹ מִתְעוֹרֵר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמִנְהַגּוֹ לְהִשְׁתַּעֲשַׁע עִם הַצַּדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן.

אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֶׁל אָדָם שָׁקֵם בַּחצות לְהִשְׁתַּעֲשַׁע בַּתּוֹרָה בְּאוֹתָהּ שַׁעָה, אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֶׁל אָדָם שְׁעוֹמֵד לְהִשְׁתַּעֲשַׁע

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

בתורה, שְׁהָרִי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכָל הַצְּדִיקִים שְׂבָגָן עֲדָן, כָּלֵם מְקַשִּׁיבִים לְקוּלוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (שיר השירים ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגִּנִּים חֲבֵרִים מְקַשִּׁיבִים לְקוֹלָהּ הַשְּׁמִיעֲנִי. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁךְ עָלָיו חוּט אֶחָד שֶׁל חֶסֶד שִׁיחִיָּה [תמיד] שְׁמוֹר בְּעוֹלָם, שְׁהָרִי עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסְדּוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עָמִי.

הַקָּם בַּחֲצוֹת לְלִמּוּד יֵשׁ לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא

יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסְדּוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עָמִי וּגו' (מב, ט): [זוהר בראשית פרשת לך לך (דף צ"ב:)] אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, כָּל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּשָּׁעָה הַזֹּאת בַּתּוֹרָה, וְדַאי יֵשׁ לוֹ חֵלֶק תָּמִיד בְּעוֹלָם הַבָּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָה הַטַּעַם תָּמִיד? אָמַר לוֹ, כִּי לְמַדְנּוּ, שְׂכָל חֲצוֹת לַיְלָה, כְּשֶׁמִּתְעוֹרֵר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בָּגָן עֲדָן, כָּל הַנְּטִיעוֹת שֶׁל הַגֵּן מִשְׁקִים יוֹתֵר מֵאוֹתוֹ הַנַּחַל שֶׁנִּקְרָא נַחַל קְדוּמִים, נַחַל עֲדָנִים, שְׁאִין פּוֹסְקִים מִימּוֹ לְעוֹלָמִים. כְּבִיכּוֹל אוֹתוֹ שְׁעוֹמֵד וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, כְּאֵלּוֹ אוֹתוֹ הַנַּחַל מוֹרִיק עַל רֹאשׁוֹ וּמִשְׁקָה אוֹתוֹ בַּתּוֹךְ אוֹתָם הַנְּטִיעוֹת שְׂבָגָן עֲדָן. [אמר רבי יוסי] וְלֹא עוֹד, אֲלֹא הוּאִיל וְכָל הַצְּדִיקִים שְׂכָתוֹךְ גֵּן הָעֲדָן מְקַשִּׁיבִים לוֹ, שְׁמִים לוֹ חֵלֶק בְּאוֹתָהּ הַשְּׁקָאָת הַנַּחַל. נִמְצָא שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק תָּמִיד בְּעוֹלָם הַבָּא.

סֵדֶר הָעֲבוּדָה בַּלַּיְלָה

יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסְדּוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עָמִי וּגו' (מב, ט): [רע"א

זוהר תהלים

מהימנא זוהר במדבר פרושת נשא (דף קכא): מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעֲלָה וְעַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל הָבָא לַעֲבֹד עֲבָדַת עֲבָדָה וְעַבְדַּת מִשָּׁא בְּאַהֲל מוֹעֵד. מִצְוָה זוֹ לִהְיוֹת הַלּוֹיִם מְשׁוֹרְרִים בְּמִקְדָּשׁ. וְאַף עַל גַּב שְׂבָאֲרָנוּ לַמַּעֲלָה, כֹּאֵן צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ דְּבָרִים, שֶׁהָרִי תִכְהֶן מִקְרִיב קֶרֶבֶן, וְהוּא מִיכָאֵל. לֹוי הוּא גְבֻרִיאֵל, הוּא צָרִיךְ לְנַגֵּן. וְסוּד הַדְּבָר - (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ, זֶה חֲסִד כֹּהֵן גָּדוֹל, שְׂמִיכָאֵל הוּא כֹהֵן הַדְּיוּט לְגַבֵּי רַבּוּנוֹ, וְעַם כָּל זֶה שֶׁהַדְּיוּט הוּא אֶצֶל רַבּוּנוֹ - הוּא מֶלֶךְ חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ. וּבִרְכַּת הַדְּיוּט אֵל תְּהִי קֵלָה בְּעִינֶיךָ, וְזֶהוּ יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֲסִדוֹ. וּבִלְיָלָה שִׁירָה עָמִי - זוֹ גְבוּרָה. שִׁירָה - (דברים לג) בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הִדָּר לוֹ. (יחזקאל א) וּפָנַי שׁוֹר מִהַשְׂמָאֵל. וּגְבֻרִיאֵל שְׁלוּחוֹ, וְצָרִיךְ לְשׁוֹרר וּלְנַגֵּן בַּחֲדוּהָ בֵּינָן הַתּוֹרָה, (להתעסק לשלח קרבות לפני המלך בשמחה. ומי שאין לו רשות) לְהַתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, יָקִים (איכה ב) קוֹמִי רִנִּי בְלִיל לְרֹאשׁ אֲשָׁמְרוֹת. וַיֹּאמֶר בְּאַשְׁמֹרוֹת כָּמָה סְלִיחוֹת וְתַחֲנוּנִים וּבִקְשׁוֹת בְּכָל מִינֵי רָגָה בְּגִירוֹנוֹ, שֶׁהוּא כְּנוֹר לְהוֹצִיא בּוֹ קוֹל בְּשֵׁשׁ כְּנָפֵי רֶאֶה עִם וְרָדִים בְּשֵׁשֶׁת צְנוּרוֹת הַקֶּנֶה, וְזוֹ ו'. וַיּוֹצִיאוּ מִהַלֵּב, שֵׁשֶׁם בִּינָה, כְּמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּהָ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, הֵלֵב מִבֵּין. יוֹצִיא בֶן מִבִּינָה, מִבֶּן יָהּ, שֶׁהוּא ו', שֶׁהוּא אֶפְרוּחַ בְּשֵׁשׁ כְּנָפִים, וַיַּעֲלֶה בְּשֵׁשֶׁת צְנוּרוֹת הַקֶּנֶה, שֶׁהֵם (מלכים א') שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכֶּסֶה. וּשְׁנֵי כֶסֶאוֹת הֵם, (ירמיה יז) כֶּסֶה כְּבוֹד מְרוֹם מֵרָאשׁוֹן, וְהֵם הֵלֵב וְהַפָּה. ל"ב, (שמות יז) וַיֹּאמֶר כִּי יָד עַל כֶּסֶה יֶה מִלְחָמָה לֵה' בְּעַמְּלֶךָ. כְּבוֹד, סְמָא"ל, פָּה הַכֶּסֶה"ה, כֶּסֶה ה', זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (תהלים פא) תִקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר וְגו'. מֵהוּ שׁוֹפָר?

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

קָנָה, ו', קול שְׁעוּלָה מִן הַקָּנָה אֶל הַפָּה, שֵׁשׁ ה', בְּחִמּוּשָׁה מִיָּנִי תְקוּנֵי דְבוּר, שֵׁהִם: הַשְּׁפָתִים וְשָׁנִים וְחָךְ. שְׁפָתִים שְׁנִים. שְׁנִים וְטוּחָנוֹת שְׁנֵי מִיָּנִים. וְחָךְ - הָרִי חִמּוּשָׁה. שְׁטוּחָנִים כְּנָהֶר, שֶׁהוּא קוֹל, כְּמוֹ שְׁטוּחָנִים הָרַחֲסִים. לְהוֹצִיא קוֹל וְדְבוּר שִׁיּוּצָא מִהִבְיָנָה שֶׁל הַלֵּב בְּמַחְשָׁבָה. שֶׁהוּא שֵׁם מְפָרֵשׁ בַּעֲשָׂרָה מִיָּנֵי תַלְמִים. וּבְשׁוּפָר, אֵין פּוֹחַתִּין מַעֲשָׂרָה שׁוּפְרוֹת. וְהַתּוֹרָה - הַקּוֹל שְׁלָה, הַדְּבוּר שְׁלָה, הִבְיָנָה שְׁלָה, שְׁפָרְשׁוּהָ, אֵיזְהוּ חֶכֶם? הַמְּבִין דְּכָר מְתוּךְ דְּכָר. מַחְשָׁבָה שְׁלוֹ חֲשׂוּבָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַל קְרִבָּנוֹת וְעוֹלוֹת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ויקרא ז) זֹאת הַתּוֹרָה לְעֹלָה [ו] לְמִנְחָה.

אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ שֶׁל הַמּוֹשְׁתַּתֵּף בַּשְּׂכִינָה

יּוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסֶדּוֹ וּבִצְיָלָה שִׁירָה עָמִי וּגּוֹ' (מכ, ט): [זוהר חלק ג' פ' אחרי (דף סה.) זוהר תורה] אמר רבי שמעון, אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ מִי שְׂבָא עִם הַשְּׂכִינָה [בבבקר], בִּשְׁעָה שֶׁהִיא בָּאָה לִקְבֹּל פְּנֵי הַמֶּלֶךְ, לִסְפֹּר עִמּוֹ, וְזֶה הִיָּה נִמְצָא עִמָּה [בבלילה] בִּשְׁעָה שֶׁהוֹשִׁיט הַמֶּלֶךְ יָמִינוֹ לִקְבֹּל אֶת הַשְּׂכִינָה, זֶהוּ שְׂכִתוֹב: "אֲשָׂא כִנְפֵי שָׁחַר אֲשַׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם" (תהלים קלט, ט), מֵהוּ אַחֲרִית יָם, אוֹתָהּ שַׁעָה שֶׁל הַבֶּקֶר הִיא אַחֲרִית יָם הַהוּא.

בעת הסתלקות הדינים.

שְׂבַחֲצוֹת הַלֵּילָה, הִיָּה הַתַּחֲלָה, וְעוֹד הִיָּה דִין, וְעַכְשִׁיו הוּא אַחֲרִית שֶׁל הַדִּין, שְׁנִסְתַּלְקִים הַדִּינִים שְׁלָה, וְהִיא

בְּעֶצְמוֹתַי חֲרַפְנוּנִי צוֹרְרֵי בְּאֶמְרָם אֵלֵי כָּל יוֹם אֵיךְ
 אֶלְהִידָּה: ^{הַתָּה בְּעַל הַיְּבוֹלוֹת וּבְעַל הַיְּבוֹחוֹת בְּיוֹם} יב מַה תִּשְׁתַּחֲוֶה נַפְשִׁי וּמַה תִּתְּנֵנִי עָלַי הוֹחִילִי
 לְאֱלֹהִים: ^{הַתָּה בְּעַל הַיְּבוֹלוֹת וּבְעַל הַיְּבוֹחוֹת בְּיוֹם} בִּי עוֹד אוֹדְנִי יְשׁוּעַת פָּנַי וְאֱלֹהֵי

זוהר תהלים

נכנסת בכנפי המלך, היא וכל אותן שנזדווגו עמה צי, זהו שכתוב: "אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם".

המלך פורס כנפיו עליהם

וְלִמְדָנוּ, כל אותן שהתיגעו בתורה בחצות הלילה, נשתתפו עם השכינה, וכאשר בא הבקר, והמלכה מתקרבת אל המלך, הרי זה נמצא עמה לפני המלך, והמלך פורס כנפיו על כלם, זהו שכתוב: "יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסֶדּוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עָמִי וגו'".

ה' וכל הצדיקים מקשיבים לקולם של הצדיקים הלומדים בלילה יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסֶדּוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עָמִי וגו' (מכ, ט): [זוהר חלק א' 9' לך לך (דף 99:)] זוהר תורה אמר רבי ייסא, הרי אמרו שהקדוש ברוך הוא וכל אותן הצדיקים שבתוך הגן עדן כלם מקשיבים לקולם של אותן שמתעוררים בחצות הלילה לקרות בתורה, וחוט של חסד נמשך עליהם ביום, שכתוב: "יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסֶדּוֹ וּבִלְיָלָה שִׁירָה עָמִי וגו'", ועל כן התשבחות העולות בלילה לפניו, זו היא שבחה שלימה.

זיו הזוהר

צד. היינו אותם שלמדו תורה מחצות הלילה עד הבקר.

מג א שְׁפִטְנֵי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבֵי מִגְוֵי לֹא חָסִיד
 מֵאִישׁ מִרְמָה וְעוֹלָה תַּפְלִימִנִי: ב כִּי אֶתָּה אֱלֹהֵי

הקוף בעל חובלות
 ובעל תפלות בלום

— שִׁימוּשׁ תהלים —

לבנין הבית

שפטני אלהים וגו' (מג, א): [שימוש תהלים לפרק מג]. אלו הג' מזמורים אם בטלו אותך מן אומנתך והעמידו אחר במקומך אמור אותם שלש פעמים ביום ואתה תראה פלאים גדולים. ועוד "כאיל תערוג" בחון הוא לשאלת חלום התענה ואמור אותו ז' פעמים ותישן ושם שלו צבא. צ' מן "כי כאיל בחלוף מנצפ"ך, ב' מן מ' "מה תשתוחחי באלב"ם, א' מן אלה"י.

— זוהר תהלים —

רבי שמעון בן יוחאי – הקב"ה דן אותנו בעצמו ולא המלאכים ובית דין של מעלה

שְׁפִטְנֵי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבֵי וגו' (מג, א): [זוהר חדש פ' בראשית (דף כד. השלמה מההשמטות סימן יח:)] שָׁנוּ רַבּוּתֵינוּ, כְּשִׁחָלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, נִכְנָסוּ לִפְנֵי רַבִּי פִּנְחָס וְרַבִּי חִיָּא וְרַבִּי אֲבָהוּ. אָמְרוּ לוֹ, מִי שֶׁהוּא עֲמוּד הָעוֹלָם – יָמוּת? אָמַר לָהֶם, אֵין בֵּית הַדִּין שְׁלֹמֶעֱלָה מְעִינִים בְּדִינִי, שֶׁהָרִי אֲנִי רָאִיתִי שְׁאִינִי נִתֵּן לְמִלְאָךְ וּלְדִין שְׁלֹמֶעֱלָה, שְׁאִינִי כְּשֶׁאֶר בְּנֵי אָדָם. אֲלָא הַדִּין הַזֶּה שְׁלִי, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דָן אוֹתוֹ, וְלֹא בֵּית דִּינּוֹ. וְהִינּוּ מָה שְׁאָמַר דָּוִד בְּבִקְשָׁתוֹ לִפְנֵי (תהלים מג) שְׁפִטְנֵי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי. וְכֵן שְׁלֹמָה אָמַר, לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט עֲבָדוֹ, הוּא לְבַדּוֹ, וְלֹא אֲחֵרִים. שֶׁהָרִי שְׁנִינוּ, כְּשֶׁהָאָדָם הוּא שׁוֹכֵב, בֵּית דִּין שְׁלֹמֶעֱלָה

מְעוֹזֵי לָמָּה וַנַּחֲתָנִי לָמָּה קָדַר אֶתְחַלֵּךְ בְּלַחֲזִן
אֹיִבִּי: ג שְׁלַח אֹרֶךְ וַאֲמַתְךָ הִמָּה וַנַּחֲזוּנִי וַיִּבְיאוּנִי אֶל הָר
קָדְשְׁךָ וְאֶל מִשְׁכְּנֹתֶיךָ: ד וַאֲבִיאָה אֶל מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים

תקופה בעל היכולת
ובעל הכוחות בולם

זוהר תהלים

מִסֶּתְכָלִים בְּדִינוֹ. יֵשׁ מֵהֶם שְׁנוּטִים לְכַף זְכוּת, שְׁמָרָאִים זְכוּתוֹ
שֶׁל אָדָם, וַיֵּשׁ מֵהֶם שְׁנוּטִים לְכַף חוּבָה, שְׁמָרָאִים חוּבָה שֶׁל
אָדָם, וְלֹא יוֹצֵא הָאִישׁ מִן הַדִּין כִּמוֹ שֶׁהוּא רוֹצֵה.

אָבֶל מִי שֶׁדָּן אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ הָעֵלְיוֹן, שְׁשׁוּלֵט עַל הַכֹּל, הוּא טוֹב, וְלֹא יָכוֹל אִישׁ לִהְיוֹת בְּאוֹתוֹ דִּין, פָּרִט לְטוֹב. מָה הַטַּעַם? שֶׁהֵרִי שְׁנֵינוּ, מִדַּת הַמֶּלֶךְ הָעֵלְיוֹן נוֹטֶה לְזָכוֹת תָּמִיד, וְהוּא כָּלוּ צַד שֶׁל רַחֲמָנּוּת, וּבִידּוֹ לַעֲזֹב הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב (שם קל) כִּי עֲמָךְ הִסְלִיחָה וְגו', וְלֹא עִם אֲחֵר. וּמִשּׁוֹם כֵּן בִּקְשָׁתִי לִפְנֵי שֶׁהוּא יָדִין דִּינִי, וְאֲנִי אֶכְנֵס לְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרֵי שְׁעָרִים לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁלֹּא עֲבָרוּ אוֹתָם רַק הָאָבוֹת, וְלֹא יִהְיֶה מִי שְׂמִיחָה בִּידִי, וְעוֹד – שֶׁלֹּא אֲתַבֵּעַ מֵהֶם רְשׁוֹת.

בְּכֹל מְקוֹם שֶׁלּוֹמֻדִים תִּזְרֶה בְּלִילָה יוֹצֵא חוּט אֶחָד מֵאוֹר הַגָּנוֹז וְנִמְשָׁךְ עַל אוֹתָן לִזְמֵי הַתּוֹרָה

שְׁלַח אוֹרְךָ וְאַמְתָּךְ הִמָּה יִנְחוּנִי יִבְיֹאוּנִי אֵל הַר קָדְשְׁךָ וְאֵל מִשְׁכְּנֹתֶיךָ (מג, ג): [זוהר ח"ב (דף קמח:)] זוהר תורה] שְׁלַח אוֹרְךָ וְאַמְתָּךְ הִמָּה יִנְחוּנִי יִבְיֹאוּנִי אֵל הַר קָדְשְׁךָ וְאֵל מִשְׁכְּנֹתֶיךָ. אמר רבי יוסי כתוב ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור, הרי ביארו שאור ההוא נגנז, והוא מתקן אל הצדיקים לעולם

תהי' בעל חיבולות
 ובעל חבולות בולם
 תהי' בעל חיבולות
 ובעל חבולות בולם
 תהי' בעל חיבולות
 ובעל חבולות בולם
 תהי' בעל חיבולות
 ובעל חבולות בולם

אֵל אֵל שְׁמַחַת גִּילִי וְאוֹדֶךָ בְּכִנּוּר אֱלֹהִים
 אֱלֹהֵי הַמָּוֶה תִּשְׁתַּחֲוֶהוּ נַפְשִׁי וְיִמָּה תִּהְיֶה עָלַי
 הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי עוֹד אוֹדְנִי יִשְׁעֶת פָּנַי
 וְאֱלֹהֵי

תהי' בעל חיבולות
 ובעל חבולות בולם

הבא, כמו שפירשנו שכתוב אור זרוע לצדיק, לצדיק ודאי
 סתם, ואור ההוא לא שמש בעולם מלבד ביום הראשון,
 ואח"כ נגנז ולא שמש יותר, רבי יהודה אומר אלמלי נגנז
 מכל וכל לא נתקיים העולם אפילו רגע אחד, אלא נגנז
 ונזרע כזרע זו שעושה תולדות וזרעים ופירות, וממנו
 נתקיים העולם, ואין לך יום שלא יופיע ממנו בעולם וזה
 מקיים הכל, שבו זן הקב"ה את העולם, ובכל מקום
 שלומדים תורה בלילה יוצא חוט אחד מאותו אור הגנוז
 ונמשך על אותן לומדי התורה, זש"כ יומם יצוה ה' חסדו
 ובלילה שירה עמי, יום שהוקם המשכן למטה מה כתוב
 (שמות מ) ולא יכול משה לבא אל אהל מועד כי שכן עליו
 הענן, מהו הענן, חוט אחד היה מאותו אור הראשון שהופיע
 בחדוה של השכינה כאשר נכנסה להמשכן שלמטה, ומהיום
 ההוא לא נתגלה עוד, אבל שימוש הוא משמש בעולם, והוא
 מחדש בכל יום מעשה בראשית:

מִזְבַּח אֱלֹהִים - זֶהוּ הַמִּזְבֵּחַ שֶׁלְמִעֲלֵה

וְאַבְרָאָה אֵל מִזְבַּח אֱלֹהִים וְגו' (מג, ד): [זוהר פ' ויקרא (דף כ"ד:)]
 רַבִּי יוֹסִי פָתַח, וְאַבְרָאָה אֵל מִזְבַּח אֱלֹהִים. מִי זֶה

מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים? זֶהוּ הַמִּזְבֵּחַ שְׁלֹמֶעֱלָה, מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים וְדָאִי.
וְהִינוּ בְּאֵר שֶׁל יִצְחָק, וְלִפְעָמִים מִזְבֵּחַ ה', כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר קָם
מִלִּפְנֵי מִזְבֵּחַ ה'. וְעַל זֶה יוֹרְשִׁים הָעוֹלָמוֹת מִכָּאן דִּין וְרַחֲמִים,
מְשׁוּם שֶׁהֵיא יוֹנֵקֶת בְּצַד הַזֶּה וּבְצַד הַזֶּה, וְהָרִי בְּאֵרוֹ אֶת
הַדָּבָר.

ח לחודש

מד א לְמַנְצַח לְבָנֵי קָרַח מִשְׁפִּיל: ב אֱלֹהִים ^{הַקֹּחַ בְּעַד חֲבוּלֹת וּבְעַד חֲבוּלֹת מוֹלִים}
 בְּאַזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סָפְרוּ לָנוּ פֶּעַל פַּעֲלָתָה
 בְּיָמֵיהֶם בְּיָמֵי קָדָם: ג אֶתְּהָ יְדָךְ גּוֹיִם הוֹרֵשֶׁת וְתַטְעֵם
 תָּרַע לְאֲמִים וְתַשְׁלֵחֵם: ד כִּי לֹא בְּחֶרֶב יִרְשׁוּ אֶרֶץ
 וְזִרְזָעֻם לֹא הוֹשִׁיעָה לָמוֹ כִּי יְמִינֶךָ וְזִרְזָעֶךָ וְאוֹר פָּנֶיךָ כִּי
 רָצִיתָם: ה אֶתְּהָ הוּא מַלְכֵּי אֱלֹהִים ^{הַקֹּחַ בְּעַד חֲבוּלֹת וּבְעַד חֲבוּלֹת מוֹלִים} צִוָּה יְשׁוּעוֹת

— שִׁמּוֹשׁ תְּהִלִּים —

להנצל מיד אויב

אלהים באזנינו וגו' (מד, ב): [שימוש תהלים לפרק מד]. אמור אותו ואת שם שלו והוא טוב להנצל מן האויבים.

— זוהר תהלים —

צִוָּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב כָּל אוֹתָם הַשְׁלִיחִים שְׁעוֹשִׁים שְׁלִיחוֹת
 בְּעוֹלָם שְׁכָלָם יִהְיוּ בְּצַד הַרְחָמִים וְלֹא יִהְיוּ מִצַּד הַדִּין

אֶתְּהָ הוּא מַלְכֵּי וְגו' (מד, ה): [זוהר ח"א פ' וירא (דף ק"ט.)] וַיְהִי אַחֵר
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנְנִי. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר, (תהלים מד) אֶתְּהָ
 הוּא מַלְכֵּי וְגו'. זוּהִי הַשְׁלָמוֹת שֶׁל כָּל הַדְּרָגוֹת יַחַד זֶה עֵם זֶה.

צִוָּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב, כָּל אוֹתָם הַשְׁלִיחִים שְׁעוֹשִׁים שְׁלִיחוֹת
 בְּעוֹלָם, שְׁכָלָם יִהְיוּ בְּצַד הַרְחָמִים וְלֹא יִהְיוּ מִצַּד הַדִּין.

מִשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בְּעַלֵּי שְׁלִיחִים מִצַּד הַרְחָמִים וּמִצַּד הַדִּין

יַעֲקֹב: וְכִי צָרִינוּ נִגְנַח בְּשִׁמְךָ נָבוֹם קָמִינוּ: ז בִּי לֹא
בְּקִשְׁתִּי אֲבָטַח וְחֲרָבִי לֹא תוֹשִׁיעֵנִי: ח בִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ
מִצָּרֵינוּ וּמִשְׁנֵאֵינוּ הִבִּישׁוֹת: ט בָּאלֹהִים ^{תחת פועל חסותם} ^{במקדמות כולם} הִלָּלְנוּ
כָּל הַיּוֹם וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם נִזְדָּה סֵלָה: י אֵף זָנַחַת וַתִּבְלִימְנוּ
וְלֹא תֵצֵא בְּצַבָּאוֹתֵינוּ: יא תִּשְׁיבֵנוּ אַחֲזֹר מִנִּי צָר
וּמִשְׁנֵאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ: יב תִּתְּנֵנוּ בְּצֹאן מֵאֵל וּבְגוֹיִם
וְרִיתָנוּ: יג תִּמְכֹּר עַמְּךָ בְּלֹא חֹן וְלֹא רַבִּית בְּמַחֲרִיקָם:

— ❦ — זוהר תהלים ❦ —

הַקֶּשֶׁה. אוֹתָם שְׁלִיחִים שְׂבָאִים מִצַּד הָרַחֲמִים לֹא עוֹשִׂים
שְׁלִיחוֹת שֶׁל דִּין בְּעוֹלָם כָּלָל. וְאִם תֹּאמַר, הִנֵּה הַמְּלָאךְ
שֶׁהִתְגַּלָּה לְבַלְעָם, הֲרִי שְׁנִינוּ שְׁלִיחַ שֶׁל רַחֲמִים וְהִתְהַפֵּךְ
לְדִין - לֹא! לְעוֹלָם לֹא מִשְׁתַּנָּה. אֲלֹא שְׁלִיחַ הָרַחֲמִים הִיָּה
לְהִגֵּן עַל יִשְׂרָאֵל וְלִהְיוֹת עֲלֵיהֶם סִנְגוֹר, וּכְנֻגָּדוֹ הוּא הַדִּין.
כִּי דָרְכּוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּשֶׁמִּיטִּיב לָזֶה, אוֹתוֹ
הַחֶסֶד הוּא דִין לָזֶה. כֵּן הַשְׁלִיחַ הַזֶּה הִיָּה שֶׁל רַחֲמִים
לְיִשְׂרָאֵל, וּלְבַלְעָם הִתְהַפֵּךְ לְדִין, מִשּׁוֹם כִּי צִוָּה יְשׁוּעוֹת
יַעֲקֹב. אָמַר דּוֹד, צִוָּה עַל הָעוֹלָם, כַּאֲשֶׁר יִשְׁלַחוּ שְׁלוּחִים
שְׁיִהְיוּ מִצַּד הָרַחֲמִים. רַבִּי אַבָּא אָמַר, צִוָּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב,
שֶׁהֵם בְּתוֹךְ הַגְּלוּת, וַתִּמָּצֵא לָהֶם גְּאֻלָּה בְּתוֹךְ גְּלוּתָם. בֹּא
רְאֵה, הַמְּשַׁבַּח שֶׁל הָאֲבוֹת הִיָּה יַעֲקֹב, וְאַלְמָל יִצְחָק לֹא
בֹא יַעֲקֹב לְעוֹלָם. וּמִשּׁוֹם כִּי, צִוָּה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב - זֶה
יִצְחָק. שְׁכִינָן שֶׁנִּצָּל יִצְחָק, הִיוּ יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב.

י' תְּשִׁימֵנוּ חֶרֶף לְשִׁבְיָנוּ לַעַג וְקָלָם לְסִבִּיבוֹתֵינוּ:
טו' תְּשִׁימֵנוּ מִשָּׁל בְּגוֹיִם מְנוּד רֹאשׁ בְּלֹא־מִים: טז כָּל
הַיּוֹם בְּלִמְתִּי נִגְדִי וּבִשְׁתַּ פָּנַי בִּפְתָּנִי: יז מִקּוֹל מַחֲרָף
וּמִגִּדָּף מִפָּנַי אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: יח כָּל זֹאת בָּאֲתָנוּ וְלֹא
שְׂכַחְנוּךָ וְלֹא שָׁקְרָנוּ בְּבְרִיתֶךָ: יט לֹא נִסּוּג אַחֲזֹר לִבֵּנוּ

— זוהר תהלים —

בֵּינוֹ שְׁנֵמוֹל מִה פְּתוּב עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַע אֲבִרָהּ בְּקִלִּי וַיִּשְׁמֹר
מִשְׁמֶרְתִּי מִצוֹתֵי חֻקוֹתַי וְתוֹרֹתַי

כ' זֹאת בָּאֲתָנוּ וְלֹא שְׂכַחְנוּךָ וְלֹא שָׁקְרָנוּ בְּבְרִיתֶךָ (מד, יח):
[זוהר ח"ג פ' ויקרא (דף י"ג:)] נִפְשׁ כִּי תַחֲטָא. רַבִּי אַבָּא פָּתַח,

(תהלים מד) כָּל זֹאת בָּאֲתָנוּ וְלֹא שְׂכַחְנוּךָ וְלֹא שָׁקְרָנוּ בְּבְרִיתֶךָ.
כָּל זֹאת בָּאֲתָנוּ, הִיָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּל אֱלוֹ בָּאוּ עָלֵינוּ! אֵלֶּא כָּל
הַדִּינִים שְׁלִמְעָלָה בָּאוּ עָלֵינוּ. וְלֹא שְׂכַחְנוּךָ, וְלֹא שְׂכַחְנוּ דְּבָרֵי
תוֹרָתֶךָ. מִכָּאן לְמַדְנֵנוּ, כָּל מִי שֶׁשׁוֹנֶה דְּבָרֵי תוֹרָה וְלֹא רוֹצֶה
לְעֶסֶק בָּהּ, כְּאֵלּוּ שְׂכַח אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהָרִי כָּל הַתוֹרָה
הִיא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְלֹא שָׁקְרָנוּ בְּבְרִיתֶךָ, שְׂכָל מִי
שֶׁמִּשְׁקֵר בְּבְרִית הַקְּדֹשׁ הַזֶּה שֶׁרְשׁוּמָהּ בּוֹ, כְּאֵלּוּ שֶׁמִּשְׁקֵר בְּשֵׁמוֹ
שֶׁל הַמֶּלֶךְ, מִשּׁוֹם שֶׁשְׁמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ רְשׁוֹם בְּאָדָם. וּמִקְרָא אַחֵר
מוֹדֶה לְכָתוּב הַזֶּה, שְׂכָתוּב (שם) אִם שְׂכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ וּנְפָרֵשׁ
כְּפִינוּ לֵאל זָר. אִם שְׂכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא
שְׂכַחְנוּךָ (וזהו התורה שהיא שם אלהינו). וּנְפָרֵשׁ כְּפִינוּ לֵאל זָר, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא שָׁקְרָנוּ בְּבְרִיתֶךָ. וְהִכָּל דְּבַר אַחֵד. מֶה הַשֶּׁקֶר כָּאֵן?
שֶׁפָּרֵשׁ כְּפִיו לְרִשׁוֹת אַחֶרֶת וּמִשְׁקֵר בְּבְרִית הַזֶּה, וְלִכְן הַתוֹרָה

— זוהר תהלים —

אוֹחֶזֶת בָּזָה. שָׁכַל מִי שֶׁשׁוּמֵר אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת כְּאִלּוּ שֶׁמֶר אֶת כָּל הַתּוֹרָה, וּמִי שֶׁמִּשְׁקֵר בָּזָה כְּאִלּוּ מִשְׁקֵר בְּכָל הַתּוֹרָה.

בא רֵאָה, טָרַם שֶׁנִּמּוֹל אֲבָרָהֶם הָרִי לֹא נֶאֱמַר שֶׁהוּא שֶׁמֶר אֶת הַתּוֹרָה. כִּיּוֹן שֶׁנִּמּוֹל מַה כְּתוּב? (בראשית כו) עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַע אֲבָרָהֶם בְּקִלִּי וַיִּשְׁמַר מִשְׁמֶרְתִּי מִצְוֹתֵי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתַי. וְהַכֹּל מִשּׁוֹם שֶׁנִּמּוֹל וְנִרְשָׁם בּוֹ הָרָשָׁם הַקָּדוֹשׁ וַיִּשְׁמַר אוֹתוֹ כְּרֹאוֹי, מַעֲלָה עָלָיו כְּאִלּוּ שֶׁמֶר אֶת כָּל הַתּוֹרָה. אִף בִּיצְחָק כְּתוּב, (בראשית יז) וְאֵת בְּרִיתִי אֶקִּים אֶת יִצְחָק. וְעַל זֶה נִקְרָאת הַתּוֹרָה בְּרִית. **בא** רֵאָה, מִשּׁוֹם שְׁיֹסֵף שֶׁמֶר אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת וְלֹא רָצָה לְשַׁקֵּר בָּהּ, זָכָה לְכָבוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה וּלְכָבוֹד בְּעוֹלָם הַבָּא, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִשְׁרָה אֶת שְׁמוֹ בְּתוֹכּוֹ, שֶׁכְּתוּב (תהלים פא) יְעֹדוֹת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ. וְזָכָה לְבִרְכַּת הָעוֹלָם הַזֶּה וּלְבִרְכַּת הָעוֹלָם הַבָּא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתוּב (דברים לג) בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְגו'. מִשּׁוֹם שְׁיֹסֵף שֶׁמֶר אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת, זָכָה בְּשׁוֹר, שֶׁהוּא רֹאשׁוֹן לְקֶרְבָּן. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, אִם כֵּן, לָמָּה הַתְּבַרֵּךְ בְּדָבָר שֶׁהוּא שְׂמָאל? בְּיָמִין הִיָּה צְרִיךְ, שֶׁהָרִי כְּתוּב (יחזקאל א) וּפָנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמָאל. אָמַר לוֹ, כִּדִּי שִׁיגֵן עַל חֲטָאֵי יִרְבָּעִם.

אמר לוֹ, סוּד לְמַדְנֹה בְּכְתוּב הַזֶּה, שֶׁכִּיּוֹן שְׁיֹסֵף שֶׁמֶר אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת, שֶׁהַבְּרִית הַזֹּאת אֲחוּזָה בְּשְׁתֵּי דָרְגוֹת, וְאוֹתָן שְׁתֵּי דָרְגוֹת לְמַעֲלָה נִקְרָאוּ בְּשֵׁמוֹת. וְלַמַּדְנֹה בְּפֶרֶשֶׁת פָּרָה אֲדָמָה, שֶׁהַפָּרָה הַזֹּאת הִיא דָּרְגָה אַחַת מֵאוֹתָן שְׁתֵּי דָרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת, וְהַזֹּוֹג שֶׁל פָּרָה נִקְרָא שׁוֹר, וְזֶהוּ בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר

— זוהר תהלים —

לו וקרני ראם קרניו. הדר לו ודאי. ולא כמו השור הזה של העולם, אלא וקרני ראם קרניו. קרן עליונה היא על כל האחרות, ועל כן - בהם עמים ינגח יחדיו אפסי ארץ. אמר רבי אבא, משמע שכל מי ששומר את אות הרשם הקדוש, אותן שתי דרגות עליונות נקשרות בו, לשמר אותו בכל ולעטרו בכבוד עליון, ולכן זכה בשתי מלכיות - אחת הוא, ואחת בנו. שפיון ששלמה המלך נדבק בנשים נכריות, נתנה המלכות ליירבעם, ולכן הברית חביבה מהכל.

משום כך אמר רבי שמעון, האדם הזה שמוליד בן, נקשר לשכינה, שהיא הפתח של כל הפתחים (והתינוק הזה שנמול, נקשר בשכינה, שהיא פתח של כל הכתרים) העליונים, הפתח שנקשר בשם הקדוש. (שומר רבי שמעון) ואותו דם שיוצא מאותו תינוק שמור לפני הקדוש ברוך הוא, ובשעה שמתעוררים דינים בעולם, משגיח הקדוש ברוך הוא באותו דם ומציל את העולם. ומשום כך כתוב, (בראשית יז) ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר. וכתוב (תהלים ז) ואם בגבורת שמונים שנה. והכל עולה במשקל אחד. שנינו, באותו הדם זוכה העולם להתבשם בחסד, וכל העולמות עומדים, שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ וגו'. אם לא בריתי מילא, אבל למה יומם ולילה?

אמר רבי שמעון, שנינו, שני כתרים מתאחדים כאחד והם הפתח של כל הכתרים, ושנינו, אחד דין ואחד

— זוהר תהלים —

רַחֲמִים, וּמִתְבַּשְׂמִים זֶה עִם זֶה, זָכָר וּנְקֵבָה. (ושנינו, אחד זכר ואחד נקבה, אחד דין ואחד רחמים). בְּצַד הַזָּכָר שְׂרֹוֹי חֶסֶד, וּבְצַד הַנְּקֵבָה שְׂרֹוֹי דִין. (ומשום כך) אֶחָד לָבֵן וְאֶחָד אָדָם. וּכְדִי לְהִתְבַּשֵּׁם זֶה עִם זֶה, (משום כך) הֵם מִתְקַשְּׂרִים זֶה בְּזֶה. וְהַבְּרִית הַזֹּאת אוֹחוֹזת בָּהֶם בְּיוֹמָם וּלְיָלָה, בְּדִין וְחֶסֶד. בְּדִין בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחֵר כֶּךָ שׁוֹרָה בְּחֶסֶד, וּמִתְבַּשֵּׁם בְּכָל. וְזוֹהִי הַבְּרִית שֶׁנִּקְרְאת יוֹמָם וּלְיָלָה, שְׂאוֹחוֹזת בְּשִׁנְיָהֶם. וּמִי שְׂזוֹכָה לְשֹׁמֵר אֶת אוֹת הַבְּרִית הַזֹּאת כְּרֵאוֹי וְלֹא חוֹטֵא בָּהּ כָּל יָמָיו, הוּא אוֹחוֹז בְּיוֹמָם וּלְיָלָה, וְזוֹכָה לְשִׁנֵּי עוֹלָמוֹת, הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא. וְלָכֵן אֲבָרְהָם נִקְרָא שָׁלֵם, שְׁכָתוֹב (בראשית יי) הַתְּהִלָּה לִפְנֵי וְהִיא תָמִים. וְאֵימָתִי נִקְרָא שָׁלֵם? כְּשִׂזְכָּה בְּשִׁנְיָהֶם, בְּיוֹמָם וּלְיָלָה, שְׁכָתוֹב (תהלים מב) יוֹמָם יִצְוֶה ה' חֶסֶדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עָמִי. וּשְׁנִיָּהֶם יֵרֵשׁ אֲבָרְהָם, וְלֹא הִתְקַיֵּם בּוֹ הַחֶסֶד בְּקִיּוֹם שָׁלֵם עַד שְׁנָמוֹל. כִּיּוֹן שְׁנָמוֹל, הִתְקַיֵּם בּוֹ וְזָכָה לְשִׁנְיָהֶם, וְנִקְרָא שָׁלֵם.

כְּמוֹ שֶׁשְּׁנִינּוּ, שְׁכָתוֹב (בראשית יח) וְהוּא יֵשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כָּחֵם הַיּוֹם. פֶּתַח הָאֵהָל, זֶהוּ הַפֶּתַח הָעֲשִׂירִי שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִיא פֶּתַח לְכָל הַמְּשָׁכָן הַקָּדוֹשׁ שֶׁל שְׁאָר הַכְּתָרִים, וְדוֹד הַמֶּלֶךְ קוֹרָא (לזה) פֶּתַח (צדק), שְׁכָתוֹב (תהלים קיח) פֶּתַחוּ לִי שְׁעָרֵי צֶדֶק, וְכָתוֹב זֶה הַשֹּׁעַר לַה'. כָּחֵם הַיּוֹם, כְּשֶׁמֶאִיר הָאוֹר שֶׁל הַחֶסֶד, חֵלֵק גּוֹרְלוֹ, כְּמוֹ שֶׁיֵּשֵׁב בְּזֶה – יֵשֵׁב בְּזֶה. מִתִּי הִתְקַיֵּמוּ בּוֹ? כְּשֶׁנָּמוֹל, וְלָכֵן נִקְרְאת בְּרִית יוֹמָם וּלְיָלָה. שְׁנִינּוּ, כָּתוֹב (שמות יב) וּפָסַח ה' עַל הַפֶּתַח. מֵה זֶה וּפָסַח ה'?

וְהָיָה אֲשֶׁרֵינוּ מִנִּי אֶרְחֶקָה: כ בִּי רִבִּיתָנוּ בְּמָקוֹם תָּנִים
וְהָבֵם עָלֵינוּ בְּצִלְמוֹת: כא אִם שָׁכַחְנוּ שֵׁם אֱלֹהֵינוּ הקוה בעל חסידות
ובעל דבורות מילים
וְנִפְרֹשׁ בְּפִינוּ לֵאמֹר זָר: כב הֲלֹא אֱלֹהִים הקוה בעל חסידות
ובעל דבורות מילים יִחְקֹר זֹאת
בִּי הוּא יֵדַע תַּעֲלָמוֹת לֵב: כג בִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם
נִחַשְׁבָנוּ בְּצֹאן טִבְחָה: כד עֲזָרָה לָמָּה תִישָׁן אֲדֹנִי הַקִּיצָה

— ❧ — זוהר תהלים ❧ —

על הפתח? ששורה על הפתח הזה חסד להתפשם. ומשום
כך, ולא יתן המשחית וגו'

כל המכוין לבו בהאי פסוקא כדי למסור נפשו על קדושת
שמו מעלה עליו הכתוב כאלו נהרג בכל יום עליו

בִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם וגו' (מד, כג): [זוהר ח"א פ' חיי שרה (דף קל:)]
מה זה השדה נתתי לך והמַעֲרָה אשר בו? אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
אוֹצֵר שֶׁל שְׁלוֹה וּמְנוּחָה רַבָּה. אָמַר רַבִּי שְׁלוֹם בֶּר מְנוּמִי, אֵין
לך כל צדיק צדיק מאותם העוֹסְקִים בַּתּוֹרָה שְׁאִין לוֹ מֵאֲתִים
עוֹלָמוֹת וְכִסּוּפִים בְּשִׁבִּיל הַתּוֹרָה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שיר ח) וּמֵאֲתִים
לְנִטְרִים אֵת פְּרִיו. וּמֵאֲתִים עַל שְׁמוֹסְרִים עֲצָמָם בְּכָל יוֹם כְּאֵלוֹ
הִרְגוּ עַל קִדְשֵׁת שְׁמוֹ, וְנִצְחוּ כְּמוֹ הַפְּסוֹק הַזֶּה. [וכך אמרו בפסוק
הזוה] שְׁכָתוֹב וְאֶהְבָּת אֵת ה' וגו'.

לְמוֹדָנוּ, כָּל הַמְּכוּן אֵת לְבוֹ בַּפְּסוֹק הַזֶּה כְּדִי לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ עַל
קִדְשֵׁת שְׁמוֹ, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כְּאֵלוֹ הִרְגָּה בְּכָל יוֹם
עָלָיו. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים מד) בִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם. אָמַר רַב
נַחֲמָן, כָּל הַמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בַּפְּסוֹק זֶה, נִוְחַל אַרְבַּע מֵאוֹת עוֹלָמוֹת

— זוהר תהלים —

לְעוֹלָם הַבָּא. אָמַר רַב יוֹסֵף, וְהָרִי שְׁנִינוּ מֵאֲתֵימָּה? אָמַר רַב נַחֲמָן, מֵאֲתֵימָּה עַל הַתּוֹרָה – וּמֵאֲתֵימָּה עַל שְׁמִסֵּר עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם עַל קִדְשַׁת שְׁמוֹ.

אֲשֶׁרִי הָעַם הַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָאוּ צֵאֵן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

כִּי עָלֶיךָ הִרְגֵּנוּ כָּל הַיּוֹם נִחְשָׁבְנוּ כְּצֵאֵן טִבְחָה (מד, כג): [זוהר שמות פ' משפטים (דף ק"ט:)] אֲשֶׁרִי הָעַם הַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָאוּ צֵאֵן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, לְהַקְרִיב אֶת עֲצָמָם קִרְבָּנוֹת לִפְנֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מד) **כִּי עָלֶיךָ הִרְגֵּנוּ כָּל הַיּוֹם נִחְשָׁבְנוּ כְּצֵאֵן טִבְחָה**. וּמִקְרִיבִים אֶת עֲצָמָם כְּמוֹ צֵאֵן, בְּתַעֲנִית. שְׁמַעוֹט הַחֶלֶב וְהַדָּם שֶׁבְּתַעֲנִית חָשׁוּב יוֹתֵר מִקְרִיבֵן בְּהִמּוֹת, שֶׁהִיא מִתְמַעֵט הַדָּם וְהַחֶלֶב וְכָל אוֹתָם אֲמוּרִים וּפְדָרִים שֶׁנֶּאֱכָלִים כָּל הַלֵּילָה.

הַקֶּבֶ"ה יִפְקַח עֵינָיו לִרְאוֹת אֶת טוֹבַת עַם יִשְׂרָאֵל

עוֹרָה לָפָה תִּשָּׁן יְיָ הַקִּיֶּצָה וְגו' (מד, כד): [אדרא רבא קדישא זוהר במדבר פ' נשא (דף קל"ו:)] בְּכִסּוּתָא דְעֵינִין, לְהִטִּין אֶלְךָ וְאַרְבַּע מָאָה רַבּוּא, דְּמִתְאַחֲדֵן בְּגִבִּינֵן דְּאִינְהוּ כְּסוּתָא. וְאַשְׁגּוּחוּתָא דְעֵינָא דְעִתִּיק יוֹמִין עֲלֵיהּ. וּבִשְׁעֵתָא דְסִלְקִין אִינוּן כְּסוּתָא, אֶתְחַזִּי כְּמָאן דְּאֶתְעַר מִשְׁנִיתִיה, וְאֶתְפַּקֵּחֵן עֵינֵינוּ, וְחִמָּאן לְעֵינָא פְּקִיחָא, וְאֶתְסַחֵן בְּחַד חוּרָא דְעֵינָא טָבָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ה) רוּחַצוֹת בְּחֶלֶב. מֵאֵי בְּחֶלֶב. בְּחוּרָא דְלַעֲיִלָא קִדְמָאָה (נ"א בְּחוּרָא קִדְמָאָה דְעֵינָא טָבָא). וּבִהִיא שְׁעֵתָא אֲשֶׁתְּכַח אֲשְׁגּוּחוּתָא דְרַחֲמֵי. (ס"א וּבִגִּין כֵּךְ

אֵל תִּזְנֶנָה לִנְצַח: כֹּה לָמָּה פָּנִיךָ תִּסְתִּיר תִּשְׁכַּח עֵינֵינוּ
וְלִחְצֵנוּ: כִּי כִי שָׁחָה לָעָפָר נַפְשֵׁנוּ דִּבְקָה לָאָרֶץ בְּמִטְנֵנוּ:
כִּי קוֹמָה עֲזֹרְתָהּ לָנוּ וּפָדֵנוּ לְמַעַן חֲסִדֶּךָ:

זוהר תהלים

צלותא דישׂראל סלקא בגין דיפּקח עיניו, ויתסחון בההוא חוורא) וְעַל דָּא
צָלִי דָּוִד, (תהלים מד) עוֹרָה לָמָּה תִּישָׁן יְיָ הַקִּיצָה. דִּיפִּקֵּחַ
עֵינָיו, וְיִתְסַחֵן בְּהֵוָּא חוֹרָא. וְכָל זִמְנָא דְּעֵינָיו לֹא
מִתְפַּקֵּחַ, כָּל מְאָרִיהוֹן דְּדִינִין, כִּפְּיִין לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וְשָׂאֵר
עַמִּין שְׁלֹטִין עָלֵיהּ. וּבּוֹמְנָא דִּיפִּקֵּחַ עֵינָיו, יִתְסַחֵן בְּעֵינָא
טָבָא, וְרַחֲמֵי עַל יִשְׂרָאֵל. וְאַסְתָּחַר (ס"א ואתזהר) עֵינָא, וְעָבִיד
נוקְמִין בְּשָׂאֵר עַמִּין. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים לה) הָעִירָה
וְהַקִּיצָה. הָעִירָה: לְאַתְסָחָא בְּהֵיא חוֹרָא. הַקִּיצָה:
לְמַעַבְדַּ נּוֹקְמִין לְאִינוֹן דְּכִפְּיִין לֹון.

מה א לַמְּנַצַּח עַל שְׁשָׁנִים לְבָנֵי קָרַח מִשְׁכִּיל וְשִׁיר
יְדִידָת: ב רַחֲשׁ לִבִּי דְבַר טוֹב אָמַר אֲנִי מַעֲשֵׂי

— שִׁמוּשׁ תְּהִלִּים —

מי שיש לו אשה רעה

למנצח על שושנים... רחש לבי וגו' (מה א): [שימוש תהלים לפרק מה].
למי שיש לו אשה רעה אמור אותו על שמן זית ומשח גופר.

זוהר תהלים

שִׁיר הַשִּׁירִים - שִׁיר כַּפּוֹל

לִּמְנַצֵּחַ עַל שׁוֹשְׁנִים לְבָנֵי קָרַח מִשְׁפִּיל שִׁיר יְדִידָת (מה, א):

[זוהר חדש פ' חקת (דף סג.)] **בֹּא וִרְאֵה**, יוֹד רִמְז לֹ אֶת

הַתִּשְׁבָּחַת הַזֹּאת שֶׁל שִׁיר הַשִּׁירִים קִדָּשׁ קִדָּשִׁים עַל יַד בְּנֵי
קִרְחָה, אֲלֵא שֶׁלֹּא הִגִּיעַ הַזְמַן שֶׁנֶּאֱמַר. מָשׁוּם כֶּךָ כְּתוּב (תהלים
מה) לְמַנְצָה עַל שׁוֹשְׁנִים לְבָנֵי קִרְחָה מִשְׁכִּיל שִׁיר יְדִידָתָה. עַל
שׁוֹשְׁנִים - אֵלּוּ נְשִׁיקוֹת פִּיהוּ, שֶׁנִּקְרְאוֹת שְׁפּוֹתוֹתָיו שׁוֹשְׁנִים.
דְּבָר אַחֵר, שׁוֹשְׁנִים אֵלּוּ שֵׁשׁ שָׁנִים שֶׁהִתְחַבְּרוּ בְּשׁוֹשְׁנָה
הָאֲדָמָה הַזֹּאת, שֶׁהִיא הַשְּׁבִיעִית שֶׁל הַכֹּל. מִשְׁכִּיל - זֶה שֶׁפַּע
שֶׁל הַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ שֶׁמִּשְׁפִּיעַ לָהֶם בַּשָּׁעָה הַזֹּאת, שִׁיּוֹשְׁבִים יַחַד
וְלֹא נִפְרָדִים, מָשׁוּם אוֹתָם נְשִׁיקוֹת בְּדִבְקוֹת הָרוּחַ, וְלֹא
נִפְרָדִים. שִׁיר יְדִידָתָה - רִמְזוֹ לַשִּׁירָה הַזֹּאת, שֶׁנִּקְרְאת שִׁיר כְּפּוֹל.
כְּפָאן שִׁיר הַשִּׁירִים, וְכָאן שִׁיר יְדִידָתָה, וְהַכֹּל אֶחָד. הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְכִנְסָת יִשְׂרָאֵל נִקְרְאִים דּוּדִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שִׁיר ה)
שָׁתוּ וְשָׁכְרוּ דּוּדִים. מָשׁוּם כֶּךָ שִׁיר יְדִידָתָה, שֶׁהֵם דּוּדִים. וְזֶה
מִשְׁבַּח אֶת זֶה, וְזֶה מִשְׁבַּח אֶת זֶה. וְכִמּוֹ שֵׁשׁ כִּנְסָת יִשְׂרָאֵל

— ❧ — זוהר תהלים ❧ —

התחילה התשבחת, שְׁכָךְ רָאוּי, שְׁכָתוּב יִשְׁקֵנִי, אִף כָּאֵן הִיא
התחילה לְשַׁבַּח אֶת הַמֶּלֶךְ.

רַחֵשׁ לְבִי דְבַר טוֹב

רַחֵשׁ לְבִי דְבַר טוֹב וּגּוֹ' (מה, ב): [זוהר חדש 9' חקת (דף טג.)]
רַחֵשׁ לְבִי - זו הַחֲזִיה שְׁרוּחַשֶׁת בְּלִילָה, שְׁנַקְרָאת לְבִי.
דְּבַר טוֹב - שְׁעוּלָה בְּרִצּוֹנָה שֶׁהַמֶּלֶךְ יתְחַבֵּר עִמָּה, שְׁנַקְרָא
טוֹב. דְּבַר אַחֵר, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא נִתְּנָה לוֹ רְשׁוּת לְגִלוֹת, אָמַר
רַחֵשׁ, מִשּׁוּם שֶׁמִּרְחִישָׁה לוֹ אֶת הַדְּבַר הַזֶּה בְּלִבּוֹ, וְאִפְלוּ
בְּשִׁפְתוֹתָיו לֹא נִתְּנָה לוֹ רְשׁוּת לְרַחֵשׁ, אֲלֹא בְּלִבּוֹ. דְּבַר אַחֵר,
מָה הַטַּעַם רַחֵשׁ לְבִי? מִשּׁוּם שֶׁדְּבוּר בְּלֹא קוֹל לֹא יִכּוֹל
לְדַבֵּר, וְהַלֵּב"י הַזֶּה שְׁנַקְרָא דְּבוּר, עַד כָּאֵן לֹא נִשְׁלְמָה, עַד
שֶׁבֹא שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ וּבָנָה לָהּ בֵּית, וְהַלֵּבָנָה נִשְׁלְמָה בְּגִדּוֹל
יֵתֵר עַל הַכֹּל, מִשּׁוּם שֶׁהִתְחַבֵּר עִמָּה הַקּוֹל. וּבִאוּתָהּ שְׁעָה
נִתְּנָה רְשׁוּת לְדַבֵּר, שֶׁהָרִי נִשְׁלְמָה בְּקוֹל. וַיִּשְׁבַּח בְּשִׁלְמוֹת
עִם הַמֶּלֶךְ, מִשּׁוּם שֶׁהוֹצִיָּאה בֵּין חֶכֶם לְעוֹלָם, וְהִתְקִינָה בֵּית
לְמֶלֶךְ. אַז הַמֶּלֶךְ שֶׁם מְדוּרוֹ עִמָּה, וְהִתְחִילָה לְדַבֵּר, וְאָמְרָה
יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ.

אֲבָל כָּעֵת בִּימֵי דָוִד, עַד אַז לֹא יִשְׁבַּח בְּשִׁלְמוֹת. מִשּׁוּם
כֵּךְ רַחֵשׁ לְבִי וְדָאִי הַדְּבַר הַטוֹב הַהוּא. כָּעֵת טוֹב,
וְלֹא טוֹבִים. כִּיִּן שֶׁהִתְחַבֵּר עִמָּה קוֹל, אַז וְדָאִי טוֹבִים בְּכֹל.
הַצְדִּיק נִקְרָא טוֹב, שְׁכָתוּב (ישעיה א) אָמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב.
אִף הִיא נִקְרָאת טוֹבָה, (קהלת ז) טוֹבָה חֲכָמָה. וְכִשְׁנַקְרָבוּ,

— זוהר תהלים —

התחברו כְּאַחַד בְּאוֹתָן נְשִׁיקוֹת, אַז (שיר א) כִּי טוֹבִים דְּדִידָךְ מִיֵּין, הם דוֹדִים שְׁנִיהֶם כְּאַחַד. כָּאֵן דוֹדִים, וְכָאֵן יְדִידָת. וּמִתִּי הֵם טוֹבִים? מִיֵּין, כְּשֶׁנִּשְׁקִים מִמֶּנּוּ שֶׁל הַיֵּין הַמְשָׁמֵר הֵהוּא. וְעַל זֶה כְּתוּב (שם ה) שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דוֹדִים. שְׁהֲרִי הַנְּטִיעוֹת צְרִיכוֹת הַשְׁקָאָה מִן הַנְּהָר הָעֵמֶק, הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה, שֶׁהִיא הַשְׁקָתָה אוֹתָם בְּרֵאשׁוֹנָה מִהַיֵּין הֵהוּא. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם ב) שְׁמָאֵלוּ תַּחַת לְרֹאשִׁי, וְאַחַר כֵּךְ לְרִיחַ שְׁמָנִיךְ טוֹבִים. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיִּמְיֵנוּ תַּחֲבֻקָנִי. וְזֶהוּ הַשְּׁמֵן הַטוֹב, שְׁשׁוּפֵעַ לוֹ מִהָאֵם. זֶהוּ שְׁכָתוּב (תהלים קלג) כְּשֶׁשְּׁמֵן הַטוֹב עַל הָרֹאשׁ יוֹרֵד עַל הַזָּקֵן זָקֵן אֶהְרֵן. זֶה הַכֶּהֵן הַגָּדוֹל לְמַעֲלָה, יִמִּין הַמֶּלֶךְ, כֹּהֵן לְעוֹלָם. וְכִשְׁמַגִּיעַ אוֹתוֹ הַשְּׁמֵן לְזָקֵן שֶׁל אֶהְרֵן, אַז וְדָאֵי נִקְרָאִים שְׁמָנִיךְ, מִצַּד הָאֵם וּמִצַּד שֶׁל אֲבִרָהֶם, וְאַז שְׁמָנִיךְ טוֹבִים.

מָה הַטַּעַם שׁוּפֵעַ אוֹתוֹ הַשְּׁמֵן הַטוֹב שֶׁל אֲבִרָהֶם? מִשּׁוּם שֶׁשְּׁשׁוּט הַיָּמִין לְהָאִיר לְלִבָּנָה, וְעַל זֶה כְּתוּב (שם) הִנֵּה מֶה טוֹב וּמֶה נָעִים שְׁבַת אַחִים גַּם יָחַד. מֶה טוֹב – זֶה הָאוֹר הָרֹאשׁוֹן, יוֹם הָרֹאשׁוֹן, שְׁכָתוּב (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב. וּמֶה נָעִים – זֶה נָעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל. הַיּוֹם הָרִבִּיעִי, הַלְּבָנָה. וּבֹא רָאָה, כְּמוֹ שֶׁהָאוֹר שְׁנִבְרָא בַּיּוֹם הָרֹאשׁוֹן נָתַן שְׁלֵמוֹת, וְשִׁפֵּעַ מִמֶּנּוּ אוֹר לְאוֹר שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה מִתְנַהֵּג בּוֹ – אַף אֲבִרָהֶם, הָאוֹר הָרֹאשׁוֹן נָתַן אוֹר לְבַת הַזֹּו שֶׁל הַמֶּלֶךְ, הַיּוֹם הָרִבִּיעִי, שֶׁעַל יָדָהּ מִתְנַהֵּג הָעוֹלָם הַזֶּה. וְעַל כֵּן חוֹט שֶׁל חֶסֶד מְשׁוּף עָלָיו, לְהָאִיר מְאוּרֹו. וְכֹאשֹׁר מִתְחַבֵּרַת עֲמוֹ וַיּוֹשְׁבַת לַיָּמִין, הוּא מִתְגַּדֵּל בְּכָל.

לְמַלְךְ לְשׁוֹנֵי עֵט סוֹפֵר מַחִיר: ג' יְפִיפִית מִבְּנֵי אָדָם
 הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתָיִךְ עַל כֵּן בִּרְכֵךְ אֱלֹהִים

הקטן בעל הכוללת
 בעל הכוללת מלים

— זוהר תהלים —

אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מֹשֶׁה שְׁעָלִיו כְּתוּב יְפִיפִית מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק
 חֵן בְּשִׁפְתוֹתָיִךְ עַל כֵּן בִּרְכֵךְ אֱלֹהִים לְעוֹלָם

יְפִיפִית מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתָיִךְ עַל כֵּן בִּרְכֵךְ
 אֱלֹהִים לְעוֹלָם (מה, ג): [זוהר שמות 9' בא (דף 174):] בְּנִבְיָא

הנאמן. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מֹשֶׁה, שְׁעָלִיו כְּתוּב יְפִיפִית מִבְּנֵי
 אָדָם הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתָיִךְ עַל כֵּן בִּרְכֵךְ אֱלֹהִים לְעוֹלָם. אַהֲבַת
 צֶדֶק וְתִשְׁנָא רָשָׁע עַל כֵּן מִשְׁחָךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ שְׁמֵן שְׁשׁוֹן
 מַחְבְּרִיךְ. יְפִיפִית מִבְּנֵי אָדָם - מִשֵּׁת וְחֲנוּךְ. הוֹצֵק חֵן
 בְּשִׁפְתוֹתָיִךְ - מִנַּח וּבְנִיּוֹ. עַל כֵּן מִשְׁחָךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֶיךָ -
 מֵאֲבָרָהֶם וְיִצְחָק. שְׁמֵן שְׁשׁוֹן - מֵיַעֲקֹב. מַחְבְּרִיךְ - מִשְׁאֵר
 נְבִיאִים.

יְפִיפִית מִבְּנֵי אָדָם וְגו' (מה, ג): [זוהר חדש 9' חקת (דף 80):] הָרִי
 פְּרָשׁוּהָ הַחֲבָרִים בְּאֲבָרָהֶם: נְתִיפִית בְּעֵלְיוֹנִים -

(בראשית טו) אֲנֹכִי מִגֵּן לָךְ. נְתִיפִית בְּתַחְתּוֹנִים (שם כג) נְשִׂיא
 אֱלֹהִים אַתָּה. לְכֵךְ יְפִיפִית, שְׁתִּי תִשְׁבְּחוֹת כְּלוּלוֹת. הוֹצֵק חֵן
 בְּשִׁפְתוֹתָיִךְ - (שם יח) הִנֵּה נָא הוֹאֲלָתִי. עַל כֵּן בִּרְכֵךְ אֱלֹהִים
 לְעוֹלָם - (שם כד) וְה' בֵּרַךְ אֶת אֲבָרָהֶם בְּכָל. אָבֵל בֹּא וּרְאֵה,
 הַפְּסוֹק הִזָּה יֵשׁ בּוֹ סוּר עֲלִיּוֹן, כְּנֶגֶד הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן. אִמְרָתִי לוֹ,
 יְפִיפִית לְמַעֲלָה בְּמַחְנוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, שְׁמִשְׁבָּחִים לְפָנֶיךָ.
 וְלִמְטָה בְּאוֹתָם צִדִּיקִי אֵמֶת שְׁעוֹמְדִים בְּחִצּוֹת הַלִּילָה. הוֹצֵק

— זוהר תהלים —

חן בשפּתוֹתַיךְ, בְּשִׁעָה שְׁאַתָּה קוֹרֵא וּמְקִישׁ בְּשִׁעָרֵי הַיְכָלִי
(שירה) פִּתְחֵי לִי אֲחוֹתִי - (מה, ג) עַל כֵּן בֵּרַכְךָ אֱלֹהִים. הָאִם
הַעֲלִינָה מַעֲטָרַת אוֹתָךְ בַּעֲטָרוֹת עֲלִיוֹנוֹת. לְעוֹלָם, מִשּׁוּם
אוֹתוֹ הָעוֹלָם הָאֲחֵרוֹן, וּבִשְׂבִילָהּ אָמַר שֶׁהוּא מֵאִיר לָהּ.

דָּבָר אַחֵר, לְעוֹלָם זֶה יְמִין לְמַעֲלָה שְׁכָתוֹב (תהלים קי) אֶתָּה כֹּהֵן
לְעוֹלָם. וְכָל הַבְּרָכוֹת וְהַשְּׁמָן הַטּוֹב שׁוֹרִים בּוֹ, וּבְאַרְנוֹ
אוֹתוֹ. וְעַל זֶה כָּתוּב עַל כֵּן, כְּשֶׁהֵכֵן הִזָּה מִתְחַבֵּרֶת לְמַעֲלָה.
אָבֵל בְּזִמָּן שִׁמְתַּרְחַקֶּת מִמֶּנּוּ זֶה הָעוֹלָם, מָה כָּתוּב? שְׁאֵג
יִשְׂאֵג עַל נִוְהוּ, זֶה הַגְּבִירָה, מִשּׁוּם שֶׁנִּמְנָעוּ מִמֶּנּוּ בְּרָכוֹת, שֶׁלֹּא
שׁוֹרִים בּוֹ, אֲלֹא כַּאֲשֶׁר נִוְהוּ הַזֶּה מִתְחַבֵּרֶת עִמּוֹ. וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב
(ירמיה כה) שְׁאֵג יִשְׂאֵג עַל נִוְהוּ? כִּנְגִיד זֶה כָּתוּב (שיר א) כִּי טוֹבִים
דוֹדֶיךָ מִיָּין לְרִיחַ שְׁמִינֶיךָ טוֹבִים. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁבִּרְכֶּךָ
אֱלֹהִים לְעוֹלָם. מִשְׁכָּנִי אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה (שם), כִּנְגִיד זֶה כָּתוּב (מה,
ד) חֲגוֹר חֲרָבְךָ עַל יָרֶךְ גִּבּוֹר. זֶה (ישעיה לד) חָרַב לֵה' מְלֹאָה דָם,
לְהַפְרֵעַ מִן הָרָשָׁעִים, שְׁגוֹרָמִים לָהּ פְּרוּד מְלַמְעָלָה. קִרְבָּתָהּ
אוֹתָהּ אֵלֶיךָ לְרַחֵם עַל הָעוֹלָם, וְתַבְשִׁמוּ כְּאַחֵד.
וּכְשִׁמְתַּקְרַבֶּת עִמּוֹ, מִתְלַבֵּשׁ בְּהוֹד וְהֶדֶר. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (תהלים קד)
הוֹד וְהֶדֶר לְבָשֶׁת. וּמָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁאוֹתָהּ שְׁעָה הַתְּגַדֵּל
מִשּׁוּם שֶׁהִתְחַבֵּר בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ. וְעַל זֶה כָּתוּב (שם) גִּדְּלָתָּ מֵאֵד
הוֹד וְהֶדֶר לְבָשֶׁת, בְּאוֹתָם לְבוּשִׁים שֶׁל כְּבוֹד, שֶׁפָּרְשָׁה עָלֵיו
הָאִם הַעֲלִינָה. מִשּׁוּם כֵּן (בראשית לו) הֶדֶר וְשֵׁם עִירוֹ פָּעוּ.
מִתִּי? כְּשִׁמְתַּחֲבֵרֶת עִמּוֹ מְהִיטְבָּאֵל בֵּת מְטָרָד. וְעַל זֶה, הוֹדֶךָ
וְהֶדְרְךָ וְדָאִי. כִּמוֹ כֵּן (שיר א) נִגִּילָה וְנִשְׁמָחָה בְּךָ נִזְכִּירָה דְּדִיךָ

לְעוֹלָם: דַּ חֲגוּר חֲרָבָה עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדָה וְהִדְרָה:

— זוהר תהלים —

מִיֵּינָן. הַשְּׁפַע שֶׁל הָאֵם שֶׁמִּשְׁקָה אוֹתָהּ וְאֵת הַכֹּל, וְזֶה הוּא הוֹדָה וְהִדְרָה וּדְאִי.

חֲגוּר חֲרָבָה עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר - מִי שִׁיוּצָא לְדֶרֶךְ יִתְקַן עֲצָמוֹ בַּתַּפְלָה שֶׁל רַבּוֹנוֹ וְיִזְדָּרוּ בַּתַּפְלָה וּבִקְשׁוֹת עַד שֶׁלֹּא יֵצֵא לְדֶרֶךְ, כַּכְתוּב צִדְקָה לְפָנָיו יִהְיֶה וְיִשָּׁם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו

חֲגוּר חֲרָבָה עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדָה וְהִדְרָה (מה, ד): [זוהר ח"א פ' ויחי (דף רמ:)] זְבוּלוֹן לְחוּף יָמִים יִשְׁכֵּן וְהוּא לְחוּף אֲנִית

וְיִרְכָּתוֹ וְגו'. רַבִּי אֲבָא פָתַח, (תהלים מה) חֲגוּר חֲרָבָה עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר הוֹדָה וְהִדְרָה. וְכִי זֶה הוּד וְהִדְרָה לְחֲגוּר כְּלִי זֵינ וְלִהְיוֹדָרוּ בְּזֶה? מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה וְעוֹרֵךְ קָרֵב בַּתּוֹרָה וּמְזַרְזוּ עֲצָמוֹ בָּהּ - זֶהוּ שֹׁבַח [של רבונן], זֶהוּ הוּד וְהִדְרָה, וְאֵתָה אוֹמֵר חֲגוּר חֲרָבָה? אֵלֶּא וּדְאִי שְׁעָקֵר הַדְּבָר, אוֹת בְּרִית הַקֹּדֶשׁ נָתַן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְרָשָׁם אוֹתוֹ בְּכַנִּי אָדָם כְּדִי שִׁישְׁמְרוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִפְגְּמוּ אוֹתוֹ בַּפֶּגֶם אֶת רִשָּׁם הַמֶּלֶךְ הַזֶּה, וּמִי שֶׁפּוֹגֵם אוֹתוֹ, הִרִי עוֹמֶדֶת נִגְדּוֹ (ויקרא כו) חָרֵב נִקְמַת נֶקֶם בְּרִית, לְנֶקֶם נִקְמַת הַבְּרִית הַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּרְשָׁם בּוֹ, וְהוּא פּוֹגֵם אוֹתוֹ. וּמִי שֶׁרוֹצֵה לְשֹׁמֵר מְקוֹם זֶה, יִזְדָּרוּ וְיִתְקַן עֲצָמוֹ וְיִשִּׁים כְּנִגְדּוֹ בְּשַׁעֲה שֶׁהֵיכָל תּוֹקֵף אוֹתוֹ אֶת הַחֲרֵב שֶׁעוֹמֶדֶת עַל הַיָּרֵךְ, לְהַפְרַע מִמִּי שֶׁפּוֹגֵם מְקוֹם זֶה, וְאִזְ חֲגוּר חֲרָבָה עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר. גִּבּוֹר הוּא, וְגִבּוֹר נִקְרָא. וְעַל כֵּן הוֹדָה וְהִדְרָה. דְּבָר אַחֵר חֲגוּר חֲרָבָה עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר - מִי שִׁיוּצָא לְדֶרֶךְ, יִתְקַן עֲצָמוֹ בַּתַּפְלָה שֶׁל רַבּוֹנוֹ

ה וְהִדְרֶךָ צִלַּח רֶכֶב עַל דְּבַר אֱמֶת וְעֲנִיָּה צָדֵק וְתוֹרָה
נִזְרָאוֹת יִמְנָה: ו חֲצִיךְ שְׁנוֹנִים עֲמִים תַּחְתִּיךְ יִפְלוּ בְּלֵב

— ❧ — זוהר תהלים ❧ —

וַיִּזְדְּרוּ בַצֶּדֶק הַזֶּה, חָרֵב עֲלִינוּהָ, בַּתְּפִלָּה וּבִקְשׁוֹת עַד
שֶׁלֹּא יֵצֵא לְדֶרֶךְ, כִּכְתוּב (תהלים פה) צָדֵק לִפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁם
לְדֶרֶךְ פִּעְמִיו.

על ירך - על אותו רשם קדוש לשמור אותו. ואם שמר אותו
אז נקרא גבור והקדוש ברוך הוא מלביש אותו בלבושיו

חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך (מה, ד): [נזוהר ח"ב פ'
בשלח (דף ט"א)] וְזֶה הוֹלֵךְ כְּמוֹ שֶׁשְׁנִינוּ. אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה,

מֵה זֶה שִׁכְתוּב (תהלים מה) חֲגוֹר חֲרֶבְךָ עַל יֶרֶךְ גִּבּוֹר הוֹדְךָ
וְהִדְרֶךָ. אֵלָּא, כָּל מִי שֶׁמָּזְרוּ אֶת עֲצָמוֹ וְשָׁם אֶת פֶּחַד הַחֶרֶב
הַשְּׁנוֹנָה הַחֲזָקָה כְּנֶגְדּוֹ, עַל יֶרֶךְ - מֵה זֶה עַל יֶרֶךְ? זֶהוּ הָרֶשֶׁם
הַקָּדוֹשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית כד) שֵׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יֶרֶכִי. דְּבַר
אֲחֵר חֲגוֹר חֲרֶבְךָ - כְּלוֹמַר, זָרָו וּתְקַף אֶת הַיָּצָר הָרַע שֶׁלְּךָ,
שֶׁהוּא חֲרֶבְךָ, עַל יֶרֶךְ, עַל אוֹתוֹ רֶשֶׁם קָדוֹשׁ לְשֹׁמֵר אוֹתוֹ.
וְאִם שָׁמַר אוֹתוֹ אִזּוֹ נִקְרָא גִבּוֹר, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלַבֵּשׁ
אוֹתוֹ בְּלִבוּשָׁיו. וּמֵהוּ לְבוּשׁ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? הוּד
וְנִצָּח (והדר), שִׁכְתוּב (תהלים קד) הוּד וְהִדְרָ לְבָשֶׁת. אֵף כֹּאֵן
הוֹדְךָ וְהִדְרֶךָ. וְאִזּוֹ נִדְּבַק הָאָדָם בַּמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ כְּרָאוּי.

וְהִדְרֶךָ צִלַּח רֶכֶב עַל דְּבַר אֱמֶת וְעֲנִיָּה צָדֵק וְגו' (מה, ה): [נזוהר
תנ"ך פ' חקת (דף ט"ג)] כְּנֶגֶד זֶה שְׁחוּרָה אֲנִי וְנִאֲוָה.

בְּרִאשׁוֹנָה, כְּשֶׁנִּקְרָאת חָרֵב לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם, נִקְרָאת וְדָאִי